DE PRAEPOSITIONUM USU ZOSIMEO

INAUGURAL-DISSERTATION

VERFASST UND DER HOHEN PHILOSOPHISCHEN FAKULTÄT
DER KGL. BAYER. JULIUS-MAXIMILIANS-UNIVERSITÄT WÜRZBURG

ZUR ERLANGUNG DER DOKTORWÜRDE

VORGELEGT AM 29. MAI 1915

VON

HANS RHEINFELDER
AUS BAMBERG

WÜRZBURG
DRUCK DER KÖNIGL. UNIVERSITÄTSDRUCKEREI H. STÜRTZ A.G.
1915

REFERENT: PROF. DR. **ENGELBERT DRERUP.**

Praefatio.

Zosimi, saeculi post Christum natum quinti scriptoris, de auctoritate atque historiae fide cum haud ita pauci egerint, de dicendi genere usque ad hunc diem nemo praeter Reitemeierium (a. 1758), quem multis annis post Mendelssohnius (a. 1887) et Leidigius (a. 1900)[1]) secuti sunt, pluribus disseruit, quamquam illius librum legentibus multae occurrunt res grammaticae, quas accuratius exquirere operae pretium sit. Quamobrem (id quod Krumbacherius, vir illustrissimus, mihi quondam suaserat) praepositionum usum Zosimeum illustrare ita sum conatus, ut singulis praepositionibus examinatis expressam quasi imaginem usus Zosimei ponerem ante oculos neque praetermitterem, quin in frequentia explicanda etiam numerorum rationem haberem, quae res mihi non parvi momenti videtur esse. Sunt enim disputationes, quae quamquam magna diligentia atque subtilitate conscriptae sunt, tamen quia numeri prorsus negleguntur, parum illustrent dicendi consuetudinem.

Quodsi mihi contigit, ut hoc opusculo aliquid ad studia scriptorum Graecorum posterioris aetatis augenda conferrem, uberrimum fructum laborum meorum me percepisse profiteor.

---

[1]) Conf. Repertoire des Sources Historiques du Moyen-Age par Ulisse Chevalier. Paris 1877. — Zosimi Historiae, Graece et Latine recensuit, notis criticis et commentario historico illustravit J. F. Reitemeier. Ad calcem subiectae sunt animadversiones nonnullae C. G. Heynii, Lipsiae 1784. — Reitemeier, Commentarii de Zosimi fide, stilo et historicis, quos secutus est, scriptoribus 1758. — Zosimus. Ex recognitione J. Bekkeri, Bonnae 1837. — L. Mendelssohn in praefatione editionis suae (Lipsiae 1887). — J. Leidig Quaestiones Zosimeae, Ansbach 1900.

Conspectus.

A. Pars prior.

Pag.

§ 1. De praepositionum Zosimearum frequentia singulisque casibus . . 7
§ 2. De frequentiae causis 10
§ 3. De praepositionum repetitione et variatione 13
§ 4. De adverbiis cum praepositionibus coniunctis 16
§ 5. De vocabulis post praepositiones interpositis 16
§ 6. De hiatu 17

B. Pars altera.

§ 1. *Ἀνά* 20
§ 2. *Ἀντί* 20
§ 3. *Ἀμφί* 21
§ 4. *Πρό* 21
§ 5. *Ὑπέρ* 22
§ 6. *Ἀπό* 23
§ 7 *Σύν, μετά, ἅμα* 25
§ 8. *Ὑπό* 30
§ 9 *Παρά* 31
§ 10. *Περί* 34
§ 11. *Διά* 37
§ 12. *Ἐκ* 39
§ 13. *Πρός* 42
§ 14. *Κατά* 46
§ 15. *Ἐπί* 51
§ 16. *Ἐν* 56
§ 17. *Εἰς, ἐς, ὡς* 59
Conclusio 65
Adnotationes criticae 69

A. Pars prior.

§ 1.

De praepositionum Zosimearum frequentia singulisque casibus.

Ut et quas praepositiones Zosimus maxime adamet et quibuscum casibus coniungere soleat facilius cognoscatur, mihi proponere liceat hanc tabulam:

	Gen.	Dat.	Acc.	
εἰς (ἐς)			660(41)	701
ἐν		683		683
ἐπί	83	232	320	635
κατά	132		465	597
πρός	3	33	371	407
ἐκ	325			325
διά	157		117	274
περί	80	0	181	261
μετά	123		103	226
παρά	117	31	44	192
ὑπό	83	21	44	148
σύν		140		140
ἀπό	118			118
ὑπέρ	24		44	68
πρό	42			42
ὡς			18	18
ἀμφί	0	0	15	15
ἀντί	10			10
ἀνά			1	1
Summa	1297	1140	2424	4861

Inde patet usitatissimam apud Zosimum esse εἰς praepositionem. Quae iam antea in libris Herodoti, Pausaniae, Arriani, Appiani, Xenophontis Ephesii, Herodiani historici primum tenet locum, cum apud oratores qui dicuntur Atticos praevaleat ἐν aut ἐκ (velut apud Demosthenem ἐν; apud unum Isocratem περί), apud Platonem περί, apud Polybium, Diodorum, Lucianum κατά, apud Iosephum πρός, apud Plutarchum ἐν. Zosimi autem aetate sequentibusque temporibus apud omnes fere scriptores (ut apud Procopium) εἰς primas agere partes videtur; apud Malalam, qui scriptor creberrime ἐν cum εἰς commutat, praevalet ἐν.

Quodsi observamus singulos casus, quibuscum praepositiones coniunguntur, positos esse videmus apud Zosimum

genitivos 1297, dativos 1140, accusativos 2424,

ut secundum leges artis arithmeticae efficiatur haec ratio: g : d : a = 1,1 : 1 : 2,1.

Unde sequitur usitatissimum esse accusativum. Sed hic casus apud Zosimum non ita praeponderat ut apud Polybium, cuius in libris accusativus genitivum dimidio, dativum vero quadruplo superat. Qua in re cum haud alienum sit alios nonnullos scriptores inter se comparare, has afferam numerorum rationes:

apud Herodotum g : d : a = 1,04 : 1 : 2,05
apud Platonem g : d : a = 3 : 1 : 2
apud Xenophontem (rer. script.) g : d : a = 1,1 : 1 : 1,7
apud Pausaniam g : d : a = 1,02 : 1 : 1,5
apud Plutarchum g : d : a = 1,04 : 1 : 2,02
apud Polybium g : d : a = 2,2 : 1 : 4,5
apud Appianum g : d : a = 1,5 : 1 : 2,5
apud Xenophontem Eph. g : d : a = 1,3 : 1 : 2,1
apud Zosimum g : d : a = 1,1 : 1 : 2,1
apud Malalam g : d : a = 1,5 : 1 : 1,3 [1]).

Praeter haec de singulis casibus addere libet genitivum rarissime (tribus locis) cum πρός praepositione, dativum nunquam cum περί coniungi, raro cum παρά, πρός, ὑπό, saepissime cum ἐν, ἐπί, σύν. Accusativus saepissime sequitur εἰς, κατά, πρός, ἐπί.

[1]) Rüger, Studien zu Malalas (Kissingen 1895): „Der von früheren Forschern prophezeite Siegeslauf von εἰς und vom Akkusativ in der späteren Gräzität ist bei Malalas wenigstens unterbrochen."

Hoc loco denotem *ἄνευ* in libris Zosimi nusquam occurrere. Iam a Polybio rarius usurpatur, in N. T. duobus exstat locis, apud Malalam Rueger bis repperit nec usquam legitur in epistulis Synesii Cyrenaei[1]). Zosimus autem pro *ἄνευ* usurpat:

1. *δίχα*: *δίχα τῆς ἀρκούσης φυλακῆς* I 62, 3; *δίχα λογισμοῦ* I 73, 1; *οὐ δίχα τῆς τοῦ βασιλέως κελεύσεως* II 48, 2; *δίχα τοῦ πάντων ἡγησομένου* III 30, 1; *δίχα παντὸς κινδύνου* IV 14, 4; *δίχα νομίμων ἐλέγχων* IV 14, 4; *δίχα κρίσεως* IV 15, 2; *ὅπλων δίχα* IV 20, 6; *δίχα πόνου καὶ μάχης* V, 6, 4; *χλαμύδος δίχα καὶ διαδήματος* V 32, 5. Eodem sensu quo ‚praeter', ‚außer': *τὰς Κυκλάδας νήσους δίχα Λήμνου* II 33, 1; cf. III 18, 4; 18, 6; IV 25, 3.

2. *ἔξω*: *ἔξω ταύτης ἐάσας τῆς εἰσφορᾶς* II 38, 1; *οὐκ ἔξω παντάπασιν ὢν πολεμικῆς πείρας* IV 3, 5 (cf. V 16, 5); *οὐκ ἔξω μέντοι στωμυλίας καὶ τῆς συνήθους αὐτοῖς ἀστειότητος* IV 41, 1; *ἔξω δὲ πάσης κακοηθείας ἀνὴρ* IV 57, 3; *οὐκ ἔξω δὲ κολακείας* V 9, 3; *πάσης ἁμαρτίας ἔξω καθίστασθαι* II 29, 3; *ἔξω πάσης ὑποψίας καταστήσας* V 10, 1; *οὐκ ἔξω τῆς ὑποψίας ἔχων* V 21, 6.

3. *σύν* cum negatione: *οὐ σὺν πόνῳ* I 21, 3; 62, 2; *σὺν οὐδενὶ πόνῳ* IV 31, 3; 34, 4; VI 10, 2; *σὺν οὐ πολλῷ πόνῳ* I 21, 2; 67, 3; II 43, 3; IV 5, 5 (cf. *ἄνευθε πόνου* Hom. Od. 7, 192; *οὐ μακρῷ πόνῳ* Aesch. Prom. 75); *σὺν οὐδενὶ κόσμῳ* I 19, 1; 42, 2; III 9, 2; IV 24, 1; 30, 3; V 47, 1; VI 10, 2 (cf. *οὐδενὶ κόσμῳ* Herodot. 3, 13; Thuc. 3, 108); *σὺν οὐδενὶ λόγῳ* V 22, 3; *σὺν οὐδεμιᾷ κρίσει* IV 8, 5; V 23, 5; *σὺν οὐδεμιᾷ τάξει* II 34, 2; *σὺν οὐδεμιᾷ τέχνῃ* V 21, 2; *σὺν οὐδεμιᾷ φρονήσει* I 36, 2.

Ἄνευ vocula cum a vocali littera ordiatur et in vocalem exeat, causam cur vitetur hiatus fugam esse putaverit quispiam; sed idem

[1]) Conf. T. Mommsen, Beiträge zu der Lehre von den griechischen Präpositionen, Berlin 1895. Krebs, Die Präp. bei Polybius, Würzburg 1882; Zur Rektion der Casus in der spät. hist. Gräzität, Regensburg 1885; Die präpositionsartigen Adverbia bei Polybius, Regensburg 1885. Rüger, Die Präp. bei Pausanias, Bamberg 1889; Präp. bei Johannes Antiochenus, Münnerstadt 1896. Lutz, Die Präp. bei den att. Rednern, Neustadt a. H. 1887/88. Mann, Über den Sprachgebrauch des Xenophon Ephesius, Kaiserslautern 1896. Scheftlein, De praep. usu Procopiano, Regensburg 1893. Krumbholz, De praep. usu Appianeo, Jena 1885. Przybilla, De praep. *κατά* et *ἀνά* usu Lucianeo, Regiomonti 1883. Fritz, Die Briefe des Bischofs Synesius von Kyrene, Leipzig 1898. Blaß, Grammatik des Neutestamentlichen Griechisch, Göttingen 1896.

hiatus periculum affert ἔξω. Praeterea mirum in modum nusquam χωρίς usurpatur (praeter II 6 bis in oraculo Sibyllae). Quamobrem haec sola explicatio relinquitur, quod Zosimi aetate ἄνευ in sermone vulgari interire coepit; hanc voculam postea adverbiis δίχως et χωρίς cedere docet Mullachius (p. 387)[1].

§ 2.

De frequentiae causis.

Si paginas ducentas nonaginta quattuor editionis Mendelssohnianae rettulerimus ad ducentas quinquaginta fere paginas librorum Bibliothecae quae vocatur Teubnerianae, Zosimum in singulis paginis undevicenis vicenisve praepositionibus usum esse reperiemus. Quo numero pariter ac Polybius, Diodorus, Dionysius Halicarnassensis, Strabo, Arrianus, decem qui dicuntur oratores Atticos multo superat[2]. Huius frequentiae causae eaedem fere sunt, quas iam explicavit apud Polybium Krebsius, apud Procopium Scheftleinius, varia dico et verborum et nominum παραφράσεως quam vocant genera. De quibus cum in altera parte huius libelli uberius dicturus sim, hoc loco pauca liceat afferre exempla.

1. Ac primum quidem notabo nonnullos locos, ubi praepositiones cum suis casibus ponuntur pro uno nomine:

a) pro uno substantivo:

οἱ γὰρ ἀπὸ τῆς Ῥώμης V 40, 2;
τοὺς κατὰ τὴν Ῥώμην II 53, 2; VI 7, 4; cf. κατά.
τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου I 37, 2; 61, 3; II 43, 3;
τινῶν ἀπὸ τῆς γερουσίας I 49, 2;
τῶν ἐκ τῆς γερουσίας II 31, 3;
οἱ περὶ τὸ δεῖπνον ‚convivae' II 42, 4;
τοῖς κατὰ Μαγνέντιον pro Μαγνεντίῳ II 43, 1[3]).

b) pro uno pronomine:

τοὺς ἐξ ἑαυτῶν ‚suos' I 20, 1;
τὰ καθ' ἑαυτόν ‚sua' (se) I 6, 3; ‚se' I 72, IV 47, 1[4]);

[1]) Mullach, Grammatik der griech. Vulgärsprache, Berlin 1856.

[2]) Cf. Krebs, Die Präp. bei Polyb. p. 4. W. Schmid, Der Atticismus, Stuttgart 1896, IV p. 624. Krumbholz, De praep. usu Appianeo p. 6.

[3]) Cf. Krebs p. 146 et B § 14.

[4]) τὰ καθ' ἑαυτὸν ἐκδοῦναι (ἐκδούς) legitur et I 72 et IV 47, 1. Unde apparet, quam recte illud fragmentum I 72 ex Zosimo haustum esse affirmetur.

τὰ περὶ τούτου ‚hoc' IV 20, 6;
τὰ περὶ ταῦτα ‚haec' IV 50, 1.

c) pro uno adiectivo (bis ad patriam indicandam):
ὁ ἐκ Φρυγίας Ἱλάριος IV 15, 1;
ὁ ἐκ Καρίας Ἀνδρόνικος IV 15, 1.

2. Deinde sequantur nonnulli loci, quibus notio exprimitur unius verbi:
ἔχειν διὰ ὑποψίας I 9, 2; ἐν ὑποψίᾳ II 29, 4; III 1, 1; ἐν φροντίδι III 8, 1; V 4, 3; ἐν ἀτιμίᾳ III 19, 2;
γίγνεσθαι ἐν ὑποψίᾳ I 11, 3;
λαβεῖν ἐν ὑποψίᾳ V 38, 1;
ἄγειν ἐν τιμῇ IV 51, 1; ἐν θεαπείᾳ IV 56, 1; διὰ τῆς τιμῆς πάσης καὶ θεραπείας I 35, 1;
εἶναι ἐν ταύταις ταῖς ἐλπίσιν V 5, 8; 19, 2; ἐν ἀπόροις I 30, 3; ἐν μεταμελείᾳ I 13, 3;
ἐλθεῖν εἰς μετάμελον V 50, 2; εἰς ὑποψίαν II 29, 2;
ἐμπίπτειν εἰς ὑποψίαν VI 10, 1;
καθίστασθαι εἰς ἀνάγκην I 69, 4; III 7, 4; VI 5, 2; εἰς δέος I 25, 2; 34, 3; 61, 1;
καθιστάναι εἰς ἀνάγκην IV 34, 2; ἀνατρέχειν εἰς μνήμην I 25, 2.

3. Saepius quoque adhibetur praepositio pro mero accusativo:
ποιεῖσθαι ἐν εὐτυχήματι μεγίστῳ II 51, 3;
ποιεῖσθαι ἐν δευτέρῳ VI 7, 6;
τίθεσθαι ἐν ἀσεβείας μέρει V 45, 3;
ἔχειν ἐν ὁμήρου τάξει II 42, 1; III 7, 7.

4. Non raro utitur Zosimus praepositionibus pro mero dativo:

a) pro dativo quem vocant instrumentali apponuntur nominibus ad rem militarem spectantibus:
σὺν παντὶ τῷ στρατεύματι ἐπιπίπτειν IV 58, 4;
μετὰ τῆς στρατιᾶς ἐπιπίπτειν V 11, 4;
διὰ τοῦ στρατοπέδου ἐπεξιέναι III 7, 4;
ἐξ ἐλάττονος πολλῷ δυνάμεως πόλεμον ἀναδέχεσθαι I 64, 2.

b) pro dativo modali:
σὺν βίᾳ I 7, 3; III 9, 2;
σὺν θορύβῳ πολλῷ III 9, 2;

μετὰ πάσης ὀξύτητος IV 49, 3;
πρὸς πᾶσαν ἀκρίβειαν V 21, 2.

c) huc quoque spectant:
ἐκ τῆς προλαβούσης φήμης βουκολεῖσθαι V 40, 2;
ἀπὸ ῥυτῆρος ἕλκειν IV 48, 3.

5. Etiam genitivi loco inveniuntur praepositiones:

a) pro genitivo subiectivo:
οὔσης τοιαύτης τῆς ἀμφὶ τὴν πολιτείαν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐναλλαγῆς IV 29, 1;
τῶν ἀπὸ ταύτης (τῆς εἰρήνης) ἀγαθῶν III 5, 4;
τῆς ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν βοηθείας V 18, 10; IV 32, 3 (ἐκ);
τὰς παρὰ πάντων βλασφημίας II 30, 1;
τὴν παρὰ τῶν ἀρχόντων καὶ οἰκητόρων φυλακὴν V 19, 6;
τοῦ περὶ τὴν Ἑλλάδα πάθους V 7, 1;
τὸν ἐκ τῶν φοινίκων καρπόν III 20, 1;
ἡ κατὰ Προκόπιον ἐπανάστασις IV 4, 2;
τῆς κατὰ Θεόδωρον αἰτίας IV 15, 3;
τὸν ἐπὶ πρέσβεσι θεσμόν II 47, 2.
Omisso substantivo: τὰ περὶ τοῦ κάλλους V 3, 2; τὰ ἀπὸ τῆς τύχης III 8, 2; τὰ ἐν εἰρήνῃ I 11, 2 (cf. II 33, 4); τὰ ἐν χρείᾳ IV 30, 3. Cf. περί c. acc.

b) pro genitivo obiectivo:
τῆς κατὰ τῶν βαρβάρων νίκης I 28, 2; 64, 2; 67, 1;
τὴν κατὰ τῶν βαρβάρων ἄμυναν I 36, 1;
τὴν κατὰ Γάλλου σφαγήν II 55, 2; cf. I 62, 2;
τὴν εἰς ἅπαντα εὐπορίαν I 35, 1;
τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ Ῥωμαίων εὔνοιαν III 26, 7 (cf. τῆς τοῦ βασιλέως εὐνοίας ἀλλοτριωθέντες I 17, 1).

c) pro genitivo partitivo:
ἀπὸ τριῶν καὶ δέκα μυριάδων τρεῖς μόλις II 26, 3;
ἐκ δὲ τῶν εἰς φυγὴν τετραμμένων ἄνδρες ἑξήκοντα μόνοι III 29, 4.

d) apud verba:
ἐκείνοις μὲν ὑπὲρ ὧν ἔπταισαν μετεμέλησεν III 11, 5;
ἐφ' οἷς ὁμολογῶν χάριτας V 2, 1;
ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασι δίκας ὑπέχειν II 33, 4;
ἐπὶ τούτοις ἁλούς III 23, 4.

6. Plurimis locis nomina cum aliqua praepositione coniuncta usurpantur adverbiorum loco:

σὺν τάχει I 61, 1; ἐν τάχει II 18, 3; μετὰ πολλοῦ δὲ τάχους I 28, 3; κατὰ τὸ συνεχές III 8, 4; εἰς τὸ ἐμφανές III 9, 4; εἰς τὸ σαφέστερον IV 15, 1. Conf. σύν.

ἐν μέσῳ τινός = μεταξύ III 15, 6; 22, 4; V 6, 4; 16, 4;

εἰς τὰ μάλιστα I 66, 1; IV 54, 2;

ἐν τούτῳ = tum I 38, 1; 61, 2; II 42, 4; VI 1, 1;

ἐκ τοῦ ἴσου V 37, 1. Conf. ἐκ.

7. Adscribam postremo nonnulla exempla, ubi praepositiones cum infinitivo coniunctae[1]) ponuntur pro enuntiato ex coniunctione aliqua apto vel pro participio:

ἐν δὲ τῷ ταῦτα πράττεσθαι IV 53, 1; ἐκ τοῦ τοὺς ἱππέας τῇ διώξει σχολάσαι ‚quod' I 53, 2; διὰ τὸ μὴ πρόφασιν ὀργῆς αὐτῷ δοῦναι ‚ne' III 8, 4; διὰ τὸ τὴν ἀγγελίαν οἴεσθαί τινας εἶναι ψευδῆ ‚quod' II 17, 1; τὰ οἰκεῖα προιεμένων ὑπὲρ τοῦ τυχεῖν ἀρχῆς ἢ ἄλλον τινὰ πρίασθαι τῶν πόλεων ὄλεθρον ‚ut' V 1, 2; ἀπολυθέντες εἰς τὸ κατασκοπεῖν καὶ βοηθεῖν ‚ut' III 20, 5; Ἀθανάριχον ἐκποδὼν ποιήσασθαι πρὸς τὸ μηδένα κατὰ νώτου ἔχειν ‚ne' IV 34, 3; βουλῆς περὶ τοῦ πολεμεῖν ἢ μὴ προτεθείσης ‚utrum — necne' V 29, 6. —

Sed haec hactenus. Alia enim exempla invenientur in parte altera. Quamquam multae earum, quas in § 2. enumeravi, locutionum etiam apud antiquiores scriptores in usu sunt, tamen posteriore demum aetate percrebescunt, pleraeque autem tum primum adhibentur.

§ 3.

De praepositionum repetitione et variatione.

I. Paucis prius disseram, qualis sit usus Zosimeus, si eidem praepositioni duo vel plura nomina adiunguntur.

---

[1]) Occurrunt septuagies septies: ἐκ τοῦ 3, ἐν τῷ 7, ὑπὲρ τοῦ 3, εἰς τό 25, διὰ τό 17, μετὰ τοῦ 2, περὶ τοῦ 3, ἐπὶ τῷ 1, ἐπὶ τό 4, πρὸς τῷ 2, πρὸς τό 10 locis. (Apud ἕνεκα 1, ἔξω 1, ἔμπροσθεν 1, ἅμα 16 locis). Conf. Krapp, Der substantivierte Infinitiv, abhängig von Präpositionen und Präpositionsadverbien der späteren historischen Gräzität (Herodot bis Zosimos), Heidelberg 1892.

1. Apud coniunctiones copulativas.

a) *καί*:

Post *καί* plerumque praepositionum non fit repetitio, e.g. *τῶν κατὰ τὴν ἑῴαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ἅπασαν ἱερῶν καὶ αὐτὴν δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀπέκλεισε τὰς εἰσόδους* IV 37, 3.

Confer autem: *πρὸς τοὺς ἐν Πόντῳ βασιλεῖς καὶ πρὸς Ἀντίοχον πολεμήσαντες, ὕστερον δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ δυνάστας* I 5, 2; *γράμματα δοὺς πρὸς τὸν τῆς ἑῴας βασιλέα καὶ πρὸς Ἀλλάριχον* V 31, 6; *τῷ ἐν Κελτοῖς καὶ ἐν Ἰβηρίᾳ καὶ ἐν τῇ Βρεττανικῇ νήσῳ στρατεύματι* VI 1, 2.

b) *τέ — καί*:

Repetitur praepositio II 12, 2 *διά τε τὸ μὴ καλὰ φανῆναι τὰ ἱερὰ καὶ διὰ τὸ δεδιέναι* (propter infinitivum); III 18, 3 *ἔκ τε τῶν πολιορκούντων οἱ Πέρσαι καὶ ἐκ τῶν ἐφεστηκότων τῇ μηχάνῃ πανταχόθεν καταβαλλόμενοι* (propter interpositum subiectum *οἱ Πέρσαι*); IV 12, 1 *ἔκ τε τῶν προσοικούντων τῷ Ῥήνῳ βαρβάρων καὶ ἐκ τῶν γεωργῶν*.

Non iteratur I 35, 1 *διά τε πλοῦτον καὶ τὴν εἰς ἅπαντα εὐπορίαν*; I 31, 2 *διά τε τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν καὶ τὸ τῶν ἐμποριῶν εὐσύμβολον καὶ τὰ πεμπόμενα δῶρα*; III 5, 3 *διά τε τὴν τοῦ βίου λιτότητα καὶ τὸ περὶ τοὺς πολέμους ἀνδρεῖον*; III 11, 1 *ἔκ τε αὐτοῦ τοῦ Σιρμίου καὶ τῶν Παιόσι καὶ Μυσοῖς ἐνιδρυμένων ταγμάτων*; IV 54, 4 *διά τε τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν ἐν πολέμοις ἀνδρείαν*.

Confer III 12, 1 *ἔκ τε Σαμοσάτων καὶ ἐξ ἄλλων … τόπων* et I 52, 3 *ἔκ τε αὐτῶν Παλμυρηνῶν καὶ τῶν ἄλλων*.

c) *οὐ μόνον — ἀλλὰ καί*:

Iterum dicitur praepositio III 21, 2 *βέλεσί τε οὐκ ἐκ τόξων μόνον ἀλλὰ καὶ ἐκ μηχανημάτων*.

Non repetitur IV 35, 1 *οὐ μόνον ἐκ τῶν τῷ Ἴστρῳ προσοίκων ἐθνῶν ἀλλὰ καὶ τῶν πορρωτάτω που καὶ ἀγνώστων*.

d) *οὔτε — οὔτε*:

Praepositiones iterari solent: *οὔτε πρὸς ἑαυτοὺς οὔτε πρὸς ἕτερον* I 2, 1; *οὔτε καθ' ἑαυτῶν οὔτε κατ' ἐκείνου* V 35, 2.

2. Apud coniunctiones disiunctivas et adversativas.

a) *ἤ — ἤ, ἤ*:

Plurimis locis repetitur praepositio, e. g. I 70, 2 *ἢ ἐκ τύχης ἢ ἐκ προνοίας*; cf. V 23, 6; 32, 1. Non autem repetitio fit III 4, 5

τοὺς κατὰ συγγένειαν ἢ γειτνίασιν ἢ φιλίαν ἢ ἄλλην τινὰ συντυχίαν ἐγνωσμένους; IV 23, 2 μᾶλλον ἐν ὀλίγοις ἢ παντὶ κινδυνεύειν τῷ πλήθει.

b) εἴτε — εἴτε:

εἴτε ἐξ ἀέρος εἴτε ἐκ γῆς II 13, 1.

c) μέν — δέ:

κατὰ μὲν τὴν ἑῴαν .., κατὰ δὲ τὴν ἑσπέραν V 1, 1.

d) οὐκ — ἀλλά:

οὐκ ἐν τῇ τῶν Ῥωμαίων, ἀλλ' ἐν τῇ τῶν βαρβάρων γῇ III 4, 1.

II. Compluribus locis variantur praepositiones:

1. ἀπό et ἐκ:

ἔκ τε τῶν τοῦ χρησμοῦ ῥημάτων καὶ ἀπὸ τῶν ἐκβάντων ἐτεκμηράμην II 37, 2; οὐκ ἀπὸ Φαύστης, ἀλλ' ἐξ ἄλλης II 39, 1; πλοίων ἐκ μὲν ξύλων πεποιημένων ἑξακοσίων, ἀπὸ δερμάτων δὲ πεντακοσίων III 13, 2; cf. I 52, 4.

2. περί et ἐν:

τὰ περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ τὰ ἐν Ἰλλυριοῖς I 30, 2.

3. ἕνεκα et ἐπί cum dativo:

οὐχ ὁμηρείας ἕνεκεν .., ἀλλ' ἐπὶ πράξεσιν ἀπίστοις II 12, 3.

4. εἰς et περί:

τῇ εἰς τὸν ἄρχοντα ὑπεροψίᾳ καὶ τῇ περὶ τοὺς στρατιώτας καταφρονήσει IV 40, 2.

5. κατά et εἰς:

συνέβη κατ' αὐτὴν ὡς εἰς ὀχυρὸν χωρίον συναλισθῆναι I 33, 3.

6. πρός et ἐς:

πρὸς ὕψος ἄρασα (sc: ἡ τύχη) τοσοῦτον ἐς ὅσον οὐδὲ εἷς πώποτε ἀνεβιβάσθη V 18, 3.

7. πρός et ἐπί:

πρὸς ταύταις Ἰλλυριοὺς καὶ Δάκας ... καὶ ἐπὶ τούτοις τὴν ἄνω Μυσίαν II 33, 2.

Uno loco variantur ἐπί cum dativo et ἐπί cum genitivo: V 46, 4 ὡς ἐπὶ μὲν τοῖς ἄλλοις ἅπασι τὸν νόμον κρατεῖν, ἐπ' αὐτοῦ δὲ οὐκέτι.

Hic praeterea monere liceat Zosimum non ita valde id studere, ut vitet frequentationem eiusdem in eodem enuntiato praepositionis, cuius rei haec ex magno numero afferam exempla: I 25, 2 χρόνου δὲ προιόντος εἰς δέος καταστὰς μή ποτέ τινες τῶν εἰς τὰ πράγματα

νεωτερίζειν εἰωθότων εἰς μνήμην ... ἀνατρέχοντες ... παραδοῖεν; III 22, 7 κατὰ ταῦτα τοῦ φρουρίου κατὰ κράτος ἁλόντος, ἡβηδὸν δὲ πάντων, ὅσοι κατὰ τοῦτο ἦσαν, ἀναιρεθέντων ... Cf. I 7, 2; III 9, 1; V 11, 5; 40, 1.

§ 4.

De adverbiis cum praepositionibus coniunctis.

1. Multis locis praepositiones coniunguntur cum adverbiis:

προσέτι I 6, 1; 21, 1; 33, 3; 64, 1. II 5, 2; 9, 3; 12, 3; 29, 3; 33, 1. III 10, 2; 30, 5. IV 14, 2; 23, 3; 26, 5; 38, 1; 54, 4; 59, 4. V 6, 2; 33, 2; 43, 2.
καθάπαξ I 70, 5; V 10, 4; κατευθύ II 30, 3.
ἀντικρὺς εἰς III 9, 4; ἀντικρὺ ἐν (ἀντικρὺς Mendelssohn coni.) III 14, 2.
ἐξότε I 29, 3; [ἄχρις ὅτε II 7, 2; 47, 1; 50, 3. III 26, 5. IV 40, 4. ἕως ὅτε II 52, 2].

2. Ante praepositionem pleonastice ponitur ὡς (usus apud Zosimum non frequens):

ὡς εἰς IV 7, 3; ὡς ἐς III 10, 1; II 26, 2; ὡς ἐπί I 45, 1; 67, 1; II 45, 4; V 3, 4; 37, 5; 46, 4; ὡς ἐπίπαν IV 24, 1.

§ 5.

De vocabulis post praepositiones interpositis.

Creberrime inter praepositionem et substantivum inseruntur hae particulae:

a) μέν III 6, 4; 13, 2; 36, 2; IV 24, 4; V 1, 1; 9, 1 e. a. — b) δέ I 35, 1; 52, 2; II 4, 3; 30, 3; IV 14, 3; V 1, 1; 8, 2 e. a. Loco secundo μετὰ πολλοῦ δὲ τάχους I 28, 3, περὶ τοῦτο δέ III 20, 3; σὺν τάχει δὲ καί I 61, 1; ἀπὸ δερμάτων δέ III 13, 2; πρὸς τοῦτο δέ IV 7, 1. — c) γάρ II 7, 2; III 3, 5; V 29, 7; 40, 2 e. a. Ἐκ πολλοῦ γάρ I 62, 2. — d) γέ I 8, 2; III 19, 3. — e) τέ I 31, 2; 35, 1; 36, 2; 58, 2; II 15, 6; 16, 3; 37, 2; IV 2, 1; V 29, 5 e. a. — f) τοί I 43, 1. — g) μὲν οὖν I 58, 1; IV 30, 5.

Aliquoties inseritur οὐ: ἐν οὐ πολλῷ χρόνῳ I 57, 1; μετ' οὐ πολύ I 10, 1; V 5, 8; σὺν οὐ πολλῷ πόνῳ I 21, 2 (hiatus vitandi causa praecedente Μαρίνου; cf. I 67, 3 οὐ σὺν πόνῳ πολλῷ); οὐδέ

I 1, 1; *οὕτω* V, 5, 8. [*σχεδόν* III 3, 1 post *μέχρι*, *σφόδρα* V 2, 3 post *ἅμα*].

Paucis denique locis genitivos interpositos legimus:

πρὸς λοιμῶν καὶ φθορῶν καὶ νόσων ἀκέσεις II 1, 1; *πρὸς τοσαύτης ἀρχῆς ὄγκον* III 36, 2; *τοὺς περὶ Κωνσταντίνου τὴν πόλιν τόπους* IV 22, 3; *πρὸς ἠθῶν ἀρκεῖ καὶ βίου διαφθοράν* IV 33, 4 (hiatus fugiendi causa); *διά τε τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἀξίωμα καὶ ἀνδρείαν* IV 54, 4; *ἐπὶ ποταμοῦ γεφύρας* V 11, 5.

§ 6.

De hiatu.

Cum Polybius[1]) summa diligentia vocalium concursum vitare studeat[2]), Zosimus quamquam et ipse *χασμῳδίας* quas dicunt grammatici declinare studet, in hiatu defugiendo non illam tantam curam adhibet, sed aliqua ex parte superiorum temporum severitatem remittit. Qua de re iam Mendelssohnius in praefatione editioni suae addita copiosius egit; itaque pluribus hic disserere supersedeo satisque habeo pauca de praepositionibus adicere.

Ac primum quidem notare liceat semper elisione uti Zosimum ante pronomina, cuius usus haec adscribam exempla: *τοῖς ἀμφ' αὐτόν* III 22, 6; *ἀντ' αὐτοῦ* VI 13, 1; *ἀνθ' ἑαυτῶν* IV 31, 1; *ἀνθ' ὅτου* V 29, 7; 47, 1; *μετ' αὐτόν* I 6, 3; *μεθ' ἧς* VI 7, 6; *ἐπ' αὐτούς* I 23, 3; *ἐφ' ὅπερ* IV 26, 5; *ὑπ' αὐτοῦ* III 32, 2; *ὑφ' ἑαυτούς* I 1, 1; *παρ' αὐτου* II 39, 2; *δι' ἧς* II 19, 1; *δι' οὐδέν* I 9, 2; *ἀφ' οὗπερ* IV 59, 2; *κατ' αὐτῶν* IV 52, 2; *καθ' ἑαυτῶν* V 35, 2; *καθ' ὅσον* I 9, 2. Semel invenitur *ὑπὸ ἑαυτῶν* II 48, 1, ubi fortasse scribendum est *ὑφ' ἑαυτῶν* collatis I 1, 1; 28, 1; II 7, 1; III 32, 5; IV 14, 1.

Nunquam autem, si codicibus fides est habenda, elisio fit — praeter tres locos (V 45, 5 bis *ὑπ' Ἀλλαρίχου* et IV 36, 2 *ἀφ' Ἑλλήνων*) — ante nomina propria: *μετὰ Ἀρταξέρξην* I 18, 1 (cf. *μετὰ Ἑλλήνων* Paus. 10, 15, 1; *μετὰ Ἰωάννου* Procop. B. V. I 19, 388,24); *ὑπὸ Ὁρμίσδην* III 29, 2; *ὑπὸ Ἀλλόθεον* IV 34, 2 (cf. *ὑπὸ Ἡρακλέους* Paus. 8, 25, 10 e. a.); *παρὰ Οὐαλέντος* IV 26, 5 (cf. *παρὰ*

---

[1]) Krebs, p. 23.

[2]) Haec est una virtus elocutionis Polybianae. W. Schmid, Der Atticismus. Stuttgart 1887/97. I. p. 2.

Ἀγαθοκλεῖ Polyb. 1, 7, 2 ubi hiatum tollit Dindorfius; παρὰ Οὔννων Proc. B. G. IV 18, 552, 17); κατὰ Ἰουλιανοῦ III 2, 2); κατὰ Οὐαλεντινιανοῦ IV 46, 3 e. a. (cf. κατὰ Ἀσσυρίων Ioan. Malal. 37, 7); ἐπὶ Ἰοβιανοῦ IV 4, 1; ἐπὶ Ἰλλυρίους II 46, 1; V 27, 3; ἐπὶ Οὐενετούς V 29, 1 (cf. ἐπὶ Ἀνταλκίδου Polyb. 1, 6, 2 ubi Dindorfius elisione utitur; ἐπὶ Ἀθήνας Paus. 3, 4; ἐπὶ Ἀναστασίου Proc. B. P. II 14, 215, 4); ἅμα Οὐαλεντίνῳ V 16, 5); ἅμα Ἀττάλῳ V 45, 2.

Praeter haec plurimis locis in codicibus post praepositiones adhibetur elisio, id quod paucis exemplis illustrabo: ἀφ' ἑστίας II 29, 1; 40, 1; IV 3, 2; μετ' αἰσχύνης I 6, 3; μεθ' ἡσυχίας IV 42, 6; μεθ' ἡμέραν V 20, 3; 21, 2; παρ' ἡλικίαν V 28, 2; παρ' ἐλπίδα VI 13, 1; δι' ὑποψίας I 9, 2; δι' αἰτίαν IV 4, 2; κατ' ὄναρ III 9, 6; καθ' ἅπαντας IV 7, 1; ἐπ' ἐκμελέσι I 6, 3; ἐπ' ἀγορᾶς IV 30, 3 e. a.

Omittitur elisio III 33, 1 μετὰ ἀδείας, V 34, 3 μετὰ οἰκετῶν, V 24, 1 μετὰ οἰμωγῆς, I 36, 1 ὑπὸ ἀπιστίας; semper apud ἅμα: ἅμα ἡμέρᾳ I 48, 2; ἅμα οἱ V 29, 2; ἅμα ἠοῖ II 19, 2. Diligenter autem hiatus vitatur apud ἕνεκα (ἕνεκεν)[1], ἄχρι(ς), μέχρι(ς): ἕνεκα καί I 62, 3; ἕνεκεν αἰτοίη II 12, 3; ἕνεκα τῆς II 12, 1; ἕνεκεν ἢ II 35, 1; ἀχρὶ τῆς I, 2, 1; ἄχρις ἀμητοῦ III 5, 2; μέχρι θαλάττης I 26, 1; μέχρις Ἰταλίας I 64, 1. Huc quoque pertinet ἀντικρὺς εἰς III 9, 4; contra III 14, 2 ἀντικρὺ ἐν, ubi Mendelssohn conicit ἀντικρύς.

Apud δέ, τέ, μηδέ, ὥστε sim. omnibus fere locis elisio a librariis indicata non est: δὲ ἀντί IV 59, 2; δὲ ἀπό II 3, 2; δὲ ἐκ II 44, 1; δέ ἐξ I 29, 1; δὲ ἐν I 13, 2; δὲ ἐπί I 1, 2; ὥστε ἐκ I 5, 4; μηδὲ ἐπ' I 6, 3; τοῖς τε ὑπ' III 2, 3; τὲ ἅμα I 23, 2; οὔτε ἐπί V 31, 6 e. a. Eo magis miramur, quod II 22, 3 et III 13, 1 legitur δ' ἐκ; I 71, 4 invenitur δ' ἐπιστάντες, sed hic locus desumptus est ex Ioanne Antiocheno (cf. editionem Mendelssohnianam, p. 52).

Restat, ut notem post ἀλλά semper elisionem adhiberi praeter unum locum (II 38, 1 ἀλλὰ εἰς): ἀλλ' ἐπί II 12, 3; ἀλλ' ἐν III 4, 1; ἀλλ' ἐξ II 39, 1; ἀλλ' εἰς III 15, 2; 27, 2; V 37, 2.

Hic quaerat quispiam, utrum elisio iis locis, ubi a librariis omissa est (id quod posteriore aetate non raro fieri solebat), a nobis indicanda sit necne. Qua in re equidem non sequar W. Schmi-

---

[1]) Mirum in modum apud Lucianum invenitur ἕνεκα ante vocalem positum; cf. Schmid I. p. 404.

dium (Vol. I. p. 58)[1], sed potius assentiar Mendelssohnio ita disserenti: ‚Elisionem, id quod multi faciunt, inferre nolui, cum omnino haec ὀρθοεπείας, non ὀρθογραφίας sit res, sicut in titulis metricis quoque modo significata est elisio modo legenti commissa.'

Quod autem Mendelssohnius affirmat tantum hiatus defugiendi causa praepositiones et variari[2]) et indiscrete poni atque hiatum esse supremam legem, quae ne infringatur nihil tam insolens esse, nihil tam a reliqua scriptoris modestia abhorrere, quin interdum admissum sit, in maius extollere rem videtur[3]).

---

[1]) ‚Da, wo die Elision, wenn auch nicht immer geschrieben, so doch in der Aussprache leicht durchführbar ist, wäre es wohl angezeigt in Texten von Schriftstellern, welche nach sonstigen handschriftlich gesicherten Anzeichen den Hiatus zu vermeiden sich bemühen, auch gegen die hierin schwankenden Handschriften die Elision auch in der Schreibung konsequent durchzuführen'.

[2]) Conf. § 3. II.

[3]) Conf. etiam R. Bitschofsky, Zosimi hist. nova Ed. L. Mendelssohn, Zeitschrift für österreichische Gymnasien. XL. 1889. p. 726. Leidig, Quaestiones Zosimeae. Ansbach 1900. p. 9.

B. Pars altera.

Praepositionibus Zosimeis in parte prima generatim pertemptatis iam transibo ad illustrandam singularum notionem atque ab iis ordiar, quae rarius usurpantur.

§ 1.

'Ανά (1).

Hanc praepositionem apud Zosimum semel invenimus: II 38,2 *ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν*. Iam oratores Attici ea non ita crebro usi sunt (Demosthenes semel vel bis, Andocides bis) nec magis Aristoteles, Theophrastus, Polybius, Diodorus, N. T. (inprimis in formula *ἀνὰ μέσον*). Non legitur in inscriptionibus Atticis, apud Xenophontem Ephesium, raro apud Herodianum, Malalam, Joannem Antiochenum, saepe apud Agathiam[1]).

§ 2.

'Αντί (10).

Usus localis, quem invenimus apud Homerum, Hesiodum, Xenophontem rerum scriptorem (An. IV 7, 6), in Zosimi libris nunquam occurrit.

Apud Zosimum haec praepositio significat aliquem inire in locum alicuius aut aliquid cum aliqua re commutari:
ἑτέρους ἐκπέμπειν ἀνθ' ἑαυτῶν IV 31, 1; *ἀντὶ τῆς πρὸ τούτου ῥαστώνης τε καὶ ἐκμελείας δυσχεραίνειν*; cf. II 1,2; IV 59,2; V 48,1; VI 13, 1 (bis).

---

[1]) Conf. Lutz, p 4. Krebs, p. 33. Schmid, III. p. 279. IV. p. 444. 626. E. Mann, p. 16. Rüger, Malal. p. 25, Ioan. Ant. p. 5, 19 sqqu. H. Reffel, Über den Sprachgebrauch des Agathias. Kempten 1894. p. 25.

Semel legimus formulam ἀνθ' ὧν II 40, 3 (de qua vide Krebs p. 33, Schmid IV p. 626, Rueger, Malal. p. 26), bis λέγειν (ἀπαιτεῖν λόγον), ἀνθ' ὅτου ‚cur' V 29, 7; 47,1. Nonnulla exempla ex Pausania sumpta notat Rueger p. 41.

§ 3.

Ἀμφί (15).

Non iam reperitur apud Polybium, Xenophontem Ephesium, Herodianum, raro apud Pausaniam, apud Malalam uno loco. In frequenti autem usu est apud Appianum et Procopium, qui hanc praepositionem coniungunt cum genitivo, dativo (Procopius saepissime!), accusativo. Coniuncta cum dativo aut accusativo etiam apud Agathiam nonnullis locis occurrit. In Zosimi autem libro post ἀμφί accusativus solus invenitur.

a) Locali notione praeditum adhibetur ἀμφί I 40, 1 τῆς ἀμφὶ τὴν ἀνατολὴν καταστάσεως (in oriente); I 37, 1 τὰ ἀμφὶ τὴν ἑῴαν (cf. περί cum acc. et κατά cum acc.).

Saepius legitur formula οἱ ἀμφί τινα, qua semper designantur comites vel milites alicuius vel dux cum militibus: Ἀναβδάτης ἅμα τοῖς ἀμφ' αὐτόν III 22, 6; cf. III 19, 2; 26, 1; 29, 3; 30, 2; IV 42, 6; 42, 7; 43, 1; 46, 2; 58, 5; V 16, 5; 19, 3. Alia exempla legas apud Appianum (Krumbholz, p. 51). Conf. etiam περί cum acc.

b) Translate dicitur IV 29, 1 οὔσης τοιαύτης τῆς ἀμφὶ τὴν πολιτείαν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐναλλαγῆς[1]).

§ 4.

Πρό (42).

a) Usurpatur ad significandum locum: II 1, 1 πρὸ τῆς οἰκίας ἄλσος ἦν; I 52, 3 ἐν τῷ πρὸ τῆς Ἐμίσης πεδίῳ. Conf. I 64, 3; II 16, 1; 27, 2; 46, 1; III 33, 2; IV 1, 1; 2, 1; 6, 3; 40, 1; V 7, 5; 18, 7; 24, 5 et 7; 30, 3. Aliquoties indicatur, quo motus dirigatur, qui dicendi usus est poetarum: ἐξαγαγόντος πρὸ τῆς Ῥώμης τὸ

[1]) Krebs, p. 98. Mann, p 16. Rüger, Ioan. Ant. p. 19, Paus. p. 58, Malal. p. 25. Scheftlein, De praep. usu Procopiano p. 42. Reffel, p. 25. Krumbholz, De praep. usu Appianeo p. 5.

στράτευμα[1]) II 16, 2; cf. I 56, 1; VI 12, 2; VI 7, 1 (*ἐκάλουν αὐτὸν πρὸ τῆς πόλεως*).

b) Iam notemus temporalis usus haec exempla: *πάντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ* I 9, 1; *οὐ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν* II 20, 2; *ἐν τοῖς πρὸ τούτου χρόνοις* III 4, 4; *τῆς πρὸ τούτου ῥᾳστώνης* V 20, 2; *ἤδη πρὸ τούτου* IV 57, 4; *πρὸ πολλοῦ* IV 25, 2; V 28, 1; VI 12, 2; *πρό γε ἁπάντων* ‚vor allen Dingen' I 8, 2; conf. etiam I 7, 1; 57, 1; 58, 3; II 5, 5; 36, 1; III 4, 4; IV 25, 3; V 37, 4; 43, 2; *τῇ πρὸ δέκα καλανδῶν Σεπτεμβρίων ἡμέρᾳ* V 34, 7; *πρὸ ἡμερῶν ὀλίγων τοῦ τὴν θεωρίαν ἀχθῆναι* ‚paucis diebus ante' II 5, 1. Similia exempla affert Krumbholzius (p. 24) ex Appiano, Schmidius (III p. 287) ex Aeliano, Mannius (p. 21) ex Xenophonte Ephesio. Latinam dicendi consuetudinem et Zosimum et alios scriptores his locis esse imitatos facile intellegitur.

§ 5.

Ὑπέρ (68).

gen. : acc. = 24 : 44.

I. Cum genitivo.

a) Localis notio semel exstat: *ὑπὲρ τοῦ ὕδατος αἰωρεῖσθαι* IV 39, 3. Hic usus apud alios quoque posterioris aetatis scriptores raro invenitur, apud Polybium sexies, apud Appianum quater, nunquam apud Malalam.

b) Translate significat, cui aliquid bono vel saluti sit: *τῶν ἔργων ἕνεκα καὶ τῶν κινδύνων, οὓς ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀπεδείξατο πραγμάτων* (Zeugma) I 62, 3: *ὑπὲρ ὧν ὁ δῆμος ἔπραξεν ἀπολογησόμενος* IV 41, 2; *τῶν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ πράξεων* I 65, 1; *τῆς ὑπὲρ Ῥωμαίων ἀριστείας* IV 40, 6; *θείαν τινὰ πρόνοιαν ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐπισπᾶσθαι* V 5, 8; *ἔχεσθαι τῆς ὑπὲρ αὐτῆς προνοίας* V 24, 8; *εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ Ῥωμαίων εὔνοιαν* IV 26, 7 (cf. genitivum merum I 17, 1: *τῆς τοῦ βασιλέως εὐνοίας ἀλλοτριωθέντες*); *ὑπὲρ τοῦ παιδὸς ἀγωνιᾶν* II 10, 2.

Hic addam: *τὰ οἰκεῖα προιεμένων ὑπὲρ τοῦ τυχεῖν ἀρχῆς ἢ ἄλλον τινὰ πρίασθαι τῶν πόλεων ὄλεθρον* V 1, 2 (pro *ἕνεκα* vel enuntiato

[1]) cf.: ‚Copias pro castris producere.'

finali cf. A § 2, 7); ἐκείνοις μὲν ὑπὲρ ὧν ἔπταισαν μετεμέλησεν (pro mero genitivo) III 11, 5.

c) Legitur pro περί his locis: βουλῆς δὲ ὑπὲρ τοῦ τίνα δέοι προστῆναι τοῦ πολιτεύματος προτεθείσης III 36, 1; ἀναρρῖψαι τὸν ὑπὲρ πάντων ὁμοῦ τῶν πραγμάτων κύβον IV 55, 2 (cf. Plut. Fab. 14 τὸν περὶ τῶν ὅλων ἀναρρίψων κύβον).

d) Crebro invenitur pro ἀντί: ὅσα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς δεδώκασι IV 29, 1; ὑπὲρ τοῦ δοθῆναι τὸν Ῥωμαίων στρατηγὸν ἀπῄτουν μισθόν IV 38, 3 (cf. A § 2, 7); τὴν ὑπὲρ τῆς τροφῆς τιμὴν ἀποδιδούς IV 48, 5; ταύτην αὐτοῖς ὑπὲρ τῆς ἐκμελείας τὴν ἀτιμίαν ἐπαγαγών III 22, 1. Cf. IV 32, 3; V 29, 5; 29, 9; 37, 6; 45, 4.

II. Cum accusativo.

a) Locali vi[1]) praeditum exstat ὑπέρ tricies septies: bis apud verba (ἔθνος ὑπὲρ τὸν Ἴστρον ἐφάνη IV 38, 1; ὑπὲρ τὰ νέφη φαντασίᾳ φέρεσθαι V 10, 4), reliquis locis indicans gentium sedes: τοὺς ὑπὲρ τὰς Ἄλπεις Κελτούς II 33, 2; τοὺς ὑπὲρ τὸν Ῥῆνον βαρβάρους III 7, 2; τὰ ὑπὲρ τὸν Ἴστρον IV 20, 4. Conf. I 29, 1; II 8, 2; 39, 2; 43, 1; 45, 1; 46, 3; III 1, 2; 2, 1; 7, 2; 8, 1; 10, 1; IV 3, 1; 3, 2; 7, 2; 9, 1; 10, 1; 12, 1; 19, 1; 20, 3; 24, 4; 25, 1; 26, 1; 30, 1; 34, 1; 38, 1; V 2, 1; 26, 3; 27, 2; 32, 4; VI 3, 1; 5, 2.

b) Translate indicat aliquid modum excedere ‚über hinaus': νόσου δὲ τοῖς αὐτοῦ παισὶν ἐνσκηψάσης ὑπὲρ τὴν τῶν ἰατρῶν τέχνην II 1, 1; ὑπὲρ τὸ μέτρον II 29, 2; ὑπὲρ τὸ σύνηθες IV 16, 1; μέγεθος ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἔχων III 7, 1; καὶ σιτήσεων ὑπὲρ τοὺς στρατιώτας καὶ ἄλλων παρὰ βασιλέως ἠξιωμένοι δωρεῶν IV 40, 2.

§ 6.

Ἀπό (118).

a) Locus indicatur, unde aliquis proficiscitur vel unde aliqua res geritur (‚von-weg', ‚von-herab', ‚von-her'): ἐξορμησάντων ἀπὸ τῆς Ἰταλίας I 10, 2; ἀπό τινος βήματος προσφωνήσας III 13, 3; cf. I 56, 1; II 19, 2; III 29, 4; VI 4, 2; δηλοῖ τὸ πῦρ ἀπὸ τῶν πλοίων ἐξαφθέν (nos: ‚in', ‚auf') III 25, 3. Huc referendum est etiam IV 5, 5 ὥσπερ

---

[1]) ‚Meist poetisch'. R. Kühner, Ausführliche Grammatik der griech. Sprache, Hannover 1890—1904 (neu bearb. von Blaß u. Gerth). — Cum accusativo nunquam adhibetur a Malala (Rüger).

ἀπὸ σκηνῆς βασιλέα σχεδιασθέντα ‚ex scaena', nos ‚auf der Bühne'; cf. II 42, 3. Saepius denotatur locus et qui relinquitur et qui petitur: *ἀπό — ἐπί* I 2, 2; 69, 3; II 25, 2; IV 42, 5; V 18, 7; 29, 1; 45, 5; VI 2, 6; 5, 1; *ἀπό-μέχρι* I 64, 1; II 15,3; 30, 3 (*ἄχρι* et *μέχρι* hiatus declinandi causa variantur); III 17, 5; 22, 2; V 21, 2; *ἀπό — ἄχρι* I 36, 1; 30, 3: 33, 3; IV 21, 2; V 20, 1; *ἀπό — εἰς* II 21, 1; 30, 4; III 6, 3; V 9, 1; I 18, 1 (translate). — Nusquam usurpatur a Zosimo *ἀπό* ad indicandum intervallum (‚in einer Entfernung von'), ut a Polybio, Appiano, Procopio, Malala.

b) Tempus, ex quo aliquid esse coepit, designatur (‚seit'): *ἀπὸ τῶν Οὐάλεντος χρόνων* V 8, 3; cf. V 8, 2; 32, 6; *ἀπὸ πλειόνων ἢ χιλίων ἐνιαυτῶν* V 50, 2; *διατρίβων ἀπὸ χρόνου τινός ἐν Τριβέροις* III 7, 2; *ἀφ' οὗ* II 4, 3; 8, 2; IV 48, 5; *ἀφ' οὗπερ* IV 59, 2.

c) In translata oratione significatur:

α) unde aliquid originem vel exordium ducat: *ἐτέχθησαν οὐκ ἀπὸ Φαύστης, ἀλλ' ἐξ ἄλλης* II 39, 1; *ἀπὸ τῆς Βρεττανίας ὁρμώμενον* VI 2, 4; cf. II 1, 1; 54, 1; IV 35, 6; V 4, 1; 10, 5; *ἀπὸ ταύτης ὁρμώμενος τῆς μεγαλοφροσύνης* V 46, 5; *ἀφ' ἑστίας ἄρξασθαι τῆς ἀσεβείας* II 29, 1; 40, 1; IV 3, 2.

Saepe usurpatur *ἀπό* cum casu suo coniunctum pro uno substantivo vel adiectivo: *τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου* I 37, 2; 61, 3; II 43, 3; *τῶν ἀπὸ τῆς γερουσίας* IV 43, 2; 44, 2; 59, 3; V 41, 4; *τινῶν ἀπὸ τῆς γερουσίας* I 49, 2; *εἷς τῶν ἀπὸ τῆς ἐν Ῥώμῃ συγκλήτου βουλῆς* II 49, 1; *τοῖς ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου* I 70, 3; *τῶν γὰρ ἀπὸ τοῦ φρουρίου* III 20, 2; 22, 4; *οἱ ἀπὸ τῆς πόλεως* III 18, 2; 33, 5; V 42, 2; *τοῖς ἀπὸ τοῦ πλήθους* V 21, 5; *οἱ ἀπὸ τῆς Ῥώμης* V 40, 2, *Παλαιστίνης* I 52, 4, 53, 2, *Τουσκίας* V 41, 3, *Δελματίας* V 45, 1, 50, 1; *τοῖς ἀπὸ Γαλατίας στρατιώταις* VI 5, 1; *τοῖς ἀπὸ Παλμύρας ἀναθήμασι* I 61, 2.

β) unde pars dematur: *ἀπὸ τριῶν καὶ δέκα μυριάδων τρεῖς μόλις* II 26, 3 (semel);

γ) qua re vel a quo auctore aliquid efficiatur: *τὸν ἀπὸ τῶν πέτρων θάνατον* V 16, 3; *τῶν ἀπὸ τοῦ νότου κινδυνευόντων ἀλεξητήριον πλοίων* III 11, 3; *τὴν ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν λύμην* II 34, 2; *τὰς μὲν ἀπὸ τῶν βαρβάρων συμφοράς* I 37, 3. Huc spectant ei quoque loci, ubi *ἀπό* coniungitur cum verbis passivis: *τὴν ἀπὸ τῶν νόμων ὡρισμένην τιμωρίαν* III 3, 5; *τοῖς ἀπὸ τῆς τύχης πορισθεῖσι χρησάμενος* IV 24, 5 (cf. IV 54, 2 *τὰ δωρούμενα παρὰ τῆς τύχης*).

Apud verba accipiendi et habendi: *παραλαβόντες ἀφ' Ἑλλήνων* IV 36, 2; *ἀπὸ Θεοδοσίου ταύτην ἐχούσαις τὴν δωρεάν* V 39, 4. Pro genitivo qui vocatur subiectivo: *τῶν ἀπὸ ταύτης* (*τῆς εἰρήνης*) *ἀγαθῶν* III 5, 4; *τῆς ἀπὸ τούτων βοηθείας* III 8, 3; *τῆς ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν βοηθείας* V 18, 10; *τῆς ἀπὸ τούτων* (sc. *τῶν γεννημάτων*) *χρείας* (cf. *καρπῶν χρεῖαι* Isocr. 4, 29; Dem. Lept. 15) III 28, 3; *τὴν ἀπὸ τῶν νεκρῶν ὀσμήν* V 39, 3; *τὰ ἀπὸ τῆς τύχης* III 8, 2; 17, 1 (cf. Adnot.); *τὸ ἀπὸ τῆς τύχης αὐτόματον* V 11, 2; *λόγους ἀπὸ Μαγνεντίου φέρων ὑπερηφάνους* II 49, 1 (cf. Thuc. *παροῦσαν ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐπιστολήν* 8, 51, 1; *ἀπ' αὐτῶν ἀφικομένης ἐπιστολῆς* 8, 45, 1);

δ) quo quis instrumento utatur: *ἀπὸ ῥυτῆρος ἕλκειν* ‚loro ducere' IV 48, 3; *ἀπὸ μηχανῶν ἀφιέναι λίθους* III 18, 3 (*ἐκ μηχανῶν* I 70, 1; cf. Appian. Hisp. 20 *ἀκόντια ἀφιέντες οἱ μὲν ἀπὸ χειρῶν, οἱ δὲ ἀπὸ μηχανῶν, οἱ δὲ ἀπὸ σφενδόνης*);

ε) qua ex materia constet aliquid: *πλοίων ἐκ μὲν ξύλων πεποιημένων ἑξακοσίων, ἀπὸ δερμάτων δὲ πεντακοσίων* III 13, 2. Cf. Herod. 7, 65 *εἵματα ἀπὸ ξύλων πεποιημένα*; App. Mithr. 66 *κορυφὴν μείζονα ἄλλην ἀπὸ ξύλων ἐπιθείς*.

ζ) unde aliquid nomen trahat: *ἀπό τινος πόλεως ἐν Ἰταλίᾳ κειμένης ὀνομασθέντα* V 20, 3; *Ταρεντῖνος δὲ ἀπὸ τῆς ἐν Τάραντι θυσίας ἐκλήθη* II 3, 2;

η) qua re aliquid cognoscatur: *ἔκ τε τῶν χρησμοῦ ῥημάτων καὶ ἀπὸ τῶν ἐκβάντων ἐτεκμηράμην* II 37, 2 (cf. I 21, 2; 62, 2); *ἀφ' ὧν ἔνεστι τὰ πεπραγμένα περιλαβεῖν* III 2, 4.

§ 7.

Σύν, *μετά* cum gen., *ἅμα* (140 : 123 : 102)[1]; *μετά* cum accusativo (103).

1. *σύν*.

Exstat apud Zosimum locis 140, *μετὰ* cum genitivo coniunctum invenitur locis 123. Etiam a Procopio[2]) *μετά* rarius usurpatur quam *σύν*, Malalas[3]) autem *μετά* c. gen. praefert (*σύν* : *μετά* c. gen. = 95 : 391).

Haec praepositio, quae apud Zosimum nusquam habet Atticam

---

[1]) T. Mommsen habet 137 : 123 : 99 (p. 423). Utitur editione Reitem.

[2]) Scheftlein, p. 13, 25, 37.

[3]) Rüger, Mal. p. 5; Joan. Ant. p. 4. Schmid, III. p. 289.

formam ξύν, tenet notionem societatis et coniunctionis vel hominum vel rerum.

a) Denotantur qui aliquem sequuntur: οἱ δὲ σὺν Δεκίῳ I 22, 1; οἱ σὺν αὐτῷ φάλαγγες II 18, 4; ἦσαν δὲ σὺν αὐτοῖς καὶ βάρβαροι V 45, 5; conf. I 4, 3; 18, 3; 23, 3; 28, 3; 29, 1; 44, 2; 73, 3; II 10, 1; 11, 1; 14, 3; 18, 4; 19, 2; 26, 3; 31, 2; 46, 3; III 3, 4; 11, 1; 12, 5; 15, 5; 20, 3; 22, 1; IV 6, 4; 8, 2; 22, 1; 24, 2; 31, 3; V 5, 4; 14, 3; 16, 1; 22, 2; 31, 5; 43, 1; 45, 5; VI 2, 3; 4, 4. Idem fere valet quod ‚atque' (‚nebst'): ἄνδρες μὲν σὺν παισὶν καὶ γυναιξὶν III 14, 4; Ὁρμίσδην καὶ Ἀρινθαῖον σὺν τούτῳ III 13, 3; μόνος δὲ Στελίχων σὺν ὀλίγοις V 29, 6; VI 12, 1; τὴν ὑπὸ Λέοντι σὺν αὐτῷ τῷ στρατηγῷ κατεδαπάνησαν δύναμιν V 17, 2; τὰ μονόξυλα σὺν αὐτοῖς ἀπώλετο τοῖς ἀνδράσιν IV 39, 3 qui usus haud frequens apud scriptores Atticos (Kuehner II 1, 433; cf. II 24, 2 ναῦς δὲ αὐτάνδρους).

Ex notione coniunctionis (‚una cum') proficiscitur notio temporalis (‚simul cum'): τὴν γαμετὴν ἐν ταῖς ὠδῖσιν αὐταῖς τελευτῆσαι σὺν τῷ βρέφει καὶ τόν βίον ἀποθεμένην IV 57, 3.

Aliquoties coniungitur praepositio cum nominibus ad rem militarem spectantibus: σὺν παντὶ τῷ στρατεύματι ἐνέπεσε IV 58, 4; V 45, 2; σὺν πολλῷ πλήθει καταπολεμῆσαι I 29, 1; 54, 2; III 11, 1.

Indicat, cuius auxilio aliquid fiat: σὺν αὐτοῖς[1]) πολεμήσειν II 49, 2; σὺν αὐτῷ τὸν πόλεμον διαγωνίσασθαι II 44, 1; cf. I 32, 2; 73, 1; V 5, 4; 27, 2.

b) Apponitur rei, quacum aliquis est: σὺν τοῖς ὅπλοις διανήξασθαι III 16, 1 (semel).

c) Translate significat animi affectum aut rationem, qua aliquid fit: σὺν ὀργῇ III 25, 1; σὺν προθυμίᾳ πάσῃ III 18, 1; σὺν εὐφημίαις III 11, 2; σὺν ἀπειλῇ πάσῃ καὶ φόβῳ V 34, 5; σὺν βίᾳ I 7, 3; III 9, 2; σὺν θορύβῳ πολλῷ III 9, 2; σὺν κόσμῳ II 16, 3; σὺν οὐδενὶ κόσμῳ (cf. A § 6) I 19, 1; 42, 2; σὺν τάχει I 61, 1; σὺν ἀσφαλείᾳ II 28, 2; σὺν ἀκριβείᾳ IV 9, 3; σὺν ἀληθείᾳ I 64, 4; σὺν ὀξυτάτῃ ῥύμῃ IV 46, 2; σὺν ἀπωλείᾳ οὐσίας ταύτης τυχεῖν τῆς ἀξίας II 38, 4; cf. Paus. 3, 3, 7 σὺν μεγάλῳ πατρίδος ὀλέθρῳ.

---

[1]) cf. Mommsen, p. 422.

2. *ἅμα.*

Adhibetur simili modo atque *σύν*.

a) Indicat eum, qui comitatur aliquem vel rem, quacum est aliquis: *ἅμα τῷ βασιλεῖ φεύγοντας* IV 31, 5; *ἅμα σφόδρα ὀλίγοις ἵεται* V 2, 3; *ἅμα λείας ἀναριθμήτῳ πλήθει ἀπῄεσαν* I 27, 2; *μηχαναῖς ἅμα καὶ ἑτέραις δυνάμεσι περαιωθείς* III 14, 3. Idem fere valet quod nostrum ‚nebst', ‚außer': *μήτηρ ἅμα τοῖς παισί* IV 46, 1; *Γαλάται καὶ Ἴβηρες ἅμα τῇ Βρεττανικῇ νήσῳ* I 64, 1; *ὁμήρους ἀπῄτησε τῶν ἐπισήμων τινὰς καὶ τούτοις ἅμα τὸν τοῦ βασιλέως υἱόν* III 7, 7; *παιδάρια δὲ καὶ γυναῖκας ἀγεληδὸν ἅμα τῷ πλούτῳ παντὶ ληϊζόμενον* V 5, 6.

b) Usurpatur in rebus bellicis describendis pro dativo: *ἅμα τῇ σὺν αὐτῷ δυνάμει ἐπιθέμενος* I 44, 2; *ἅμα δισχιλίοις Παλμυρηνῶν τὴν ἄκραν τοῦ ὄρους κατασχών* I 44, 2; *ἅμα τῇ πάσῃ δυνάμει χωρῆσαι* III 12, 5.

c) Significat eum, qui aliquem adiuvat: *ἐπιθησόμενον τοῖς ἀμφὶ Τριβίγιλδον ἅμα Οὐαλεντίνῳ* V 16, 5; *ἅμα οἷ πολεμήσας* V 29, 7; *ἅμα δὲ τοῖς φύλαξι τοὺς ἀμφὶ τὸν Γαίνην ἀκοντίζοντες* V 19, 3.

d) Indicat tempus: *ἅμα τῷ κατὰ Οὐαλεντινιανοῦ προτερήματι πᾶσαν ἕξειν ἀκονιτὶ τὴν Ῥωμαίων ἀρχήν* IV 46, 3; *ἅμα τῇ ἀκοῇ* I 34, 3; III 35, 2; *ἅμα ἡμέρᾳ* I 48, 2; *ἅμα ἠοῖ* II 19, 2; *ἅμα τῇ αἰσθήσει τρωθέντος* IV 25, 3; *ἅμα τῇ θέᾳ* IV 44, 3.

Saepe coniungitur cum infinitivo: *ἅμα τῷ φθάσαι (τὴν ἐπίθεσιν)* I 11, 3; II 8, 3; *ἅμα τῷ παραλαβεῖν τὴν ἀρχήν* I 13, 3; 18, 3; IV 56, 1; *ἅμα τῷ γνῶναι* I 47, 1; III 3, 3; IV 9, 1; *ἅμα τῷ θεάσασθαι* I 52, 1; *ἅμα τῷ πυθέσθαι* II 54, 2; *ἅμα τῷ μαθεῖν* III 10, 4; *ἅμα τῷ φανῆναι* IV 52, 4; *ἅμα τῷ διαλυθῆναι* V 29, 9. Cf. Krebs, Die Präpositionaladverbien I p. 60.

3. *μετά* cum genitivo.

a) Designat comites vel rem, quacum aliquis est: *μετὰ τῶν ἄλλων εἵπετο* IV 11, 5; *μετὰ τῶν ὑπάρχων προσελθεῖν* I 13, 2; *μετὰ τῆς ἁλουργίδος Ἀλεξάνδρῳ προσήχθη* I 12, 2; IV 19, 1; *μετὰ τῶν ὅπλων ἀκολουθεῖν* I 40, 3; IV 20, 6; *εἰσῄεσάν τε μετὰ τῶν ἔδνων* V 3, 5; *πέμπονται ἕτεροι μετὰ χρημάτων* VI 9, 2 e. a. (I 13, 2; 24, 2; 34, 2; I 5, 3; 5, 5; 24, 2; 42, 5; III 4, 5; 6, 3; 11, 1; 15, 5; 17, 1; 24, 1; 26, 1; IV 15, 1; 19, 1; 20, 2; V 5, 6; 16, 3; 21, 6; VI 7, 3; 13, 2).

b) Significat aliquid alicui rei coniunctum esse vel addi (‚nebst', ‚verbunden mit', ‚außer'): *συνεχὴς εἰρεσία μετὰ τῆς τοῦ ῥοῦ φορᾶς* III 10, 3; *τὰς Εὐγενίῳ προσούσας μετὰ παιδεύσεως ἀρετάς* IV 55, 1; *τοσαύτην μετ' εἰρωνίας πικρίαν* III 11, 5; *μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ὁ υἱός* III 7, 7; *φρουρίων μετὰ τῶν οἰκητόρων καὶ κτημάτων καὶ ζῴων καὶ πάσης ἀποσκευῆς* III 31, 1; *ἡ Πελοπόννησος μετὰ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος* IV 18, 2; *μετὰ τῶν οἰκείων ἀναλαβεῖν* ‚inter suos referre' IV 47, 2. Conf. etiam I 23, 3; 24, 1; 28, 3; II 1, 2; 16, 4; 23, 1; III 1, 1; 31, 1; IV 3, 1; 24, 2; 34, 4; V 21, 2; 47, 2; VI 12, 1.

Cum infinitivo coniungitur IV 57, 3 *ἔξω δὲ πάσης κακοηθείας ἀνὴρ μετὰ τοῦ καὶ τὰ πολεμικὰ πεπαιδεῦσθαι* (‚nebst'); I 13, 3 *ὅσα τῶν πόλεων ἦν οἰκεῖα ἐποίει μετὰ τοῦ καὶ τοὺς οἰκήτορας τῶν οὐσιῶν ἀφαιρεῖσθαι* ‚außer daß'[1]).

Accedit ad notionem temporalem I 8, 1 *μετὰ τῆς ἀρχῆς καὶ βίου ἀπολιπόντος*.

c) Apponitur nominibus, quae spectant ad rem militarem, crebro instrumentalem tenens significationem: *μετὰ τῆς οὔσης αὐτῷ δυνάμεως ὁρμήσας* I 4, 3; *ἀνήγοντο μετὰ στόλου παντός* II 24, 3; *μετὰ δυνάμεως ἐλάττονος πολεμῶν* I 30, 3; *μετὰ τῶν ἐκεῖσε δυνάμεων ἀντιστῆναι* I 30, 1; 32, 1; *μεθ' ἧς εἶχε βαρβάρων δυνάμεως ἐκβαλεῖν* VI 7, 6; *μετὰ καρτερωτάτων ἵππων διώξαντα* IV 35, 6; *μάχεσθαι μεθ' ἵππων* IV 22, 1. Conf. I 4, 1; 23, 2; 29, 1; 36, 2; II 25, 2; III 3, 3; 19, 1; IV 31, 3; 48, 5; V 11, 4; 26, 5; VI 2, 3.

d) Significat, cuius auxilio aliquid fiat: *μεθ' οὗ πολλοὺς πολέμους διεπόνησαν* II 44, 3; *μεθ' οὗ πολλὰ κατὰ βαρβάρων ἔστησαν τρόπαια* II 46, 3. — *Μετὰ βασάνων εἰπεῖν ἀναγκασθέντες* V 35, 3 (cum cruciatu, per cr.).

e) Crebro indicat animi affectum vel rationem, qua aliquid fit: *μετ' αἰσχύνης* I 6, 3; *μετὰ πολλοῦ δὲ τάχους* I 28, 3; *μετὰ πάσης ταχυτῆτος* IV 32, 1; *μετὰ πάσης ὀξύτητος* IV 49, 3; *μεθ' ἡσυχίας* IV 42, 6; *μεθ' ὅσης οὖν ἡσυχίας καὶ εὐλαβείας* III 11, 4; *μετὰ σεμνότητος* II 5, 2; *μετὰ πάσης ὠμότητός τε καὶ ἀσελγείας* II 14, 4; *μετ' ἀσφαλείας* II 27, 4; 49, 1; *μετὰ πάσης ἀσφαλείας* IV 11, 4; 13, 2; *μετὰ ἀδείας* III 33, 1; *μετὰ πάσης ἀδείας* III 2, 3; *μετὰ κινδύνου* II 35, 2; *μετὰ θυμοῦ* III 19, 2; *μετ' εὐφημίας* III 12, 2 (*σὺν εὐφημίαις*

[1]) cf. Thuc. 6, 65. Demosth. 5, 5 (Kühner II, 1. p. 506).

III 11, 2); μετὰ ῥᾳστώνης III 19, 4; μετὰ βρυχηθμοῦ III 30, 3; μετὰ παρρησίας V 9, 3; 21, 5; μετὰ μεγίστης δυναστείας VI 2, 5. — Exempla Polybiana multa affert Krebsius p. 59.

Hoc loco notemus ὁμοῦ a Zosimo nunquam cum casu coniungi; semel invenitur ὁμόσε Ῥωμαίοις V 42, 1. Aliquoties pro tali praepositione adhibetur participium: παραλαβών I 42, 1; II 27, 4; ἀναλαβών II 46, 1; λαβών V 25, 2. Ἅμα vel σύν post participium quasi pleonastice collocatum legimus II 22, 6 δώδεκα δὲ παραλαβὼν ἱππέας ἅμα τούτοις . . . ὑπερβάς; IV 35, 5 τριακοσίους ἱππέας ἀναλαβὼν σὺν αὐτοῖς ἔφυγε.

4. μετά cum accusativo.

a) Locali usu id significatur, quod alicui rei proximum est[1]) (‚iuxta', ‚trans'): τὰ δὲ μετὰ τὸ μέσον III 17, 5; τῶν δὲ ἐν Γερμανίᾳ καὶ τοῖς μετὰ ταύτην στρατοπέδων IV 35, 4; τὰ μετὰ τὰς Ἄλπεις ‚trans' IV 42, 7; μεθ' ἣν (πόλιν) εἰς Σίθα, εἶτα εἰς Μηγίαν ἀφικόμενος, μετ' ἐκείνην εἰς Ζαραγαρδίαν πόλιν ἦλθε III 15, 3.

b) Hic usus iam propius accedit ad temporalem notionem, cuius haec exempla adscribam: νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν V 20, 3; 21, 2[2]); Νέρων καὶ οἱ μετ' αὐτόν I 6, 3; τοὺς πρὸ αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτόν I 9, 1; μεθ' ὅν II 4, 3; μετὰ Ἀρταξέρξην I 18, 1; μετὰ τοσούτους ὑπὲρ τῆς πόλεως κινδύνους IV 51, 1; saepissime μετὰ ταῦτα I 5, 2; 36, 2; 70, 1; II 37, 2; 45, 1; III 28, 4; 35, 1; IV 16, 6; 33, 4; V 34, 1; μετ' οὐ πολύ I 10, 1; 17, 1; 65, 2; II 28, 2; III 4, 6; 8, 4; 10, 3; 32, 5; V 3, 3; 5, 8; 28, 3; VI 1, 2; 7, 3.

c) Nonnunquam ordo atque dignitas denotatur: μετὰ τὸν βασιλέα τῶν ὅλων ἐπιτροπεύειν I 40, 2; προέχειν ἁπάντων μετὰ τὸν σφῶν βασιλέα III 25, 5; Ἀρσάκιον τὸν μετὰ τοῦτον τῇ τάξει καλούμενον V 47, 2; ἀρχὴ δευτέρα μετὰ τὰ σκῆπτρα II 32, 2; πόλεως μεγάλης καὶ μετὰ Κτησιφῶντα μεγίστης III, 18, 6.

d) Convenientia quaedam significatur I 1, 2 μετὰ τὸ δίκαιον ‚secundum ius et aequum'. Conf. Adn.

---

[1]) cf. Thuc. VII. 58, 1 Γελῷοι οἰκοῦντες μετ' αὐτούς. Schmid, IV. p. 459.

[2]) Krebs, p. 61. Schmid, I. p. 126: ‚Die Phrase μεθ' ἡμέραν hält sich in der Gräzität der höheren Literatur ununterbrochen'.

§ 8.

Ὑπό (148).

(Gen.: Dat.: Acc. = 83 : 21 : 44.)

I. Cum genitivo.

a) Indicat, sub quo loco aliquid fiat: τὸν βωμὸν ὑπὸ γῆς ἵδρυσαν II 3, 2; cf. Polyb. 21, 28, 3 et 10 (Krebs p. 54). Semel.

b) Significat, α) a quo vel qua re efficiatur aliquid (apud verba passiva vel intransitiva): ὑπὸ ἑαυτῶν ὠθουμένους καὶ τῶν ἐναντίων II 48, 1; ὑπὸ τῶν ἵππων ἀναιρεῖσθαι I 50, 4; ὑπὸ Περσικῆς ἐπιβουλευομένοις ἐνέδρας III 31, 2; τοῖς ὑπὸ λύμης ἀκρίδων ἐνοχλουμένοις I 57, 3; ὑπὸ τῆς τῶν ἐλεφάντων ἀλκῆς ἐβιάζοντο III 30, 3; κυκλουμένων ὑπό τε τοῦ Ἀβώρα ποταμοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ Εὐφράτου III 12, 3; ὑπὸ τοῦ πυρὸς ὁδηγούμενοι IV 31, 3; ὑπὸ τῆς χρείας ἀναγκαζομένοις IV, 44, 4; ὑπὸ βασιλέως ἀριστίνδην ἐκστάντες. Huc referendum est etiam IV 58, 6 τυχεῖν ὑπὸ Θεοδοσίου φιλανθρωπίας (conf. παρά II 39, 2; 40, 2); β) propter quid aliqua res fiat: ὑπὸ τίνος λαβών IV 4, 3 („quamobrem"; „von wem" vitiose vertit Seybold)[1]); ὑπὸ ἀπιστίας I 36, 1; ὑπὸ τοῦ καύματος ἅμα καὶ τῆς τῶν ὅπλων βαρύτητος I 50, 3; ὑπὸ προθυμίας III 26, 3; ὑπὸ τῆς ἄγαν ἐπιθυμίας IV 13, 4; ὑπὸ τῆς ἄγαν ὀργῆς IV 17, 2; ὑπὸ τῆς ἄγαν ἀγχινοίας V 30, 4.

II. Cum dativo.

Hic casus cum ὑπὸ coniunctus raro apud Polybium, nusquam in N. T., nusquam apud Malalam legitur. In Zosimi libris hunc reperimus usum:

a) Localis significatio non legitur.

b) Saepius indicantur ii, qui sub imperio aliorum sunt vel dicionis alicuius fiunt: τὴν οὖσαν ὑπ᾽ αὐτῷ λήζεσθαι χώραν II 21, 1; τῆς Αἰγύπτου τοίνυν ὑπὸ Παλμυρηνοῖς γενομένης I 45, 1; cf. II 14, 3; IV 4, 1; V 11, 4; τῶν δὲ ὑπὸ Μαξίμῳ στρατευσαμένων IV 47, 2; πρὸς τοὺς ὑπὸ Ῥωμαίοις Κελτούς III 7, 1; τὴν ὑπὸ Λέοντι δύναμιν V 17, 2; ὑπὸ ταῖς τῶν πολεμίων γενέσθαι χερσί V 45, 2; crebro apud τεταγμένος (apud Polybium saepissime τάττεσθαι ὑπό τινα; cf. Krebs

[1]) Geschichte des Zosimus. Aus dem Griechischen zum ersten Male übersetzt und mit Anmerkungen begleitet von Seybold und Heyler. Frankfurt a. M. 1802/4.

p. 57): τετ. ὑπ' αὐτῷ vel ὑπ' αὐτοῖς II 50, 3; III 11, 4; 16, 2; 16, 3; 19, 1; 21, 5; IV 42, 1; V 13, 3; 18, 10; ὑφ' ἑαυτοῖς ποιήσασθαι III 32, 5; ἔχειν ὑφ' ἑαυτῷ IV 3, 1.

c) semel denotatur causa: ὑπὸ καύματι II 2, 1.

III. Cum accusativo.

a) Indicatur locus quaerentibus nobis et ‚quo' et ‚ubi': θυσίαν ὑπὸ γῆν ποιῆσαι II 3, 1 (cf. τὸν βωμὸν ὑπὸ γῆς ἵδρυσαν II 3, 2); ἐκτείνειν (τὴν φάλαγγα) ὑπὸ τὸν λόφον II 18, 2; τὴν ὑπὸ τὰ τείχη γῆν III 21, 4; τὴν ὑπὸ Καρχηδόνα Λιβύην II 39, 2; 41, 1; V 11, 2; ἐν τοῖς ὑπὸ τὸ ἄλσος ἕλεσιν III 20, 5 (similiter ac Latine ‚Africam Carthagini subiectam', ‚in paludibus luco subiectis' i. e. vicinis).

b) Saepissime significantur ii, qui dicionis suae aliquid faciunt vel ii, qui sunt sub aliorum dicione: ὑφ' ἑαυτοὺς ποιησάμενοι I 1, 1; ὑφ' ἑαυτοὺς καταστῆσαι I 1, 1 (ὑφ' ἑαυτοῖς III 32, 5); ὑφ' ἑαυτοὺς ἔχοντες II 7, 1; ὑπὸ τὰς Περσῶν γενόμενος χεῖρας III 32, 5 (ὑπὸ ταῖς χερσί V 45, 2); ὑπὸ φυλακὴν ἀκριβῆ καταστήσαντες V 18, 1; ὑπὸ Ῥωμαίους στρατεύεσθαι IV 31, 1; τῶν ὑφ' ἑαυτὸν στρατευομένων IV 14, 1; τῶν ὑπὸ Ῥωμαίους ἐθνῶν I 14, 1; IV 12, 1; τῆς ὑπὸ Ῥωμαίους ἀρχῆς I 37, 3; cf. II 5, 5; 42, 1; III 3, 1; IV 12, 1; 58, 2; IV 20, 7; 23, 6; τοῖς ὑπ' αὐτὸν βαρβάροις V 19, 1; τοῖς ὑπὸ Ὁρμίσδην τεταγμένοις III 29, 2; τοῖς τε ὑπ' αὐτὸν τεταγμένους III 2, 3; V 18, 4; 19, 1; 34, 1 (cf. Krebs p. 57); τοῖς ὑπὸ τὴν Ῥωμαίων βασιλείαν χωρίοις IV 9, 1; τὰ μὲν ὑπὸ τὴν Ἀρκαδίου βασιλείαν V 3, 6; τῶν δὲ ὑπὸ τὴν Θεοδοσίου βασιλείαν οὕτω διεφθαρμένων IV 41, 1.

c) Hae locutiones iam accedunt ad usum temporalem, cuius usus unum invenitur exemplum IV 38, 1 ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους.

§ 9.

Παρά (192).

(Gen. : Dat. : Acc. = 117 : 31 : 44.)

I. Cum genitivo.

a) Apud verba veniendi significat, a cuius latere aliquis veniat: παρὰ Κωνσταντίνου ἀφίκετο VI 1, 1; παραγενέσθαι παρὰ τῶν βαρβάρων III 4, 6. His solis locis exstat.

b) Denotat, a quo aliquid accipiatur, sumatur vel audiatur, cognoscatur apud: αἰτεῖν IV 48, 3; ἀκούειν III 9, 4;

V 47, 2; *διαδέχεσθαι* I 6, 2; *ἐκδέχεσθαι* I 31, 2; *εὑρίσκεσθαι* I 55, 1; *λαβεῖν* I 32, 2; 65, 1; II 28, 2; IV 22, 2; V 13, 2; 25, 4; *μανθάνειν* IV 31, 4; *προμανθάνειν* IV 7, 4; *τυχεῖν* II 39, 2; 40, 2 (V 58, 6 *ὑπό*).

c) Coniungitur cum verbis passivis vel intransitivis: *ἀγορεύεσθαι* II 47, 1; *ἀναφέρεσθαι* II 5, 6; *δίδοσθαι* III 3, 2; V 21, 4 (*παρὰ τῆς τύχης*); IV 40, 8; *ἐκδίδοσθαι* II 53, 1; *δωρεῖσθαι* III 11, 2 (*τὰ δωρούμενα παρὰ τῆς τύχης* IV 54, 2; cf. *τὰ παρὰ τῆς τύχης δωρηθέντα* (Isocr. 4, 26); *πέμπεσθαι* I 31, 2; 34, 3; II 52, 2; III 8, 4. Apud Atticos scriptores hic usus nisi apud verba dandi et loquendi inveniri non solet; Zosimus autem cum aliis quoque verbis *παρά* cum gen. coniungit[1]): *αἱρεῖσθαι* I 28, 2; *ἀναιρεθῆναι* I 64, 4; *ἀξιοῦσθαι* I 5, 4; IV 40, 2; 40, 6; V 7, 5; *γίγνεσθαι* (*κοινὴ δὲ παρὰ πάσης φυλακὴ τῆς Ἑλλάδος ἐγίνετο* I 29, 3; *παρὰ Διοκλητιανοῦ Καῖσαρ ἔτυχε γεγονώς* III 1, 2; *τὰ παρ' αὐτοῦ γεγενημένα* IV 41, 2); *διαφθείρεσθαι* I 7, 3; *κατέχεσθαι* I 13, 3; *καθίστασθαι* I 60, 1; II 19, 2; *συλλαμβάνεσθαι* I 36, 2; *ὁρᾶσθαι* I 70, 4; *πάσχειν* IV 21, 2; *ταφῆναι* I 62, 3; *ὑφηγεῖσθαι* II 5, 5. Saepissime apud pronomina: *παρὰ τούτων, παρ' ἑκατέρου, παρ' ἑτέρων, παρ' αὐτοῦ, παρ' αὐτῶν.*

d) Nonnunquam *παρά* cum suo casu substantivo alicui iunctum genitivi meri vice fungitur: *οὐκ ἐνεγκὼν τὰς παρὰ πάντων βλασφημίας* II 30, 1; *σὺν τῷ παρὰ Κελτῶν στρατοπέδῳ* III 11, 1 (cf. *τὸ παρὰ Κυαξάρους στράτευμα* Xen. Cyr. 2, 4, 21); *ἀπηγγέλλετο πρεσβεία παρὰ Εὐγενίου* IV 55, 3. Huc referri possunt etiam V 19, 6 *τὴν παρὰ τῶν ἀρχόντων καὶ οἰκητόρων ἐχούσας φυλακήν; τὸ παρὰ Στελίχωνος ἀνέμενε σύνθημα* V 26, 1; *τῆς παρὰ βασιλέων ἀξιωθέντα τιμῆς* I 39, 1, nisi *παρά* hic potius ex verbis esse aptum putes. Tales locutiones quales sunt *οἱ παρ' αὐτοῦ, τὰ παρ' αὐτῶν* apud Zosimum non reperiuntur.

II. Cum dativo.

a) Usurpatur ad significandum, apud quem aliquid sit vel fiat: *παρὰ τῇ μητρὶ θησαυρίζειν* I 12, 2; *ἔχειν παρ' ἑαυτῷ* II 42, 1; V. 3, 2; *μένειν παρὰ τοῖς βαρβάροις* III 4, 4; *μένειν παρ' αὐτῷ* VI 12, 3; *ἐπαίνους αὐτοῦ παρὰ τῷ βασιλεῖ διεξιών* V 2, 1; *ἐκ τῶν ὄντων παρ' αὐτοῖς γραμμάτων* III 4, 6; *δύναμις ἦν παρὰ Ῥουφίνῳ* V 1, 1;

---

1) Rau, De praepositionis *παρά* usu (Curtius, Studien zur griechischen Grammatik. Leipzig 1870. III. p. 26).

τὴν παρὰ βασιλεῖ δύναμιν V 48, 1; τῶν ἐν δυνάμει παρ' αὐτοῖς ὄντων III 31, 1; μεγίστην παρὰ Μαγνεντίῳ δύναμιν ἔχοντι II 46, 3.

b) Designantur ii, qui de aliqua re iudicant: ἔδοξε δὲ παρὰ τοῖς σφόδρα χριστιανίζουσι V 19, 5; τὰ λεγόμενα παρὰ πᾶσιν ἐκράτει V 27, 3; ἀχαρίστου παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀποίσεται δόξαν III 9, 5; δίκαι τε πᾶσαι παρ' αὐτοῖς ἐκρίνοντο V 1, 1. ‚Personae iudicantes sunt quasi locus, ubi actio iudicandi fit' (Rau p. 46 et 47). Cf. τοῖς περὶ αὐτοὺς τὰ πράγματα κρίνουσι IV 19, 2.

III. Cum accusativo.

a) Indicatur locus, iuxta quem vel prope quem aliquid est vel fit (‚neben', ‚neben — hin'): παρ' ἑκάτερα ποταμοῦ (ὄντων) I 68, 2; παρὰ τὴν ὄχθην (καθιεροῦντο) II 5, 2; παρὰ τὴν ἠόνα (ἐστρατοπέδευσεν) II 22, 3; τῶν παρὰ Φᾶσιν φρουρίων II 33, 1; παρὰ πᾶσαν τὴν Θρᾳκίαν ὀφρὺν (τοὺς βαρβάρους ἐξέτασσε) V 21, 1: παρ' αὐτὴν ἐληλύθασι τοῦ Ἴστρου τὴν ὄχθην IV 38, 1.

b) Ex locali usu proficiscitur usus temporalis (‚entlang' — ‚während'): παρὰ πάντα σχεδὸν τὸν τοῦ θέρους καιρόν I 33, 1; παρ' αὐτὴν τῆς μάχης τὴν ἀκμὴν III 29, 1; παρὰ τὸ δεῖπνον II 47, 2; παρὰ τὴν βασιλέως ἀποδημίαν IV 45, 2; τὸν παρὰ πόδας κίνδυνον I 21, 3; τῆς παρὰ πόδας κολάσεως II 33, 4 (παρὰ πόδας, ‚iuxta pedes', ‚ante pedes', ‚praesens', saepissime invenitur apud Polybium; Krebs p. 52).

c) Ex locali usu efficitur etiam notio comparationis: ἑτερός τις ἦν παρὰ τὸν ἐξ ἀρχῆς ἐπιτηδευθέντα τρόπον αὐτῷ τῆς βασιλείας (‚im Vergleiche mit') IV 16, 2; παρὰ πάντας τοὺς ἄλλους ἀριστεύειν III 3, 5; ἐμπειρίαν ἔχειν παρὰ τοὺς ἄλλους (‚praeter') IV 17, 1.

d) Apud verba praestandi παρά cum neutro adiectivi coniunctum significat discrimen vel gradum: παρὰ πολὺ (περιεῖναι vel κρατεῖν) I 44, 1; II 26, 3; IV 24, 2.

Discrimen vel intervallum denotat etiam locutio παρὰ βραχύ [1]) (brevi intervallo ‚eine kurze Strecke entlang'): IV 12, 2 παρὰ βραχὺ τοῦ βίου μετέστησαν (‚noch eine kleine Strecke und . . .' παρὰ βραχὺ καταστήσαντες εἰς κίνδυνον VI 4, 3; παρὰ βραχὺ τοῦ ταύτας ἑλεῖν ἐλθόντες I 43, 1.

---

[1]) παρ' ὀλίγον vel παρὰ μικρὸν nullo loco invenitur.

e) Indicatur crebro aliquid alicuius rei fines transire (‚praeter', ‚contra'): *παρὰ τὸ καθῆκον* I 7, 2; II 33, 4; IV 10, 4; *παρὰ δύναμιν* I 64, 3 (Thuc. I 70, 3); *παρὰ τὸ εἰωθός* IV 17, 2 (Thuc. IV 17, 35); *παρὰ τὸ προσῆκον* V 2, 3; *παρὰ τὰ συντεθειμένα* IV 30, 1; *παρὰ τὸ προσδοκώμενον* V 3, 1; *παρ' ἐλπίδα* VI 13, 1; *παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα* I 28, 2; III 22, 5; IV 25, 4; 58, 1; 43, 1; V 23, 2; 26, 5; *παρὰ τὴν στρατιωτικὴν ἐπιστήμην* II 32, 2; *παρὰ τὴν αὐτοῦ προαίρεσιν καὶ γνώμην* III 9, 3; *παρὰ τὸν τεθέντα νόμον* V 18, 1; *παρ' ἡλικίαν* V 28, 2.

f) Semel *παρά* idem valet quod nostrum ‚außer': *οὐ γὰρ ἂν ἕτερον παρὰ τοῦτόν τινι διαλέξασθαι* V 18, 6.

Nunquam habet vim causalem.

§ 10.

Περί (261).

(Gen.: Acc. = 80: 181.)

Περί cum dativo coniunctum, quod apud Polybium semel, apud Pausaniam ter invenitur, in libris Xenophontis Ephesii, Zosimi, Malalae non exstat[1]).

Πέρι substantivo suo postpositum apud Zosimum semel (*εἰρήνης πέρι διαλεξόμενος* III 27, 4) reperimus, quod apud scriptores superiorum temporum in frequentiore usu fuisse docet Schmidius (I p. 247). Duobus locis occurrit *περίπου* (II 30, 3; III 18, 4).

Quibus praemissis transeamus ad usum huius praepositionis Zosimeum illustrandum.

I. *Περί* cum genitivo.

a) Usurpatur apud verba α) dicendi et sentiendi: *λέγειν, εἰπεῖν περί τινος* I 36, 2; 57, 3; II 52, 1; 54, 2; III 13, 1; 13, 4; IV 28, 2; V 27, 3; 35, 2; *διαλέγεσθαι* I 36, 2; II 46, 2; III 4, 3; 18, 1; 27, 4; *εἰς τοὺς λόγους ἀφικέσθαι* IV 20, 1; V 40, 3; *λόγους ποιεῖσθαι* I 20, 2; II 48, 2; III 31, 1; V 48, 2; *πρόρρησιν διδόναι* II 36, 1; *ἱστορεῖν* I 11, 3; *κοινοῦσθαι* IV 13, 4; V 29, 5; 42, 1; *κοινολογεῖσθαι* V 27, 3; *βουλεύεσθαι* IV 17, 1; V 23, 1; VI 6, 3; *βουλὴν προτιθέναι* I 54, 1; V 29, 6; 33, 1; *γιγνώσκειν* II 54, 2; *γνώμην ἔχειν*

[1]) cf. Krebs, p. 101. Rüger, Paus. p. 19, Malal. p. 28. Mann, p. 16.

II 47, 1; *γνώμην προτιθέναι* IV 43, 3; *διανοεῖσθαι* I 35, 2; V 43, 2; *διασκοπεῖν* III 26, 2; *σκέμμα προτιθέναι* II 44, 2; *εἰς τὴν σκέψιν τραπῆναι* V 31, 3; *δοκεῖν* I 64, 4; *πυνθάνεσθαι* I 57, 4; *ἀναπυνθάνεσθαι* II 16, 1; cf. praeterea I 3, 1; 4, 2; 6, 3; 35, 2; II 54, 2; IV 42, 3; V 26, 2; 32, 3. Hic notare liceat etiam I 70, 4 *ὅρκους ἐπαγαγὼν περὶ τοῦ μὴ ἐνδοῦναι τῇ πολιορκίᾳ* (*περί* cum infinitivo[1]) etiam III 4, 3 et V 29, 6); *περὶ σπονδῶν ἐπεκηρυκεύοντο* I 48, 2; *κήρυκας περὶ τούτου στείλαντος* II 44, 2; *περὶ βεβαιοτέρας εἰρήνης ἀσφάλειαν δοθῆναι* IV 42, 3; *περὶ σπονδῶν οἱ λελειμμένοι τοῦ βασιλέως ἐδέοντο* IV 11, 3; *τὴν περὶ τούτου ἔννοιαν* V 1, 5; *β*) pugnandi vel certandi: *φιλονεικεῖν* I, 3, 1; *ἀμφισβήτησις γίγνεται περί τινος* II 41, 1; *γ*) sollicitandi vel timendi: *ἀπορεῖν* II 36, 2; *δεδιέναι* III 4, 3; *κινεῖσθαι* V 32, 3.

b) Interdum *περί* cum gen. positum est pro uno nomine: *τὰ περὶ Ἀλεξάνδρου* I 4, 2; *τὰ περὶ τῆς πολιορκίας* II 49, 2; *τὰ περὶ κάλλους* V 3, 2; *τὰ περὶ τούτου* ‚hoc' IV 20, 6.

II. *Περί* cum accusativo.

a) Indicat et personam circa quam et locum circa quem aliquid est vel fit, saepe eandem tenens vim quam *ἐν* vel *κατά* cum accusativo coniunctum: *τὰς περὶ αὐτὸν δυνάμεις* I 13, 1; *τῶν περὶ αὐτὴν γυναικῶν* V. 24, 2; *τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς περὶ αὐτὴν νήσους* II 33, 2; *τῶν περὶ τὸν ποταμὸν ὑλῶν* III 5, 2; *ἐν τοῖς περὶ τοὺς ἀγροὺς δρυμοῖς* III 7, 4; *τοῖς περὶ τὸν Ῥῆνον βαρβάροις* II 53, 3; *Ἀλλαρίχου περὶ τὴν Ῥώμην ὄντος* V 38, 1; *περὶ τὴν πόλιν Ἀργέντορα ἐπεραιώθη* III 3, 3; cf. III 9, 1; IV 54, 3; *τοῖς περὶ αὐτοὺς τὰ πράγματα κρίνουσι* IV 19, 2 (V 1, 1 *δίκαι παρ' αὐτοῖς ἐκρίνοντο*). Conf. praeterea I 7, 2; 13, 1; 30, 2; 31, 1; 41, 1; 42, 1; 49, 1; 57, 3; II 9, 1; 25, 2; 32, 2; 39, 2; 45, 3; 55, 1; III 3, 3; 5, 2; 7, 4; 8, 2; 17, 5; 29, 3; 31, 3; IV 24, 4; 26, 5; 45, 3; 47, 1; 48, 1; 54, 3; V 15, 1; 24, 1; 46, 1.

Raro apud verba motionis significat, quo actio dirigatur: *περὶ τὸν Τύραν ποταμὸν ἀθροισθέντες* I 42, 1; *περὶ τὸ Σίρμιον ἦλθε* III 10, 3; *περὶ τὰ τέλματα καὶ τὰς ἐν Μακεδονίᾳ λίμνας συνέφυγον* IV 45, 3.

---

[1]) Conf. A § 2, 7.

b) Usus temporalis invenitur locis his: *περὶ δὲ μέσην ἡμέραν* II 24, 2; *περὶ πλήθουσαν ἀγοράν* III, 28, 4; *περὶ τὸν ὄρθρον* V 24, 4.

c) Translate usurpatur ad denotandam personam vel rem, ad quam actio aliqua vel affectus pertinet:

α) apud verba: *ἀπορεῖν* II 49, 3; III 5, 1; IV 21, 3; *ἀσεβεῖν* I 11, 1; IV 2, 2; *δαπανᾶν* IV 28, 3; V 25, 4; VI 6, 2; *διατρίβειν* (*περὶ μικρὰ τὸν χρόνον*) III 15, 2; *εἶναι περὶ ταῦτα* ‚versari in re' III 9, 5; V 41, 1; *ἔχειν* III 20, 4; *περὶ τοὺς εὐεργέτας καθῆκον* IV 47, 2; *καινοτομεῖν* (*πολλὰ περὶ τὰς ἀρχάς*) V 46, 2; *σπουδάζειν* IV 15, 2; *σχολάζειν περί τι* V 41, 7; *τοῦ περὶ τὴν φυλακὴν τῶν βασιλείων τεταγμένου στρατιωτικοῦ* I 7, 2 (cf. IV 28, 2; V 3, 2: *τῶν περὶ τὴν βασιλικὴν θεραπείαν εὐνούχων*, ubi *τεταγμένων* suppleas).

β) apud adiectiva: *ἀμείνων περὶ ἡμᾶς* (‚geeigneter für uns') III 1, 3; *ἀπαραίτητος περί τινα* I 8, 2; *ἄπιστος περὶ τὰ συγκείμενα* II 18, 1; *ἀπρόθυμος περί τι* I 12, 1; *τύχῃ δεξιᾷ περὶ τὰ πράγματα χρώμενος* III 1, 3; *δίκαιος περὶ τὴν εἴσπραξιν* IV 10, 4 (*ἀκριβέστατος* IV 3, 2); *τὸ περὶ τοὺς πολέμους ἀνδρεῖον καὶ περὶ χρηματισμὸν ἐγκρατές* III 5, 3; *τὸ περὶ τὰς ἐρωτικὰς ἐπιθυμίας ἐπιρρεπές* IV 44, 2; *ὅμοιος* (*τοιοῦτος*) *περί τινα* V 10, 1; *πιστός περὶ αὐτόν* II 10, 3.

γ) apud substantiva: *ἀγχινοίᾳ δὲ περὶ πάντα* III 16, 2; *τὴν περὶ τὴν στρατιωτικὴν ἄσκησιν ἀκρίβειαν* I 7, 2; *τῆς περὶ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἀσχολίας* IV 48, 1; *τῆς περὶ ταῦτα βουλῆς* IV 55, 3; *ἣν εἶχε περὶ τὴν ἐπανάστασιν γνώμην* V 16, 5; *τῇ περὶ τὰ ἱερὰ δαπάνῃ* IV 59, 2; *τὴν περὶ πάντα ἐκμέλειαν* I 23, 1; VI 6, 1; *ἔννοια περὶ τὸν πόλεμον* II 46, 2; *ἧς εἶχε περὶ τὴν βασιλείαν ἐπιθυμίας* V 7, 1; *περὶ τοὺς γονέας εὐεργεσιῶν* II 46, 3; *τῇ περὶ Γαλέριον εὐνοίᾳ καὶ μνήμῃ* II 12, 1; *τῇ περὶ τὰ θεῖα θρησκείᾳ* V 20, 1; *τῆς περὶ τὰ στρατιωτικὰ σιτηρέσια καπηλείας* IV 27, 3; *καρτερίᾳ περὶ τὰς μάχας* III 6, 1; *τῇ περὶ τοὺς στρατιώτας καταφρονήσει* IV 40, 2; *ἡ περὶ τὰ πολιτικὰ κηδεμονία* IV 2, 3; *τῇ περὶ τὰς ἡδονὰς μανίᾳ* IV 43, 2; *τῆς περὶ τὰ τοιαῦτα μελέτης καὶ πείρας* IV 12, 1 (cf. I 50, 3; IV 51, 2; V 40, 1); *μῖσος περὶ τοὺς ἐκεῖσε ταξιάρχους* I 21, 2; *τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ τῆς περὶ τὰ θεῖα* IV 36, 4; *τὸ περὶ τὴν Ἑλλάδα πάθος* (‚Graeciae calamitas') V 7, 1; *περὶ τὴν ταφὴν πολυτέλεια* IV 34, 5; *περὶ τὸ θεῖον προαίρεσις* III 9, 4; V 15, 3; *περὶ τὸν πόλεμον προθυμία* IV 9, 4; *τῇ περὶ πάντα πρόνοια* I 22, 1; *τὸ περὶ τὴν μάχην πταῖσμα* I 51, 1; *τὴν περὶ τὸ θεῖον ῥαθυμίαν* II 31, 2; *ταῖς περὶ θήραν τέρψεσι* II 42, 2; *τῆς περὶ τοὺς*

στρατιώτας φιλανθρωπίας V 45, 3; τὴν περὶ ταῦτα φρόνησιν III 11, 4; IV 33, 2; ταῖς περὶ τὴν Ἰταλίαν φροντίσιν VI 1, 2.

d) Restat, ut afferamus locutionum per paraphrasin dictarum exempla:

α) Denotantur homines: οἱ περὶ αὐτόν IV 31, 4; cf. I 64, 4; οἱ περὶ τὸν βασιλέα V 25, 1; οἱ περὶ τὴν αὐλήν II 42, 2; V 17, 3; τῶν δὲ περὶ τὸ δεῖπνον II 42, 4; οἱ μὲν περὶ τὸν Ἐμισηνὸν Ἀντωνῖνον I 10, 2; τῶν περὶ τὸν Ὁρμίσδην III 15, 6. Hic notemus apud Zosimum locutione semper significari comites vel milites alicuius vel ducem cum militibus suis (cf. ἀμφί);

β) designantur loca: τὰ περὶ τὴν Λάμψακον εἶχε V 18, 6; τὰ περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ τὰ ἐν Ἰλλυριοῖς καὶ τὴν Ἑλλάδα λῄσασθαι ‚Italiam et Illyricum et Graeciam' I 30, 2; τὰ περὶ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν ἑῴαν καὶ Αἴγυπτον II 39, 2; τὰ περὶ τὴν Λιβύην ἅπαντα ‚totam Africam' VI 7, 5; cf. I 20, 1; 43, 1. Saepe additur χωρία vel τόποι: τὰ περὶ τὴν Θρᾴκην χωρία I 23, 1; οἱ περὶ Παιονίαν τόποι II 53, 1. Conf. II 49, 2; 53, 1; IV 24, 4; 26, 5; V 15, 1; 23, 1; 42, 3;

γ) significantur res (‚Verhältnisse'): τὰ περὶ τὴν πόλιν I 52, 1; τὰ περὶ τοὺς βαρβάρους III 10, 1; τὰ περὶ τὴν Ἰταλίαν διαθήσοντα ‚res Italicas' IV 47, 2; τὰ περὶ τὸν πόλεμον III 32, 3; τὰ περὶ βασιλέα V 18, 2; τὰ περὶ τὴν βασιλέως κηδείαν V 3, 1; τὰ περὶ ταῦτα ‚haec' IV 50, 1 (cf. IV 20, 6 τὰ περὶ τούτου ‚hoc'). Conf. praeterea I 4, 2; 32, 2; 49, 2; 50, 1; 52, 1; III 2, 2; 10, 1: IV 12, 1; 47, 2.

§ 11.

Διά (274).

(Gen.: Acc. = 157 : 117.)

I. Cum genitivo.

a) Indicat non solum, per quem locum aliquid dirigatur (‚durch — hindurch'), sed etiam secundum quem locum aliquid porrigatur:

α) διὰ τοῦ τέλματος ἐπ' αὐτοὺς ὁρμῆσαι I 23, 3; ἡ διὰ τοῦ Βοσπόρου ἐπὶ τὴν Ἀσίαν πάροδος I 31, 3; δι' ἑτέρας πύλης ὑποδραμόντων I 33, 2; διὰ τοῦ Εὐφράτου χωρῆσαι III 12, 5; διὰ τῶν ἑσπερίων Ἰβήρων διαβῆναι II 53, 3 (apud gentes hoc uno loco); κάμ-

ψαντες διά τινος λόφου (‚per collem', über — hinweg) II 19, 3; τὸ δὲ τεῖχος διὰ τοῦ λόφου καθιέμενον ἦν (‚über — hinab') II 30, 3.

β) ἀνάγεσθαι διὰ τοῦ 'Ρήνου (‚entlang', ‚auf') III 5, 2; cf. III 6, 2; 10, 2; V 29, 2; ὁδοῦ δι' ἧς ἔφυγε II 19, 1; διὰ τῆς ἑτέρας ὁδοῦ ἐπιούσης III 12, 4; (cf. I 43, 2; IV 4, 2; 14, 3; V 15, 6; 16, 1; 37, 5; 45, 2); τῆς πεζῆς δυνάμεως διὰ τῶν ἠόνων συμπαραθεούσης I 34, 2; ἠόνος, δι' ἧς ὁ στρατὸς ἐποιεῖτο τὴν πορείαν (‚secundum') III 15, 3; κυκλωσάμενοι (ναυσί) δὲ καὶ διὰ θαλάσσης τὴν πόλιν (‚das Meer entlang', ‚auf der Seeseite') II 24, 3. Similiter Herodotus IV 39 διὰ τῆσδε τῆς θαλάσσης[1]).

Praeterea conferendi sunt hi loci, quibus διά cum gen. coniunctum est cum verbo motionis: διὰ τῶν μάντεων ᾔει ‚adibat haruspices' II 1, 1; ἡ δὲ κρίσις διὰ πάντων ἐχώρει IV 14, 1 (cf. Hom. κ 391 δι' αὐτῶν ἐρχομένη). Hic usus rarissimus videtur esse; crebriora sunt ea exempla, ubi non de personis agitur: διὰ πάσης ὠμότητος ἐχώρει II 42, 1; διὰ δὲ τιμῆς πάσης καὶ θεραπείας ἦγον I 35, 1[2]).

b) Semel denotatur tempus: διὰ πάσης τῆς ἡμέρας III 11, 4.

c) Significatur is, cuius opera aliquid fit, vel res, qua aliquid quasi instrumento efficitur, haud raro eodem fere sensu quo ὑπὸ cum gen.: διὰ τῶν ὑπάρχων ἐπιστρατεύσαντος I 2, 1; πράττει διὰ ταύτης V 28, 2; διὰ τούτου (τοῦ βασιλέως) διασωθείς II 27, 4; διὰ τῶν ὑπ' αὐτῷ τεταγμένων κωλυθῆναι III 21, 5; ἀπελαύνεσθαι διὰ τῶν ἑπομένων V 38, 3; διὰ τούτων (τῶν δένδρων) ἀναβάντες I 33, 2; ἵετο διὰ τῆς ποταμοῦ γεφύρας ἐπὶ τὴν πόλιν II 6, 4; βάσανοι διὰ μαστίγων ἐπήγοντο IV 48, 6; πύργους, δι' ὧν[3]) τοὺς τὸ τεῖχος φυλάττοντας κατετόξευον II 25, 1 (turres sunt quasi instrumenta, quibus efficitur, ut tela e superiore loco in hostes conici possint). De copiis: III 7, 4 διὰ τοῦ στρατοπέδου ἐπεξιέναι; διὰ τῶν ἐν τῇ Λυσιτανίᾳ στρατοπέδων ἀράμενοι πόλεμον VI 4, 3. Hic addam II 10, 1 διὰ τῶν Μαυρουσίων ἐλθόντα ταγμάτων (conf. ‚omnibus copiis venire').

---

[1]) cf. C. A. Lundberg, De ratione Herodotea praepositionibus utendi. Upsalae 1869. p. 21. Kühner, II, 1. p. 481.

[2]) Alia exempla legas apud Schmid, III. p. 280, Scheftlein, p. 10, Krumbholz, p. 20.

[3]) Vitiose vertit Leunclavius ‚de quibus'.

Conf. praeterea: I 2, 3; 6, 2; 9, 2; 31, 1; 66, 2; 68, 1; 71, 1. II 1, 2; 5, 5; 11, 1; 14, 1; 16, 4; 24, 2; 26, 1; 29, 4; 30, 2; 33, 4; 40, 2; 53, 3; 55, 2. III 9, 1; 9, 5; 13, 2; 17, 4; 18, 3; 21, 5; 22, 1; 30, 5; 32, 2. IV 3, 2; 10, 4; 25, 2; 32, 1; 39, 5; 45, 3. V 1, 4; 7, 3; 9, 7; 11, 2; 17, 4; 24, 6; 28, 2; 29, 1; 30, 2; 33, 1; 41, 6. VI 7, 5; 9, 1; 9, 2.

Apud verba cognoscendi vel iudicandi nonnunquam invenitur pro *ἐκ* (cf. Krebs p. 68): *δηλοῦν* I 58, 3; IV 32, 1; V 27, 2; 48, 4; *ἐπιδεικνύναι* I 1, 1; *μαθεῖν* IV 18, 4; *τεκμαίρεσθαι* II 1, 2 (cf. *ἀπό*).

d) Indicatur materia, ex qua aliquid confectum est: *τὰ μὲν ἀπὸ γῆς μέχρι μέσου δι' ὀπτῆς πλίνθου δεδεμένης ἀσφάλτῳ, τὰ δὲ μετὰ μέσον πλίνθῳ τε ὁμοίᾳ καὶ γύψῳ δεδομημένα* III 17, 5.

e) Denotatur ratio, qua aliquid fit his locis: *διὰ πάσης ἀκριβείας* III 15, 4; *δι' ἐνέδρας* III, 14, 1; *διὰ πάσης σπουδῆς* III 33, 3; *δι' ἀπορρήτων* V 5, 4; *δι' ὑποψίας ἔχειν* I 9, 2. Cf. Schmid III p. 280.

II. Cum accusativo.

Significat causam: *διὰ τὴν ῥαθυμίαν παθεῖν τι* I 12, 1; *θάνατόν τε ἐπαγαγοῦσα διὰ τὸ μῖσος* V 18, 3; *δι' οὐδὲν ἕτερον* I 9, 2; IV 52, 1. Conf. I 15, 1; 17, 2; 18, 1; 23, 1; 31, 2; 35, 1; 36, 2; 39, 2; 41, 1; 43, 1; 57, 1; 61, 1; II 13, 1; 18, 3; 23, 3; 31, 2; 32, 1; 34, 2; 35, 2; 37, 2; 42, 3; 44, 3; 46, 3; III 1, 1; 5, 3; 16, 1; IV 2, 2; 4, 2; 6, 1; 10, 4; 12, 2; 19, 2; 20, 2; 25, 1; 32, 2; 33, 3; 40, 3; 40, 7; 47, 2; V 6, 1; 6, 5; 10, 2; 11, 3; 23, 6; 27, 1; 29, 7; 32, 1; 35, 4; 39, 4; 45, 4; VI 2, 6. Crebro usurpatur *διὰ τοῦτο* I 20, 2; 66, 1; III 15, 6: 36, 1; IV 8, 4; 45, 1; 59, 3; V 5, 8; 32, 1; 32, 7; 35, 3; 45, 3; *διὰ ταῦτα* IV 16, 3; V 27, 3; VI 3, 3; *διό* II 35, 2.

Haud raro invenitur *διὰ τό* cum infinitivo: *διὰ τὸ ἡγεῖσθαι* I 21, 2 („weil"); *διὰ τὸ μὴ . . . ἔχειν* („ne") II 44, 1; conf. I 54, 1; 64, 2; II 12, 2; 17, 1; III 5, 1; 5, 2; 8, 4; 23, 1; IV 21, 2; 25, 1; 41, 6; V 27, 1; 41, 6.

§ 12.

Ἐκ (325).

a) Significatur, ex quo loco fit aliqui motus („aus heraus", „von weg"): *ἐκ τῆς Ῥώμης ἐλάσας* I 48, 1; *κατάγειν ξύλα ἐκ τοῦ ὄρους*

II 22, 5; *κατάγειν ἐκ τοῦ βήματος* II 44, 4; *ἐκ τοῦ τείχους ὠθοῦντες* („de') III 22, 6; *θεωροῦντες οἱ ἐκ τοῦ τείχους τὰ πραττόμενα* (nos „in muro') IV 40, 5; *ἐξ αὐτῶν (λόφων) παρετάττετο* II 26, 1; *ἐξ ὑπερδεξίου (τόπου)* II 19, 3; *ἐξ ὑπερδεξίου* III 21, 1; 30, 3; *ἐξ ὑπερδεξίων* II 21, 2; V 16, 1; 21, 3; *ἐξ ἑκατέρου τε μέρους (πεσόντων)* I 43, 2; *ἐξ ἑκατέρου (πίπτειν)* II 19, 3; 50, 4; 23, 4 (*ἀρθέντων τῶν σημείων*): „ab utraque parte'. Saepius indicatur et unde et quo motus dirigatur: *ἐκ — κατά* III 1, 1; *ἐκ — ἐπί* II 10, 3; 12, 2; 15, 1; IV 20, 3; *ἐκ — εἰς* II 24, 2; IV 20, 3; V 12, 2; 30, 1 (cf. *ἀπό*).

b) Denotatur tempus („seit'): *ἐξ οὗ* I 6, 2; *ἐξ οὗπερ* V 32, 2; *ἐξ ἐκείνου* V 9, 7; 18, 1; *ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου* V 41, 7; *ἐξ ἐκείνου μέχρι τοῦδε (μέχρι τοῦ νῦν)* IV 38, 1; V 5, 7; 23, 4; *ἐκ πολλοῦ* I 35, 1; 62, 2; II 36, 2; *ἐκ προοιμίου* IV 33, 2; *ἐκ νεότητος* IV 37, 2; *ἐξ αἰῶνος* IV 37, 3; V 23, 3. Conf. I 39, 1; II 4, 3; III 25, 5; IV 38, 3; V 20, 3; VI 3, 3.

c) Translate indicatur, unde aliquis sit oriundus: *ἐκ τῆς Εὐρώπης εἶναι* I 64, 2; *ὁρμώμενος ἐξ Ἀραβίας* I 18, 3; cf. III 36, 2; IV 24, 4; 53, 1; V 9, 1; 32, 1; *ἕλκων ἐξ Ἀρμενίας τὸ γένος* IV 57, 3; *ἐξ ἀσέμνου μητρὸς γεγονότι* II 9, 2; *τὶς ἐκ δουλείου γένους* I 12, 2; *ὁ ἐκ Φρυγίας Ἱλάριος* IV 15, 1; *Πατρίκιος ὁ Λυδὸς καὶ ὁ ἐκ Καρίας Ἀνδρόνικος* IV 15, 1. Cf. Scheftlein p. 11.

d) Dicitur, ex qua multitudine aliquis veniat, arcessatur, eligatur: *ἐκ παντὸς ἔθνους τε καὶ γένους εἰς ἓν συνελθόντες* I 37, 1; *ἐκ τῶν ἱππέων ἀποσταλέντες* II 42, 4; *ἐκ πάντων αἱρεῖσθαι* IV 1, 2; *οἱ ἐκ γερουσίας* II 31, 3 (cf. *ἀπό*); *τοὺς ἐξ αὐτῶν* „suos' I 20, 1; *ἐκ τούτων δύο* I 14, 2; *ἐκ τῶν εἰς φυγὴν τετραμμένων ἑξήκοντα* III 29, 4; cf. I 44, 1; 52, 3; 52, 4; II 15, 1; IV 9, 4; 12, 1.

e) Significatur aliquem transire ex altera condicione vel actione ad alteram: *ἰδιώτης ἐκ βασιλέως ἐγένετο* II 7, 2; *ἐκ πολλῶν ὀλίγοι γενόμενοι* III 7, 6; *εἰς οἶκτον ἐκ τῆς ὀργῆς μεταστῆσαι* I 15, 1; *εἰς τὸ ἀρρενωπὸν ἐκ τοῦ θήλεος ἀναγαγεῖν* IV 23, 2; *ἐκ τῆς ἀληθοῦς ὑπονοίας εἰς ματαίους ὀνείρους μεταγαγών* IV 52, 3; *τόπους ἐκ τόπων ἀμείβειν* IV 6, 3; *οὐδὲ ἐκ τοῦ βελτίονος εἰς τύχης ἐπίδοσιν προελθών* I 18, 3; *ἐπανιὼν ὥσπερ ἐκ κόπου* IV 48, 5; *ἐκ κάρου βαθέος ἀνασφηλάντων* I 16, 2; *ἀνενεγκὼν δὲ ὥσπερ ἐκ κάρου βαθέος* VI 8, 3.

f) Crebro designatur quasi fons, unde quid oritur, causa,

vel auctor ita, ut haud raro praepositio cum suo casu ponatur pro dativo instrumentali:

α) Τὰ ἐκ τῆς λῃστείας προσγινόμενα III 7, 4; τὴν στρατιωτικὴν ἐκ τούτων (τῶν φόρων) ποιουμένων δαπάνην II 33, 4; ἐξ ἀμοιβῆς ἄλλων πραγμάτων πορισαμένων V 42, 2; δωρεαῖς τε ἀμειψαμένου τοὺς στρατιώτας ἐκ τῶν παρὰ Ἡρακλειανοῦ πεμφθέντων χρημάτων VI 10, 2; τῆς τροφῆς ἐκ τῶν πλησιαζόντων ἐθνῶν χορηγουμένης I 54, 2; ἐκ τῆς νίκης ἐρρωμενεστέρας γεγενημένας I 28, 2; ἐκ ταύτης τῆς νίκης δόξαν κτησάμενος IV 16, 6; ἐκ τῶν προλαβουσῶν ἐπαρθέντες ἐφόδων I 42, 1; ἐκ γὰρ τῆς προλαβούσης ἐβουκολοῦντο φήμης V 40, 2; ἐξ ἐλάττονος πολλῷ δυνάμεως αὐτὸν (sc. πόλεμον) ἀποδεξαμένου (‚viribus multo minoribus') I 64, 2; ἔκ τινος γοητείας νοσοίη IV 1, 1; διήμαρτε βέλος ἐκπέμψας ἢ ἐκ τύχης ἢ ἐκ προνοίας I 70, 2; ἐκ τῆς ἰλύος ὁ Κιμμέριος ἀπογαιωθεὶς Βόσπορος IV 20; 3; τὸ ἐκ κεραυνοῦ σημαινόμενον II 1, 1; τὸ κλέος ἐκ τῶν καταλελειμμένων ὑπ' αὐτοῦ κηρύττεται λόγων IV 41, 2. Ἐξ αἰτίας τοιάσθε I 63, 1; II 1, 1; 3, 1; 27, 1; IV 13, 2; 18, 2; 26, 1; 36, 1; V 3, 1; 24, 3 (cf. δι' αἰτίαν IV 4, 2; V 6, 1; 10, 2).

β) Nonnunquam occurrit ἐκ τούτου (‚infolgedessen'): I 5, 4; 65, 1; 69, 3; III 6, 4; 12, 4; IV 29, 2; 34, 6, vel ἐξ ἐκείνου: τῆς ἐξ ἐκείνου τῶν πραγμάτων ἀπωλείας IV 28, 2 (‚exinde'). Similiter: Τὸν ἐξ ἐκείνων θάνατον III 35, 2; τῆς ἐκ τούτων (ἀκρίδων) βλάβης I 57, 3; ὡς ἂν μὴ καὶ ἐξ αὐτοῦ κώλυμα συμβαίη VI 7, 5; τὰ ἐκ τῶν ἐκφυλίων κακά IV 44, 1; τὴν ἐξ ἐκείνων βοήθειαν IV 32, 3; ὅσα ἐκ τῶν ἱερατικῶν ὄφελος V 41, 1; τὸν ἐκ τῶν φοινίκων καρπόν III 20, 1.

γ) Compluribus locis invenitur ἐκ pro ὑπὸ cum gen. apud verba passiva, cuius usus exempla reperiuntur apud Homerum, Herodotum (crebro), Thucydidem, Xenophontem, Polybium, Arrianum, Appianum, Aelianum, Procopium, Malalam (cf. etiam Kuehner II 1 p. 460): ἐκ βασιλέως ταχθείς I 44, 2; ἐκ τῶν σταλέντων προδιδαχθείς IV 39, 1; cf. I 57, 2; 67, 1; III 5, 1; 18, 3.

Nonnunquam coniungitur ἐκ cum verbis accipiendi: λαβεῖν III 18, 2; παραλαβεῖν I 38, 2; τυγχάνειν I 61, 1; εὑρεῖν II 4, 1; μαθεῖν I 4, 2.

δ) Ter reperitur cum infinitivo coniunctum: ἐκ τοῦ τοὺς ἱππέας τῇ διώξει σχολάσαι (‚weil') I 53, 2 (iam apud Thucydidem

et Diodorum, non ‚novum' ut ait Rueger ad Malalam 176, 5 p. 42); ἐκ τοῦ ζῆν ἀμέμπτως IV 16, 2; cf. II 1, 1.

g) Compluribus locis indicatur materia: δῶρα ἔκ τε χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου πεποιημένα I 58, 2 (cf. III 13, 2; V 41, 7); ἄλσος δὲ ἐκ φοινίκων πεποιημένον III 20, 1; ἄλσος ἐκ δένδρων μεγίστων II 1, 1.

h) Designatur ratio, qua aliquid fit: ἐξ ἀμοιβῆς IV 25, 3; ἐξ ἐνέδρας III 15, 4 (III 14, 1 δι' ἐνέδρας); ἐξ ἐπιβουλῆς I 24, 1; ἐξ ἐφόδου (ἑλών) II 49, 2; ἐξ ἐπιδρομῆς (ἑλεῖν) V 6, 3; ἐξ ἀγαθῆς προαιρέσεως II 54, 2; V 43, 1; ἐξ ἴσης ψήφου V 23, 3; τὸν ἐκ χειρὸς ἀγῶνα III 25, 4. Adverbii loco: ἐκ τοῦ ἴσου V 37, 1; ἐξ ἑτοίμου IV 10, 4; ἐκ τοῦ εὐθέος I 50, 3; ἐκ παραδόξου III 15, 4; 22, 7; ἐκ τοῦ προφανοῦς III 15, 4. Huc spectat IV 42, 3 ἐκ τοῦ βελτίονος γνώριμος (‚von der besseren Seite', ‚de meliore nota').

Aliquoties ἐκ respondet praepositioni Latinae ‚secundum', ‚gemäß': ἐκ τῶν ὄντων I 2, 3; ἐκ καταγραφῆς V 41, 4; ἐκ τῶν γραμμάτων τεκμήρασθαι I 62, 2 (cf. I 21, 2; II 37, 2; IV 13, 3).

§ 13.

Πρός (407).

(Gen. : Dat. : Acc. = 3 : 33 : 371.)

I. Cum genitivo.

Ut apud Pindarum[1]), oratores Atticos Polybium, Pausaniam, Xenophontem Ephesium, ita apud Zosimum haec praepositio genitivo addita raro invenitur, apud Malalam[2]) tota evanuit. Contra crebro πρός cum genitivo coniunctum adhibent Herodotus[3]), Lucianus[4]), Appianus, Arrianus[4]), Procopius, Agathias[5]), apud quos plerumque eodem usurpatur sensu quo ὑπό cum genitivo.

---

¹) Conf. Bossler, De praep. usu apud Pindarum. Darmstadtii 1862.

²) Rüger, Mal. p. 30: ‚Die Genitivrektion ist verschwunden; der Dativ weist kümmerliche Reste auf; πρός ist im Begriff in die Zahl der Präpositionen mit nur einem Kasus überzugehen'. Mullach: ‚Πρός wird in der Vulgärsprache nur mit dem Akkusativ konstruiert'.

³) Lundberg, De ratione Herodotea praep. utendi. Upsalae 1869.

⁴) Schmid, I. p. 400; IV. p. 465.

⁵) Reffel, p. 28. Rüger, Joh. Ant. p. 16.

Loci autem Zosimei hi sunt: πρὸς ἑαυτοῦ τὸ λόγιον ἐλάμβανε ‚zu seinen Gunsten' II 16, 1 (cf. Her. 1, 75 πρὸς ἑαυτοῦ τὸν χρησμὸν εἶναι); τῶν ἄλλων πρὸς αὐτοῦ (‚seine Verwandten') πάντων ἀνῃρημένων II 45, 1; σύνθημα πρὸς τούτου δεδόμενον (πρός = ὑπό) V 11, 5.

II. Cum dativo.

a) Indicat locum (cf. Classen, Thuc. I 62, 3): πρὸς τῷ Πόντῳ διάκειται I 34, 2; τὸ πρὸς Βαβυλῶνι ὄρος I 44, 2. Similiter II 15, 3; 18, 3; 24, 2; 26, 1; III 3, 1; 3, 3; 5, 2; VI 2, 2.

b) Significat, quid addatur (‚nebst', ‚außer'; cf. μετά cum gen.). Saepissime legimus πρός τούτοις (ταύταις) I 29, 2; 52, 4; II 15, 2; 33, 2; 39, 2; 54, 1; III 13, 2; 31, 1; IV 5, 5; V 40, 3; 41, 4; πρὸς τοῖς ἐθάσι στρατιώταις I 33, 1; πρὸς τῇ ἄλλῃ ὁπλίσει κορύνας I 52, 4; τὴν Αἴγυπτον ἅπασαν πρὸς τῇ Πενταπόλει II 33, 1; ἀποθέσθαι πρὸς τῇ βασιλείᾳ καὶ τὸ τοῦ Καίσαρος σχῆμα III 9, 4; Ἴβηρας πρὸς τῇ Βρεττανικῇ νήσῳ II 33, 3; πρὸς τῇ ἵππῳ καὶ τοὺς ἐλέφαντας III 30, 2.

Bis praepositionem coniunctam videmus cum infinitivo: πρὸς τῷ [1]) καὶ τὸ πλέον τῶν σιτήσεων μέρος εἰς κέρδος τοῦ στρατηγοῦ χωρεῖν II 33, 5; πρὸς τῷ καὶ μέρος αὐτῷ τι τοῦ σώματος καταστήσειν πεπηρωμένον ‚außer dem daß' VI 8, 1.

c) Ter usurpatur ad exprimenda numeralia composita: εἷς ἐνιαυτὸς πρὸς τοῖς ἑκατόν II 7, 2 (locus autem dubius; cf. adnotationem Mendelssohnii p. 65); μυρίων πρὸς τοῖς ὀκτακισχιλίοις II 15, 2; τρεῖς δὲ πρὸς τοῖς εἴκοσιν ἐνιαυτούς V 34, 6. Haec dicendi consuetudo apud Atticos scriptores admodum raro occurrit: nullum exemplum reperitur apud Thucydidem, nullum apud Xenophontem Atheniensem. Posterioribus demum temporibus hic usus increbrescit: Polybius quidem et Plutarchus multa exempla praebent; in libris autem Procopii, Malalae, Agathiae nihil eiusmodi exstare videtur [2]).

---

[1]) τῷ recte Mendelssohnius cum Sylb.

[2]) cf. τρίτος γε γένναν πρὸς δὲ δέκ' ἄλλαισι γοναῖς Aesch. Prom. 774 (Weckl.); Athenaeus, VI, 261a. ἡ πρώτη πρὸς τοῖς εἴκοσιν; Diodorus, Sic. 1, 58. ἔτη τρία πρὸς τοῖς τριάκοντα et saepius. Krebs, p. 116: ‚Die Anfänge dieses Gebrauches gehen auf die Dichter, spez. Pindar zurück'; apud Pindarum tamen nihil eiusmodi invenire potui (cf. Bossler, p. 61)!

III. Cum accusativo.

a) Significat, quo quis se conferat vel quo quid dirigatur: ἐξορμήσας πρὸς τὸν πατέρα II 8, 2; καταλύειν πρός τινα IV 5, 3 (Thuc. 1, 136 παρὰ Ἄδμητον καταλῦσαι; Dem. 18, 82 παρὰ σοὶ κατέλυον); τὴν πρὸς τὸ ὄρθιον ἀνάβασιν ποιουμένοις I 52, 1; ξύλα πρὸς ἄλληλα συνδήσας III 18, 3. Conf. I 17, 1; 28, 3; 32, 1; 52, 2; 65, 2; 66, 2; 69, 1; II 8, 2; 27, 1; 42, 3; III 17, 3; IV 4, 1; 23, 1; 24, 1; 32, 1; V 18, 3. Saepius describitur situs locorum: τὰ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον II 8, 1; τὰ δὲ πρὸς ἕω (cf. ἀμφί) III 17, 5; cf. III 17, 4; similiter τοῦ ἡλίου πρὸς δύσιν ὄντος II 22, 7.

b) Translate eodem ponitur sensu indicans, quo fiat aliqui motus vel dirigatur actio:

α) apud verba veniendi: πρὸς τὴν τῶν ὅλων ἀρχὴν παρελθών I 29, 2; πρὸς ἔσχατον ἐληλύθει κίνδυνον III 15, 5; πρὸς τέλος ἀφίκοντο ἔργου III 22, 2; πρὸς δὲ ὀργὴν ἄμετρον ἀναστάς IV 14, 2.

β) apud verba dicendi: λέγειν, εἰπεῖν II 46, 3; III 9, 4; ἀφηγεῖσθαι II 2, 3; διαβαλεῖν V 2, 3; 46, 1; ἐκφαίνειν I 70, 3 (cf. Xen. Anab. 3, 1, 16); ἐπικηρυκεύεσθαι I 23, 3; 41, 1; παρρησιάζεσθαι IV 53, 1; παραιτεῖσθαι (πρὸς τὴν γερουσίαν VI 9, 1; γράμμασι πρός τινα χρῆσθαι IV 53, 4; V 48, 4; VI 10, 2; διδόναι γράμματα V 48, 3; πρὸς τὸν θεὸν τετυχήκει δεδομένος ὅρκος V 51, 1. — Similiter: Τοῖς πρὸς Ἄτταλον ὅρκοις ἐμμένειν VI 10, 1 (cf. Hom. Od. 14, 331; 19, 228 ὀμνύναι πρός τινα ‚zuschwören'); ἐν ταῖς πρὸς τὸ πλῆθος ὁμιλίαις V 23, 2.

c) Saepe denotat, qualem aliquis gerat animum in aliquem vel in aliquam rem: τοῖς οἰκειότατα πρὸς αὐτὸν ἔχουσι I 19, 2; ἀλλοτρίως πρὸς αὐτὸν διακείμενα I 13, 1; ἡ πρὸς Ἀλέξανδρον εὔνοια I 12, 1; τῇ πρὸς τοὺς βαρβάρους εἰρήνῃ I 25, 1; μάχην πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος I 4, 3. Conf. I 3, 1; 4, 2; 5, 1; 9, 2; 12, 1; 18, 1; 25, 1; 30,3; 45,2; 68, 1; II 13, 1; 19, 2; 45, 2; 53, 2; III 1, 2; 9, 5; 32, 4; IV 2, 1; 14, 2; 16, 5; 22,4; V 4, 3; 18, 3; 28, 1; 31, 1; 46, 1; VI 5, 2.

d) Creberrime indicat, quo quis in aliqua re gerenda tendat vel quo consilio aliquid fiat: ἐκπέμπει τε πρὸς τοῦτο III 16, 3; δύναμιν πρὸς τοῦτο συναγαγών I 3, 2; V 35, 6; ὁ πρὸς τοῦτο σταλείς IV 37, 2; πρὸς αὐτὸ συνειλεγμένους IV 10, 3; χρήσασθαι πρὸς βοήθειαν II 27, 3; 42, 2; πρὸς πίστιν βεβαιοτέραν καθίστησι II 20, 2; praeterea αἰτεῖν πρός τι IV 44, 3; ἀνίστασθαι I 18, 3; V 25, 4; ἀρκεῖν I 11, 3;

69, 4; II 28, 1; III 8, 2; 19, 4; 20, 5; 27, 3; 32, 6; IV 7, 4; 14, 3; 24, 4; 26, 2; 31, 4; 33, 4; 38, 3; 40, 1; 48, 3; 49, 1; 49, 2; V 20, 3; 29, 4; 32, 6; VI 2, 3; 13, 2; *διαθεῖναι* IV 8, 3; *διδόναι* IV 40, 8; V 17, 2; 28, 1; *ἐκδιδόναι* V 4, 1; *ἐπιδιδόναι* II 42, 1; *ἐγείρειν* V 3, 3; *ἐξερεθίζειν* I 13, 1; *ἐπείγεσθαι* IV 57, 3; *εὑρεῖν* V 5, 1; *ἰδεῖν* I 61, 1; *ὁρμᾶν* I 61, 2; *παρακαλεῖν* IV 56, 2; *παρασκευάζεσθαι* I 14, 1; II 19, 2; III 8, 4; IV 6, 4; 39, 1; V 17, 5; *συντελεῖν* II 1, 1; III 23, 4; IV 33, 4; *τραπέσθαι* I 20, 2; II 29, 4; *ἀναγκαῖος* V 23, 4; *ἁρμόδιος* IV 45, 1; 54, 2; *ἀπαράσκευος* III 17, 2; *ἐπιτήδειος* II 12, 3; III 13, 3; 18, 6; 21, 3; 36, 2; V 21, 2. — Cum infinitivo coniunctum: *πρὸς τὸ φεύγειν γεγυμνασμένον* IV 23, 3; *πρὸς τὸ ταῦτα καταλύειν ἐτράπη* II 29, 4; *ἐκδοθῆναί οἱ πρὸς τὸ πράττειν εἰς αὐτόν, ὅ, τι βούλοιτο* V 17, 5; *Ἀθανάριχον ἐκποδὼν ποιήσασθαι πρὸς τὸ μηδένα κατὰ νώτου ἔχειν* IV 34, 4; cf. I 20, 2; V 19, 6.

e) Significat, quo quae actio vel condicio pertineat vel referatur (‚in Hinsicht', ‚gegenüber'): *ἀπειπεῖν πρὸς τὴν δίωξιν* I 50, 3; *ἀπορεῖν πρὸς τὸ σημαινόμενον* II 1, 1 (*ἄπορος* IV 44, 2); *πρὸς πάντα πόνον ὀκνεῖν* II 12, 3, cf. IV 44, 1; VI 6, 2; *μέλλειν* (= *ὀκνεῖν*) *πρὸς τὸν πόλεμον* V 20, 2; *ἐμποδὼν φανήσεσθαι πρός τι* V 7, 1; *πρὸς πόλεμον οὐδένα θαρροῦντες* III 6, 4; *ἐκμελῶς ἔχειν πρὸς τὸ φυλάττειν* IV 16, 5 (cum infinitivo etiam II 16, 3; III 22, 2; V 40, 1); *ἕτοιμος πρὸς τὴν ἐπανάστασιν* I 14, 2; cf. II 18, 4; IV 1, 1; V 13, 2; 40, 1; 45, 2; *εὐτρεπὴς πρὸς τὸν πόλεμον* IV 39, 5; cf. III 22, 2; V 24, 8; *πρὸς ταῦτα πειθήνιος* II 10, 7; *πρὸς οὐδὲν αὐτῷ ὑπήκουε* IV 10, 2; *πρὸς τοῦτο δὴ τοῦ βασιλέως ἐκδόντος* V 18, 7; (cf. IV 48, 4; V 28, 1; Krumbholz p. 11). Huc etiam spectat: *ἐλλόγιμον οὐδὲν οἱ Ἕλληνες φαίνονται πεπραχότες οὔτε πρὸς ἑαυτοὺς οὔτε πρὸς ἕτερον* I 21, 1.

Tales locutiones quales sunt *τὰ πρὸς πόλεμον* sim. apud Zosimum inveniuntur rarissime: semel *καὶ ὅσα πρὸς ἀσφάλειαν* V 31, 4 (cf. V 41, 7 *τὰ φέροντα πρὸς ἀπώλειαν*; IV 20, 6 *τῶν ἄλλων ὅσα πρὸς κοινὸν ὄφελος ἔφερον*); semel *τὰ πρὸς Πέρσας* IV 21, 1 ‚res Persicae'.

f) Designat rationem vel normam quandam, ad quam aliquid dirigitur (‚gemäß'): *πρὸς τὸ δοκοῦν λυσιτελεῖν ἑρμηνεύειν* II 36, 2; *σχεδίας πρὸς τὸ τῷ ῥεύματι δοκοῦν φερομένας* V 21, 3; *ἐμφέρειάν τινα πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ἰδέαν ἔχειν* I 51, 1 (‚im Vergleich mit'); *συλλαβέσθαι πρὸς τὰ καθεστῶτα* (‚ad praesentem rerum statum') I 21, 1.

Hic afferam etiam V 21, 2 συγκολλήσας πρὸς πᾶσαν ἀκρίβειαν pro ἀκριβέστατα (conf. διά cum gen.).

g) Nonnunquam indicat causam ('darauf hin'): ἐκπεπληγμένη πρὸς αὐτὴν τὴν ἀκοήν I 2, 3; cf. IV 43, 2; II 22, 6; III 3, 2; συνταραχθεὶς πρὸς τοῦτο I 40, 1; πρὸς ὃ βασιλεὺς ἀγανακτήσας I 68, 3; πρὸς ἃ δυσχεραίνοντες II 42, 2; V 23, 5; δυσχεραίνοντες δὲ πρὸς τὴν ἀκοήν IV 26, 4 (δυσχεραίνειν πρός τι Plut. Pyrrh. 21; T. Gracch. 13; μηνίει πρὸς ταῦτα Xen. Eph. 330, 7; cf. Mann p. 22).

h) Semel invenitur usus temporalis: πρὸς βραχύ II 42, 3 (cf. Agathias 80, 8; 97, 4; 233, 13; Reffel p. 28).

§ 14.

Κατά (597).

(Gen. : Acc. = 132 : 465.)

I. Cum genitivo.

a) Significat locum α) obtinens eandem vim quam 'desuper', 'de' ('von hinab'): κατὰ τῶν κρημνῶν φερόμενοι I 52, 2; β) idem valens atque 'sub' cum acc. ('nach unten hin', 'hinunter in'): ἀφίεναι κατὰ τῆς λίμνης I 58, 3; καὶ ἐξ ὑπερδεξίου καὶ κατὰ πλήθους πεμπόμεναι (sc. βολαί) III 21, 1; ἀλαμένων κατὰ τοῦ 'Ρήνου III 3, 3; ὠθοῦσι κατὰ τοῦ ποταμοῦ V 11, 5; ξύλα κατὰ τούτων ('hinunter auf') ἀφιέναι V 19, 5; κατὰ τοῦ τένοντος παίεσθαι V 2, 4; μόλιβδος ἔρρει κατὰ τῶν ἀγαλμάτων V 24, 7. — Κατὰ νώτου (ἐπιπίπτειν II 21, 2; χωρῆσαι III 16, 2; ἐπιέναι III 17, 1; ἔχειν IV 34, 3); cf. Herodot. I, 75; Thuc. II 1, 08; creberrime apud Polybium.

b) Translate usurpatur ad indicandam hostilem mentem, qui usus etiam scriptoribus dialecti Atticae veteribus est familiaris, inprimis apud verba dicendi. In Zosimi autem libris exstat apud ea quoque verba et substantiva, quae Attice coniunguntur cum aliis praepositionibus vel cum genitivo[1]): βουλεύεσθαι III 9, 1; τὴν διάβασιν ποιεῖσθαι IV 38, 4; διδάσκειν V 35, 2; μηχανᾶσθαι III 9, 1; πράττειν II 42, 1; πυνθάνεσθαι II 29, 4; σπουδάζεσθαι II 55, 3; κατὰ πάσης χωρεῖν συγγενείας II 40, 3; φονᾶν κατ' ἀλλήλων II 51, 3. —

[1]) Conf. Krumbholz, p. 45. Scheftlein, p. 38. Mann, p. 19. Reffel, p. 27.

Ἀλαζονεία κατά τινος IV 53, 4; *ἀσέβεια* V 35, 6; *διαβολή* II 55, 1; IV 26, 8; *δυσμένεια* V 23, 3; *ἐκστρατεία* III 23, 4; *ἐπιβουλή* I 16, 2; 23, 2; 49, 2; II 42, 2; V 23, 3; 47, 3; *ἐπίθεσις* IV 26, 4; *ἔχθος* IV 35, 4; *κατηγορίαι* IV 1, 1; *μάχη* II 15, 1; *μῖσος* I 12, 2; IV 35, 3; V 1, 5; 23, 2; *μύσος* II 55, 3; *νίκη* I 28, 2; 64, 2; 67, 1; *ὀργή* II 30, 2; IV 41, 3; *πόλεμος* II 41, 1; 44, 1; 46, 3; III 4, 1; 11, 3; 23, 4; IV 39, 5; V 35, 6; *φθόνος* IV 23, 5; V 10, 5. — *Μέρος καὶ αὐτὰ τῆς κατὰ πάντων ἱεροσυλίας γενόμενα* IV 2, 2; *ἐχάλασάν τι τῆς κατὰ τῶν πόλεων ἀπωλείας* IV 26, 8; *εἰς τὴν κατὰ τῆς πόλεως ἀπώλειαν ἦλθον* II 13, 1; *τὴν κατὰ τῶν βαρβάρων ἄμυναν οὐδενὶ καταπιστεῦσαι* I 36, 1; *τῆς κατὰ Βετρανίωνος ἀπάτης εἰς ἔργον ἐκβάσης* II 45, 1; *πρὸς τὴν κατὰ τοῦ βασιλέως σφαγὴν ὁρμῆσαι* I 62, 2; *ἐπαίρειν εἰς τὴν κατὰ Γάλλου σφαγήν* II 55, 2; *τῇ κατ' αὐτῆς πολιορκίᾳ προσκαρτερεῖν* VI 1, 1; *κατὰ βαρβάρων ἔστησαν τρόπαια* II 46, 3; cf. III 9, 1; IV 50, 1 (*τρόπαια βαρβάρων* Xen. An. 7, 6, 36; Dem. Lept. 78). Multis locis ambiguitatis vitandae causa pro genitivo praepositio adhibita videtur [1].

Denique notemus V 51, 2 *κατὰ τοῦ βασιλέως ὠμωμόκεσαν κεφαλῆς* (cf. Kuehner II 1, 476 et Zos. V 49, 2: *ὤμνυ δὲ καὶ αὐτὸς ὅρκον τῆς βασιλέως ἁψάμενος κεφαλῆς*).

II. Cum accusativo.

a) Locali usu significat *α*) motum, qui fit ad locum („nach' = *εἰς*): *κατὰ τὸ ὄρος ἢ εἰς φάραγγας ἔτυχον πεφευγότες* II 23, 1; *κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐκ Παιονίας διέβη* III 1, 1; *ἐκπέμπει κατὰ τὴν Παιονίαν αὐτόν* I 21, 2; cf. III 33, 1; IV 37, 3; *κατ' αὐτὴν* (sc. *πόλιν*) *συναλισθῆναι* I 33, 3; *κατὰ τὸ δασύτατον τοῦ ἄλσους ἀποκρυβέντων* III 20, 5; *Διοκλητιανὸν ἄγουσι κατὰ τὴν Ἰταλίαν* I 73, 2; *συνδραμὼν κατὰ ταύτην* (*Ῥαβέννην*) V 48, 2; *γενόμενος δὲ κατὰ τὴν Ἰταλίαν* II 10, 3; *κατὰ τοῦτον ἐγένετο τὸν τόπον* V 29, 3 (cf. Xen. An. 1, 10, 6; Cyr. 3, 3, 64; 6, 3, 12);

β) reperitur saepissime etiam eodem fere sensu quo *ἐν*: *διατρίβων κατὰ τὴν Ἔμισαν* I 39, 2; 62, 1; *τῇ κατὰ τὸν Πηνειὸν γεφύρᾳ* IV 36, 2; *κατὰ τὴν Ταρσὸν ἐτελεύτησε* II 11 (*ἐν Ταρσῷ τελευτᾷ* II 17, 3); *ἐν τῇ κατὰ Συρίαν Ἀντιοχείᾳ* I 10, 2 (cf. *εἰς Χαλκηδόνα τῆς Βιθυνίας*

---

[1]) Vide etiam Krebs, p. 147.

II 25, 1, *ἐν τῇ Μούρσῃ Παιονίας* II 43, 1); cf. I 57, 2; 71, 1; *ὄντα κατὰ τὸ Σίρμιον* III 11, 1, cf. III 11, 2; IV 2, 1; *τὰ κατὰ πᾶσαν αὐτῷ πεπραγμένα τὴν οἰκουμένην* III 2, 4; *ταραχῆς κατὰ τὴν ἑῴαν καὶ τὴν Αἴγυπτον κινηθείσης* I 8, 1; *κατὰ τὸ Δίδυμον ὄρος ἱδρυσάμενοι* II 31, 2; *κατὰ τὰς συνόδους* V 23, 2; *κατὰ τὸ ἱερὸν* (‚Tempelbezirk') *καὶ τοὺς πλησιάζοντας τόπους πῦρ ἐπὶ τοῦ ἀέρος φαίνεται* I 58, 1; *κατὰ πάντα τόπον* (‚omnibus locis') V I, 3; *χωρίον καθ' ὃ* I 58, 1; II 2, 1; 2, 3; *τόπῳ, καθ' ὃν* II 30, 4; V 18, 7; *κατά τι μέρος*; II 31, 1 (‚parte quadam'); III 21, 3; *κατὰ δὲ μέρος ἕτερον*, III 21, 4; V 16, 2; *κατὰ πολλὰ μέρη* III 23, 2; *κατὰ πᾶν τῆς ὁδοῦ μέρος* III 30, 5; *καθ' ὃ* (‚ubi') I 33, 2; II 22, 4; 22, 6; *κατὰ τὴν ὁδόν* (‚unterwegs') IV 1, 1; cf. IV 21, 2; 42, 6; V 31, 1; *κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν* IV 45, 1; *κατὰ κέρατα* II 16, 2; *κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας* III 30, 2; *κατὰ πρώτην τάξιν* V 21, 3; *κατὰ χώραν μένειν* (‚loco manere') II 18, 4; III 11, 1; IV 11, 2; 23, 6; V 21, 4. Situs loci designatur I 34, 2: *κατὰ δυτικὰς τροπὰς Βυζαντίου πρὸς τῷ Πόντῳ διάκειται.*

Hic afferam similia quaedam: *κατὰ νοῦν ἔχειν* II 14, 2; 33, 4; III 3, 5; IV 2, 2; 54, 3; V 14, 5; 11, 1; *κατὰ νοῦν εἶναι* V 17, 4; *λαβεῖν κατὰ νοῦν* I 55, 3; III 1, 1; 7, 4; 26, 2; IV 1, 2; 48, 3; 54, 2; V 14, 3; 15, 5; 33, 2; 38, 2; 41, 2; VI 9, 3; *καθ' ἑαυτὸν ἔστρεφε γνώμην* II 47, 2 (‚secum'; cf. IV 1, 2 *στρέψας ἐν ἑαυτῷ γνώμην*); *ὠνείδισεν αὐτῇ κατὰ πρόσωπον* V 38, 3 (cf. Polyb. 24, 9, 2; N. T. A 25, 16; Blaß l. c. § 40, 9).

b) Indicat tempus: *τὰ καθ' ἑαυτόν ἀξιόλογα* I 1, 1; *κατὰ τὴν Ὀκταβιανοῦ βασιλείαν* I 6, 1; V 6, 2; *καθ' ἡμᾶς* I 57, 3; 58, 1; II 7, 1; *τοὺς καθ' αὐτόν ἀνθρώπους* III 5, 3; 36, 2; *οἱ κατ' ἐκεῖνον* III 10, 4; *κατὰ ταὐτόν* I 20, 2; II 52, 1; IV 18, 3; *κατὰ βραχύ* I 12, 1; 18, 2; 58, 4; 69, 4; II 7, 1; 38, 4; III 8, 3; 9, 1; 18, 3; 22, 5; 32, 6; IV 7, 1; 35, 3; 35, 5; V 17, 1 (creberrime etiam apud Polybium); *κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα* II 18, 4; *ἑορτῆς, καθ' ἣν* II 29, 5; *κατὰ τὸν καιρόν* II 54, 2; IV 55, 3; *καθ' ἑκάστην ὡς εἰπεῖν* III 5, 4; 7, 3. Conf. I 42, 1; 49, 2; 69, 1; II 4, 2; 5, 1; 7, 2; 18, 4; 19, 2; 52, 1; III 7, 6; IV 7, 1; 12, 2; 55, 3; 58, 3; V 24, 5; 34, 7; 40, 4; VI 2, 3; 6, 1.

c) Saepissime adhibetur in distributione et separatione: *κατ' ὀλίγους* I 33, 2; III 7, 4; 27, 1; IV 22, 1; *τοῖς καθ' ἕκαστον στρατιώταις* II 51, 2; *διαλλάττων τῶν καθ' ἕκαστον* III 9, 1; *ἕκαστα κατὰ τοὺς οἰκείους καιρούς* III 2, 4; *τὰ καθ' ἕκαστα* IV 21, 3; *κατὰ*

πολλοὺς λόχους III 26, 4; καθ' ἑαυτὰ ἀρκεῖ II 35, 2 (‚für sich'); καθ' ἑαυτὸν ἄξιος V 36, 2; ἡ κατὰ μέρος ἀφήγησις IV 38, 1; 59, 4; κατὰ δεκάδα V 31, 2; αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν λογισάμενος IV 18, 3; (ἐθνῶν ἔνια) καθ' ἑαυτὰ βιοτεύειν VI 5, 2; τοὺς κατὰ πόλιν ἐπισκόπους ‚singularum urbium' V 50, 2.

d) Denotat nonnunquam, cuius rei gratia vel propter quam rem fiat aliqua actio: κατὰ τίνα ἥκοι χρείαν IV 5, 4; κατὰ κοινὰς καὶ ἰδίας συρρέοντες χρείας IV 25, 1; ἀφίκετο πρὸς Ὀνώριον κατὰ πρεσβείαν Ἰόβιος VI 1, 1; κατὰ πρεσβείαν πεμφθεὶς VI 9, 1 (cf. ἐπὶ πρεσβείᾳ σταλέντα II 48, 5; ἐπὶ πρεσβείαν ἀπεσταλμένος III 27, 4; Polyb. 4, 7, 2; 30, 20, 7: παρεῖναι, παραγίγνεσθαι κατὰ πρεσβείαν); κατὰ πρεσβείαν τοῦ τότε κρατοῦντος αὐτοὺς φήσας ἐκπεπομφέναι (‚auf eine Gesandtschaft hin') IV 10, 2; κατ' ὀργὴν (‚ira stimulante') V 6, 1; τοὺς κατὰ συγγένειαν ἢ γειτνίασιν ἢ φιλίαν ἢ ἄλλην τινὰ συντυχίαν ἐγνωσμένους (‚infolge') III 4, 5; κατὰ ταῦτα (‚infolgedessen') VI 7, 1. Usus causalis rarus est apud Zosimum et Procopium, apud Malalam et Agathiam non videtur inveniri, exstat tamen apud Platonem, Thucydidem, crebro apud Herodotum.

e) Saepissime significat convenientiam quandam (‚gemäß'): κατὰ τὴν ἀξίαν I 61, 2; IV 42, 1; V 19, 4; κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς II 33, 4; κατὰ θεσμόν II 7, 1; IV 3, 3; 18, 3; 59, 3; κατὰ τὸ κελευόμενον VI 7, 1; κατὰ κέλευσίν τινα IV 6, 3; κατά τινας τῶν λογοποιῶν I 47, 1; κατὰ νενομισμένον II 7, 2; κατὰ νόμον II 8, 2; V 23, 4; IV 30, 4; κατὰ νοῦν I 23, 2; II 51, 1; III 17, 1; κατά γε τὴν αὐτῶν οἴησιν III 19, 3; κατὰ τὸν ποιητήν V 32, 1; κατὰ τὸ προσῆκον, καθῆκον IV 31, 1; II 27, 1; κατὰ τὸ προσταχθέν I 52, 2; II 4, 1; 23, 3; κατὰ τὸ συγκείμενον I 19, 1; III 4, 6; IV 52, 4; V 19, 2; κατὰ τὸ σύνηθες I 70, 3; II 9, 2; 18, 1; IV 36, 5; VI 5, 1. Conf. I 5, 3; 23, 2; II 51, 1; III 19, 3; 34, 1; IV 2, 4; 3,3; 7, 1; 29, 2; 30, 3; 30, 4; IV 38, 1; 44, 1; 57, 4; V 2, 2; 21, 5; 23, 4; 35, 1; 41, 1; 42, 3; 46, 3.

f) Plurimis locis ponitur, ubi modus significatur, quo fit aliquid vel sese habet: κατὰ δύναμιν III 3, 4; κατ' ἐξαίρετον (‚praecipue') IV 2, 2; 35, 3; 42, 4; 51, 1; κατ' ἐξουσίαν (‚ad arbitrium') I 24, 2; II 29, 1; 33, 5; III 27, 3; IV 22, 3; V 1, 1; 4, 3; 23, 3; VI 5, 2; 5, 3; 11, 1; κατὰ τὸ καρτερόν I 39, 1; III 6, 3; κατὰ κράτος I 68, 1; II 48, 3; III 5, 1; 18, 6; 19, 2; 22, 7; 23, 4; 32, 5; IV 8, 3; V 15, 2;

15, 4; 18, 5; VI 6, 1 (Krumbholz p. 48); *κατὰ τὸ λεληθός* III 9, 1; *κατὰ τὸ παρεῖκον* I 34, 2 (cf. Thuc. 4, 36; Agath. 189, 25; 292, 9); *κατὰ προαίρεσιν* V 29, 9; VI 1, 2 (Krebs, p. 141); *κατὰ τὸ συνεχές* III 8, 4; *κατὰ σχολήν* III 4, 1; *κατὰ τάξιν* III 12, 1; *κατὰ τὸν ὑφηγημένον τρόπον* II 5, 5; cf. II 34, 1; V 6, 3; *κατὰ τὸν ἴσον τρόπον* II 30, 3; VI 5, 3; *κατὰ μηδένα τρόπον* IV 56, 2; *κατὰ ταῦτα* (‚auf diese Weise') III 22, 7 (cf. Xen. Eph. *κατὰ ταὐτά* 345, 6; Mann p. 19). Huc spectat *κατ' ὄναρ* III 9, 6, cum apud Atticos *ὄναρ* solum ponatur[1]) (cf. autem I 33, 2 *ἤλπιζον οὐδὲ ὄναρ*; III 8, 4 *οὐδὲ ὄναρ ἐνθυμουμένων*).

g) Saepe declarat, quo quid pertineat vel respiciat idem valens quod nostrum ‚in Hinsicht auf': *τοῖς κατὰ φύσιν λογισμοῖς* I 12, 2; *τοῖς κατὰ πόλεμον πράγμασιν* II 33, 4; *κατὰ τὸ πλέον* II 7, 1; 82, 3; III 3, 1; V 8, 2; *κατὰ τὸ πολὺ μέρος* IV 45, 3; V 16, 3; *κατὰ πολύ* V 20, 4; *κατά τι μέρος* I 53, 1; *κατ' ἀμφότερα* V 18, 3; *κατ' οὐδέν* II 48, 5; IV 34, 1; *κατὰ μηδέν* III 9, 1; 31, 2; *κατά τι* I 72; III 1, 3; IV 38, 4; 50, 2; V 10, 3; 41, 6; *κατὰ τοῦτο* V 21, 5; *καθ' ὅσον* I 9, 2; IV 47, 2; V 41, 3. Conf. I 12, 2; 55, 2; II 29, 1.

h) Restat, ut notemus paraphraseos quam vocant exempla:

α) *οἱ κατὰ τὴν πόλιν* I 70, 5; II 49, 3; III 18, 2; *οἱ κατὰ τὴν Ῥώμην* II 53, 2; VI 7, 4;

β) *τὰ κατὰ τὴν Βιθυνίαν* I 36, 1; *τὰ κατὰ Θρᾴκην* IV 35, 2; *τὰ κατὰ τὴν Ῥώμην* II 17, 2; V 45, 1; *τὰ κατὰ τὴν ἑῴαν* III 8, 3; *τὰ κατὰ τὸν πόλεμον* IV 57, 4;

γ) *τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας διαθεὶς* I 4, 1; *τὰ κατὰ Ἰουλιανὸν διαθεῖναι* III 2, 2; *τὰ κατὰ τὸν Ἀρκαδίου παῖδα Θεοδόσιον διαθεῖναι* V 31, 3; *τοῖς κατὰ τὸν Ἄτταλον ἀπεγνώκει* VI 9, 2; *τὰ κατ' ἄμφω τοὺς βασιλέας ἔχειν ἐν πάσῃ φροντίδι* V 4, 3;

δ) *τὰ κατὰ σφᾶς σκοπῆσαι* I 54, 1; *τὰ κατ' αὐτὸν συνταράττειν* IV 52, 3; *τὰ κατ' ἐκεῖνον διαθεῖναι* V 4, 3;

ε) *τὰ καθ' ἑαυτόν* (vel *ἑαυτούς*) nonnullis locis eodem fere sensu adhibetur quo merum pronomen: *τὰ καθ' ἑαυτὸν εὐνούχοις ἀπελευθέροις ἐκδιδόναι* I 6, 3 (‚sua' vel ‚se'); *τρυφῇ δὲ καὶ ἐκδεδιῃτημένῳ βίῳ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἐκδούς* (‚se') I 72; *λῃστείᾳ καὶ ἐκδεδιῃτημένῳ*

---

[1]) Schmid, I. p. 129.

βίῳ τὰ καθ' ἑαυτοὺς παραδόντων II 43, 2; *τῇ θαλάττῃ μᾶλλον ἐκδοῦναι τὰ καθ' ἑαυτὸν ἢ τοῖς ἐχθίστοις* IV 47, 1.

ζ) Semel locutio *οἱ κατά τινα* videtur significare eum solum, qui nominatur: *τοῖς κατὰ Μαγνέντιον ὅμως ἐπεξελθεῖν ἐγνώκει καὶ Βετρίωνι* II 43, 1, ‚Magnentio et Vetrioni'. Conf. Krebs p. 146 et ‚Adnotationes'.

i) Mirus denique praepositionis usus his locis apparet, quibus *κατὰ* cum accusativo positum est pro genitivo mero vel pro *περί* cum genitivo: *συμβέβηκεν ἡ κατὰ Προκόπιον ἐπανάστασις* IV 4, 2 et *ἐκ τῆς κατὰ Θεόδωρον αἰτίας* IV 15, 3; *τὸ κατὰ Μαρσύαν διήγημα* II 27, 2 et *ἐν τῇ κατὰ τὸν βασιλέα ἱστορίᾳ* V 27, 2.

His addamus: *στρατηγὸν ἐπὶ τῷ κατὰ Γαίνην αἱροῦνται πολέμῳ* V 20, 1; *ἐν τῷ κατὰ Πιτυοῦντα πολέμῳ* I 32, 1; *εἰς τὴν κατὰ Ἱεροσόλυμα πόλιν* V 8, 2; *ἐπὶ τοῦ κατὰ Τάραντα Ἀρείου πεδίου* II 2, 3. Conf. ‚Adnotationes'.

§ 15.

Ἐπί (635).

(Gen. : Dat. : Acc. = 83 : 232 : 320.)

I. Cum genitivo.

a) Designat locum, α) ubi aliquid versatur vel fit: 1) ‚oben auf': *ἐπὶ βωμοῦ* II 1, 3; *ἐπὶ τῆς ἐσχάρας* II 1, 3; 2, 2; *τῶν ἐπὶ τοῦ τείχους* II 21, 2; 50, 1; *λόφος ἐφ' οὗπερ ἡ πόλις* II 18, 2; *ἐπὶ τοῦ ὕδατος αἰωρεῖσθαι* I 58, 2 (cf. IV 39, 3 *ὑπὲρ τοῦ ὕδατος αἰωρεῖσθαι*); conf. II 1, 3; 5, 1; 18, 2; 25, 1; 30, 2; 49, 4; 50, 1; III 21, 3; IV 53, 2; V 15, 5; 38, 3; 2) ‚im Bereiche', ‚in', ‚auf': *ἐπ' ἀγορᾶς* IV 28, 4; 30, 3; 30, 4; *ἐπὶ τοῦ ἀέρος* I 58, 1; *ἐπὶ τῶν τοῦ ἱπποδρόμου στοῶν* II 31, 1; *ἐπὶ τῆς Μαρκιανουπόλεως διατρίβων* IV 10, 3; (pro *ἐν* vel *κατὰ* c. a.)[1]); *γέφυραν ἐπὶ τοῦ Θύμβριδος ἐπήγνυτο* II 15, 3; *ἐπὶ τῶν τούτων τόπων ηὐλίζετο* III 19, 4; *ἐπ' ἀσφαλοῦς* (‚tuto loco') III 14, 1; *ἐπὶ τοσούτων ἁμαξῶν φέρεσθαι* IV 25, 3 *τὰς ἐπὶ τοῦ Ἴστρου πόλεις* IV 20, 6 (‚ad Istrum'). — Translate *ἐφ' ἑαυτῶν*

[1]) Conf. Diod. 36, 13, 1 *ἐπὶ τῆς Ῥώμης*; Polyb. 31, 3, 1 *ἐπὶ Δάφνης*. Abhorret hic usus a sermone Atticorum; conf. Schmid, I. p. 398. II. p. 239. Krebs p. 78.

διετέλεσαν ὄντες I 3, 1 (‚apud se', ‚in finibus suis'); *πραγμάτων ἐπὶ λεπτοτάτης ἑστώτων ἐλπίδος* IV 24, 3.

β) quo quid movetur: *ἐπὶ γῆς ἀφείς* IV 53, 2; *ἀναχωρεῖν ἐπ' οἴκου* I 31, 3; 33, 3; *ἀναχωρεῖν ἐπὶ τῆς 'Ραβέννης* V 33, 2; *ἐπὶ Θράκης χωρεῖν* IV 21, 1; *ἐπὶ βήματος ἀνέβησαν* II 44, 3; *ἐπὶ ποταμοῦ γεφύρας ἐγένετο* V 11, 5; *ἐφ' ἑαυτῶν ἐγίνετο τὰ στρατόπεδα* (‚exercitus se collegerunt') IV 58, 4; *ἐκ μηχανημάτων, ἅπερ οὐκ ἐφ' ἑνὸς μόνον ἵστατο πηγνύμενα σώματος* (‚auf einen hin', ‚gegen') III 21, 2.

b) Significat, quibus aliquis sit praefectus vel cui rei praesit: *τοὺς ἐπὶ τῶν ὀρυγμάτων τεταγμένους* III 22, 1; *ἐπὶ τῶν πεζῶν τεταγμένοι* IV 27, 2.

c) Denotat tempus: *καὶ νῦν ἐφ' ἡμῶν ἔτι* III 8, 1; *ἐπὶ τῶν Ἰουλιανοῦ χρόνων* IV 2, 2; *ἐπὶ Ἰοβιανοῦ* IV 4, 1; *ἐπὶ τούτου* (sc. *Θεοδοσίου*) IV 33, 4; *ἐφ' ἑκάστης* IV 41, 4; *ἐπὶ τοῦ παρόντος* V 50, 3 (saepius apud Polybium et Diodorum).

d) Indicat, quo modo aliquid fiat, in locutione sola ‚*ἐπ' ἀδείας*': I 52, 2 (*τὴν διάβασιν ποιεῖσθαι*); II 22, 7 (*περαιωθῆναι*, cf. III 30, 5); II 25, 1 (*μηχανὰς τῷ τείχει προσάγειν*); III 12, 5 (*καταδραμεῖν*); IV 4, 1 (*τὰς ἐφόδους ποιεῖσθαι*); *ἐπὶ πάσης ἀδείας* (*ἐντρυφᾶν*) V 12, 1; *ἐπὶ πολλῆς ἀδείας* (*κατατρέχειν, διαβιβάζειν*) III 1, 1; 26, 1.

e) Designat rem, ex qua cognitio aliqua proficiscitur vel qua declaratur aliquid, in locutione ‚*ἐπὶ πραγμάτων*' apud verba *δειχθῆναι* III 32, 6; *διασαφῆσαι* I 1, 2; *εὑρεῖν ἀληθές* III 9, 1; *πιστεύειν ἀληθῆ εἶναι* II 5, 5.

f) Pro *περί* cum genitivo positum videtur V 7, 4 *ὅσα ἐπὶ 'Ρουφίνου διενοεῖτο, ἐξεῖπεν*.

II. Cum dativo.

a) Rarus est ut apud plerosque scriptores aetatis inferioris localis usus: *ἐπὶ τῇ ὄχθῃ* I 23, 2 (*ἐπὶ τῆς ὄχθης* III 16, 2; 25, 1); *ἐπὶ τῇ 'Ρώμῃ καὶ τοῖς περὶ ταύτην τόποις* I 49, 1; *ἐπ' ἀγορᾷ* V 9, 1; VI 11, 1 (*ἐπ' ἀγορᾶς* IV 28, 4; 30, 3; 30, 4).

b) Haud frequenter occurrit notio temporalis: *ἐπὶ τούτοις* (‚post hos') II 4, 3; *ἐπὶ τούτῳ* (‚post eum') IV 15, 1; *ἐπὶ τούτοις* (‚post haec') II 55, 1; IV 42, 5; V 3, 1; 22, 3; *ἐπὶ τούτῳ* (‚gleich darauf') II 47, 2; *ἐπὶ τούτοις οὕτως ἐκβᾶσιν* II 17, 2; *ἐπ' ἤματι δακρύσας* IV 57, 4 (Hom. Il. XIX, 229).

c) Crebro indicatur addi aliquid alicui rei: *ἐπὶ τούτοις* („überdies') I 61, 3; *καὶ ἐπὶ τούτοις* II 33, 2; III 29, 2; 32, 2; IV 13, 4; V 32, 6; *ἕτερόν τε ἐπὶ τούτῳ* III 21, 3; IV 14, 1; 57, 2; *καὶ ἐπὶ πᾶσιν* III 31, 1; *καὶ ἐπὶ ταύτῃ Ἄργος* V 6, 4; cf. 37, 2; *ἄλλους ἐπ' ἄλλοις ἔπεμπε* V 17, 1; *τὴν ἐπὶ τοῖς δημοσίοις φόροις προσθήκην* IV 41, 1.

d) Designantur ii, penes quos aliquid est, vel res, cui aliquis praefectus est: *τὰ ἐφ' ἡμῖν* I 1, 2; *ἐπὶ τοῖς αὐτομόλοις τὰ πράγματα ἦν* IV 33, 3; *ἐπὶ τοῖς βαρβάροις γίγνεσθαι* V 19, 2; *τεταγμένος ἐπί τινι* (*ἐπὶ τῷ κοιτῶνι* IV 22, 4; *ἐπὶ φυλακῇ τῆς αὐλῆς* V 19, 2; *ἐφ' ᾧ* III 18, 2); *οἱ ἐπὶ τῇ φυλακῇ τῶν πόλεων* IV 25, 2.

e) Creberrime indicatur causa, cur aliquid fiat, inprimis apud verba animi motum exprimentia: *ἀγωνιᾶν* I 21, 1; *ἀπορεῖν* II 2, 1; V 21, 4; *ἀπορεῖσθαι* I 12, 2; II 11 (*ἐπὶ τῷ πάντων ἐκπεσεῖν*); V 34, 1; 49, 2; *βαρύνεσθαι* V 21, 4; *δεδιέναι* I 31, 3; 70, 2; II 43, 3; *εὐθύνειν* I 8, 2; V 2, 2; *καταδύνεσθαι* V 40, 3; *κεχηνέναι* II 22, 6; *μεγαλαυχεῖσθαι* II 46, 1; *ὀρρωδεῖν* I 22, 1; II 47, 1; *πεφροντικέναι* I 49, 1; *προσκυνεῖν* II 2, 2; *ὡράζεσθαι* IV 38, 5; *σχετλιάζειν* I 56, 3; IV 52, 1. Conf. I 11, 2; 14, 1; 21, 1; 38, 1; 54, 1; 55, 2; 66, 2; 68, 2; 70, 2; 73, 1; II 2, 2; 3, 2; 10, 4; 14, 1; III 1, 2; 3, 5; 5, 3; 20, 3; IV 17, 2; 33, 1; 49, 2; 50, 1; V 2, 3 et 4; 9, 3; 11, 4; 13, 1 et 2; 16, 5; 21, 5.

Porro notemus: *ἡ ἐπὶ τῷ κάλλει τῆς κόρης πληγή* IV 44, 3; *ταῖς ἐπὶ τοῖς μάντεσιν ἐλπίσιν ἑαυτὸν ἐκδούς* VI 7, 5, ubi auctor indicatur: nam vates sunt spei auctores („die von den Sehern gemachten Hoffnungen'); poni potuit etiam *παρά* c. g. vel *ἀπό* vel merus genitivus; *δίκας ὑπέχειν ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασιν* (pro mero genitivo) II 33, 4; *ἐφ' οἷς ὁμολογῶν χάριτας* V 2, 1. *Διαβόητος ἐπί τινι* I 17, 2; II 14, 2; IV 14, 2; V 2, 2; (*διαβεβοῆσθαι* V 9, 1); *γνώριμος* IV 15, 1. *Ἐπὶ τούτῳ* („propterea') I 70, 4; IV 16, 2; *ἐπὶ τούτοις* („daraufhin') IV 26, 8; 32, 2; 34, 3; V 5, 5; V 33, 2 („quae cum ita essent').

f) Saepius significatur, in qua re vel persona aliquid sit positum vel quo quid referatur, compluribus locis idem valens quod *περί* cum gen.[1]) („de') vel respondens nostro „was anbetrifft'; nonnunquam praepositio usurpata est pro genitivo mero: *ἀγαθὰς ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ ἔχειν ἐλπίδας* I 11, 2; *ἀμείνους ἐπὶ τῇ πόλει ἔχειν ἐλπίδας*

---

[1]) Hic usus frequens est apud Agathiam (Reffel, p. 26).

V 24, 8; *ἐπ᾽ αὐτῷ χρηστὰς ἔχειν ἐλπίδας* IV 54, 4; *τὴν ἐπὶ τῇ ἀσφαλείᾳ τῆς ἡγεμονίας πεποίθησιν* I 18, 2; *τὸν ἐπὶ τῇ νίκῃ παιᾶνα* III 25, 7; *ἀληθῆ προεῖπον ἐπὶ πᾶσι τοῖς κατωρθωμένοις* II 29, 1; *κύβον ἀναρρίψαντες ἐπὶ ταῖς πάντων ἐλπίσιν* I 5, 2 (IV 55, 2 *κύβον ἀναρρῖψαι ὑπὲρ πάντων τῶν πραγμάτων*; Polyb. I 87, 8 *ἐκκυβεύειν ὑπὲρ τῶν ὅλων*); *ὅρκους ἐπὶ τούτῳ λαβεῖν* II 28, 2 (*διδόναι* III 4, 7); *σφῆλαι τὴν ἐπ᾽ αὐτοῖς ψῆφον* I 5, 3; *ὡς ἐπὶ μὲν τοῖς ἄλλοις ἅπασι τὸν νόμον κρατεῖν, ἐπ᾽ αὐτοῦ δὲ οὐκέτι* V 46, 4; *ἔπαυσεν ἐπὶ πᾶσι τὸν νόμον* V 46, 4; *ἐλέγχεσθαι ἐφ᾽ οἷς κατηγορεῖτο* I 56, 3; *ἐπὶ τούτοις ἁλοὺς* III 23, 4; *ἐπὶ νόμων γνώσει τε καὶ εἰσηγήσει πάντας ὑπερβαλόμενον* (‚was anbetrifft') I 9, 1; *πληρώσαντες δὲ ἐπί τε τούτῳ τὸ προσταχθὲν* (‚auch hierin') V 37, 5; *τὸν ἐπὶ πρέσβεσι θεσμόν* II 47, 2 (‚ius legatorum'); *τὸν ἐπὶ τῷ ἀσύλῳ τεθέντα νόμον* V 18, 1; *ὡς ἂν μηδὲ ἐπ᾽ ἐκμελέσι καὶ ἀλλοκότοις πράξεσιν αὐτῶν καταλείποιτο μνήμη* I 6, 3; *τὴν ἐπὶ τῇ ἀσεβείᾳ συγγνώμην* V 51, 1; *συγγνώμην ἔχειν ἐπί τινι* IV 58, 6; *συγγνώμην αἰτεῖν ἐπί τινι* I 56, 1; II 28, 1; IV 37, 1.

g) Indicatur, quo consilio vel qua mente aliquid fiat: *ἐπ᾽ ἀσφαλείᾳ* I 29, 3; *ἐπὶ πρεσβείᾳ σταλέντα* II 48, 5; *ἐπ᾽ ἐξαγωγῇ* III 3, 5; IV 9, 3; *ἐπὶ θανάτῳ* II 28, 2; V 18, 7; *ἐπὶ τούτῳ* (‚zu diesem Zwecke') I 36, 2; II 2, 4; 12, 3; 44, 3; IV 42, 3; 42, 6; V 7, 4; 13, 3; VI 8, 2; *ἐπὶ τούτοις* IV 32, 2; *ἐφ᾽ οἷς ἐληλύθασι* V 44, 2. — *Ἐφ᾽ ᾧ* (*τε*) cum infinitivo coniunctum duobus locis ponitur pro enuntiato finali: IV 20, 6 *ἐφ᾽ ᾧτε τοὺς βαρβάρους παραπέμψαι* et V 31, 1 *ἐφ᾽ ᾧ σωφρονισμὸν αὐτοῖς ἐπαχθῆναι* (‚ut castigaret').

h) Denotatur condicio, qua aliquid fit: *ἐπὶ τούτοις* (‚unter diesen Bedingungen') III 31, 2; IV 44, 4; V 36, 1; VI 1, 2; *ἐφ᾽ οἷς* VI 6, 1; *ἐπὶ ῥηταῖς ὁμολογίαις* I 67, 3; *ἐπὶ φορητοῖς καὶ μετρίοις* V 48, 3; *ἐπὶ μετρίαις συνθήκαις* V 50, 2. — *Ἐφ᾽ ᾧ, ἐφ᾽ ᾧτε* ‚ea condicione' semper coniungitur cum infinitivo aor. vel praes. I 68, 3; II 20, 1; III 7, 7; V 42, 1. Idem usus apud Polybium praevalet, cum Procopius et Agathias saepius usurpent indicativum futuri (et praesentis Procop. P. I 3, 15, 13), coniunctivum, optativum[1]).

i) Paucis locis designatur pretium: *ἐπὶ χρήμασιν ἄρχοντας ἐπιστήσας* V 34, 6; cf. 36, 1; 36, 2 (cf. Thuc. I 143, 2; II 64, 5; V 31, 2).

[1]) Conf. Krebs, p. 89. Scheftlein, p. 55. Reffel, p. 27. Kuemmell, De praep. *ἐπί* usu Thucydideo Bonnae, 1875.

k) Semel exprimitur, quid consequatur aliquam actionem: ἐπ' αἰσχύνῃ τοῦ Ῥωμαίων ἀξιώματος χρημάτων ὠνήσασθαι V 29, 7 („zur Schmach").

l) Postremo commemoremus ἐπί cum dat. nonnunquam adhiberi ad significandum hostilem animum in aliquem: τὰ ἐπὶ Καίσαρι γενόμενα II 10, 3; ταῦτα ἐπὶ Γάλλῳ πεπραχώς III 1, 1; ἐπὶ τοῖς βαρβάροις πράξαντες IV 30, 5; ἐπὶ Τιμασίῳ ἐπιβουλὴν ἵστησι V 8, 3. Hic usus non invenitur apud Polybium, saepius apud Agathiam, creberrime in libris Procopii; superiore aetate exstat apud Herodotum et Thucydidem et apud poetas.

III. Cum accusativo.

a) Indicat locum, quo quis tendit, saepissime apud nomina terrarum, urbium, fluminum: διαβαίνειν ἀπὸ τῆς Ἀσίας ἐπὶ τὴν Εὐρώπην I 2, 2 (ἐπὶ Ἰλλυρίους II 46, 1); τῆς ἐπὶ Ῥώμην πορείας I 13, 2; ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἐλθεῖν II 10, 2; τὴν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν ἄφιξιν V 11, 1; τὴν ἐπὶ Θρᾴκην ἐστέλλετο V 14, 2; τὴν ἐπὶ Πισιδίαν ἐχώρησαν V 15, 4; ἐπὶ τὸν ἵππον ἀναπηδῶντα II 18, 4; cf. IV 48, 3; ἀκώλυτον ἐφ' ἅπερ ἐβούλοντο διάβασιν IV 31, 3; τῶν μὲν ἐπ' ἐκεῖνα, τῶν δὲ ἐπὶ τάδε προιόντων IV 30, 3; ἐπὶ τὸ πρόσω I 42, 1; II 8, 3; 18, 3; III 17, 2; 23, 1; 36, 3; IV 30, 5; ἐπὶ τὰ πρόσω I 65, 1; II 18, 5; III 11, 1; 15, 1; 20, 2; ἐπὶ θάτερα II 18, 5. Respondet saepe nostrae dictioni „auf eine Strecke hin": ἐπὶ τοσοῦτο (τὴν διάβασιν ἀποκλείων) IV 39, 1; ἐπὶ μήκιστον IV 38, 2; μηκύνειν ἐπὶ πλέον IV 28, 2; ἐπὶ σταδίους εἴκοσι IV 39, 1; οὐδ' ἐπὶ βραχὺ προελθεῖν IV 25, 2. Raro respondet nobis quaerentibus: ubi? ἐπὶ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ θύει II 5, 3 (cf. p. 52 II a); τοῖς ἐπὶ τὸν Τίγρητα χωρίοις III 12, 4.

b) Temporalis usus invenitur locis his: ἐπὶ χρόνον συχνόν I 41, 1; II 38, 4; ἐπὶ χρόνον βραχύν I 71, 1; ἐπὶ χρόνον II 4, 2; ἐπὶ πλείονα χρόνον IV 58, 3; ἐπὶ μὲν τριετῆ χρόνον II 41; ἐπὶ πέντε μόνας ἡμέρας IV 35, 5; τῆς ἐπὶ πλέον τοῦ πολέμου τριβῆς II 46, 1; ἐπὶ πολύ III 23, 1; IV 34, 5; 56, 3 (saepissime apud Thucydidem [Kuemmell, p. 47]).

c) Metaphorice significat, quo quid dirigatur vel spectet vel veniat: ἤνεγκαν δὲ τὴν ψῆφον ἐπὶ Βαλεντινιανὸν III 36, 2; ἐπὶ τὰ χείρονα σαλευόμενον IV 13, 3; τῆς ἐπὶ χεῖρον ἐν-

ἀλλαγῆς IV 29, 1; *τὴν ἐφ' ἑκάτερα τοῦ βίου ῥοπήν* IV 50, 1; *παιδείᾳ προήκων ἐπὶ τοσοῦτον* IV 54, 1; *ἐκράτησεν ἐπὶ τοσοῦτον* III 29, 2; cf. V 20, 2; *συνέθεον ἐφ' ὅπερ ἐδόκει* I 54, 1; *ἐπὶ μεῖζον τύχης ἐλθεῖν* II 55, 2; *ἐπὶ μέγα δυνάμεως ἐλθεῖν* IV 53, 1; *ἤγετο ἐπὶ τὸν θάνατον* V 34, 5 (cf. Kuehner II 1, 503). Creberrime coniungitur cum verbis idem valentibus quod ‚parare', ‚tendere ad', ‚excitare ad': *ὁρμᾶν* II 9, 3; 47, 3; IV 13, 1; 26, 5 (cum inf. *ἐπὶ τὸ περαιωθῆναι* II 48, 1); *παρασκευάζεσθαι* II 22, 1; III 4, 1; 11, 3; 11, 5; *τρέπεσθαι* I 8, 2; IV 55, 3 (cum inf. IV 2, 3; 58, 4); *ἐρεθίζεσθαι ἐπὶ τὸ διαπλέειν ἐπ' αὐτούς* III 25, 1. Saepissime apud ea quoque verba invenitur, quae declarant hostilem animum velut *στρατεύειν, προιέναι* sim.

Haud raro designat, qua mente fiat aliquid: *ἐπὶ θέαν συνιέναι* II 5, 3; *πέμπει ἐπὶ τὴν αὐτοῦ δίωξιν* II 19, 1; *ἀπολυθεῖσιν ἐπὶ κατασκοπήν* III 16, 2; *ἐπὶ πρεσβείαν ἀπεσταλμένοις* III 27, 4; *ἐπὶ ζήτησιν ἀφικνουμένοις* IV 5, 2; *ἐπὶ τὴν τούτου ἔστελλε θήραν* IV 46, 1; *δοθέντος δὲ αὐτοῖς ἐπὶ τοῦτο συνθήματος* V 23, 5.

§ 16.

Ἐν (683).

a) Indicatur locus, ubi aliquis versatur vel ubi aliquid fit (‚in', ‚ad', ‚prope'): *ἔν τινι τόπῳ* I 23, 2; *τοὺς ἐν Πόντῳ βασιλεῖς* I 5, 2; *ἡ ἐν Τροίᾳ στρατεία, ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη* I 2, 1; *οἱ ἐν Ἰσσῷ τόποι* I 4, 1; *ἐκ τῆς ἐν Θρᾴκῃ Φιλιππουπόλεως* I 24, 2 (pro gen. ‚chorographico'; cf. *κατά* c. a. p. 47); *ἐν τούτῳ* (‚ibi') II 18, 2; 25, 1; 48, 5; *ἐν τοῖς ὑπαίθροις* (‚sub divo') III 7, 5; IV 20, 2; 25, 2; *τὰ ἐν ποσίν* I 71, 3; III 12, 4; IV 48, 2; V 13, 3; 18, 6; 21, 6; 25, 1; 37, 4; *τὰ ἐν χερσίν* (‚obvia') III 22, 6; *ἐν ἀριστερᾷ* I 34, 2; *ἐν δεξιᾷ* III 15, 2; *ἐν μέσῳ* II 23, 3; 50, 2; III 13, 1; 17, 3; 22, 5; IV 56, 3; 58, 1; V 5, 5; 7, 5; *ἐν μέσῳ τινός* (= *μεταξύ*) III 15, 6; 22, 4; V 16, 4; *ἐν ὀφθαλμοῖς ἔχειν* V 36, 3; *ἐν τοῖς ἁπάντων στόμασιν εἶναι* III 8, 3; IV 52, 1; V 12, 1. Hic addam etiam: *ἐν ὅπλοις εἶναι* II 3, 1; *ἐν ἱματίοις εὑρεθέντας τοιούτοις* V 23, 6. Apud homines (gentes): *ἐν μέσοις Πέρσαις* III 26, 5; *τὴν ἐν Κελτοῖς ἐπικράτειαν* I 38, 2; *τὰ ἐν Ἰλλυριοῖς ἔθνη πάντα* V 26, 2; *ἐν ἅπασι διάβοητος* IV 52, 1; *ἐν ἑαυτῷ* (‚secum') IV 1, 2; 37, 1 (*γνώμην στρέφειν*; cf. *καθ' ἑαυτόν* II 47, 2); *εἶναι ἐν ἑαυτῷ* IV 6, 1; *ἐν ἑαυτοῖς δαπανᾶσθαι* (‚inter se confici')

IV 57, 1; ἐν αὐτοῖς ἔχειν πίστιν IV 5, 2; μέρος τῆς ἐλπίδος ἐν αὐτοῖς ἐσάλευεν III 3, 4. Designatur multitudo quoque vel numerus, in quo quis ducitur vel refertur: ἐν οἷς ('unter diesen') I 44, 2; 56, 2; II 21, 3; IV 2, 4; 58, 5; πολλοὶ ἐν τούτοις IV 5, 5; ἀκμάζοντος παντὸς ἐν τοῖς βαρβάροις διαφθαρέντος IV 39, 4; τὸν πρῶτον ἐν αὐτοῖς τεταγμένον IV 36, 5; ἐν τῷ τάγματι τῶν βασιλικῶν ὑπογραφέων ἀναφέρεσθαι ('in numero referri') V 44, 2; cf. IV 31, 1 ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς ἀριθμοῖς ἀναφερόμενοι.

b) Crebro invenitur etiam apud verba movendi significans, quo quis se conferat vel aliquid dirigatur. Huius usus nonnulla iam ex Thucydide collegit exempla Golischius, aliquot eiusmodi loci exstant apud Procopium, plurimi apud Malalam, cum Polybius a tali constructione videatur abhorrere[1]). Afferimus haec exempla Zosimea: τῶν ἐν Λιβύῃ σταλέντων VI 9, 1; ἄγεσθαι τοῦτον ἐν Συκαῖς τῷ προαστείῳ IV 52, 4; ἔστειλαν ἐν Ῥώμῃ πρέσβεις I 14, 1; μεταπεμψάμενος δὲ Λικίννιον ἐν τῷ Μεδιολάνῳ II 17, 2; ἀπήγαγε τὸν στρατὸν ἐν τῇ οἰκείᾳ III 4, 2; ἐν τῇ λίμνῃ δῶρα ἔφερον I 58, 2; οἰκήματα, ἐν οἷς ἔτυχον ἀποδράντες V 32, 5; ἐν πολλοῖς (sc. τόποις) ἑαυτοὺς διασπείραντες III 7, 4; ἦσαν ἐν φυλακῇ (pro ἐγένοντο εἰς φυλακήν) VI 4, 4; praeterea apud: καταφυγεῖν I 69, 1 (Thuc. 4, 14, 1); cf. V 25, 2; 35, 4; συμφυγεῖν IV 24, 2 (εἰς I 20, 1; II 10, 1 e. a.); συνελθεῖν II 5, 2; παραγενέσθαι II 23, 2; 46, 1; V 27, 2 (εἰς III 11, 2; 34, 3; IV 1, 2; V 30, 1; ἐπί cum acc. II 10, 3); καθιστάναι III 16, 1; V 45, 1 (vide infra).

c) Saepe occurrit notio temporalis: ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ IV 39, 5; ἐν οὐδὲ ὅλοις τρισὶ καὶ πεντήκοντα ἔτεσι I 1, 1; ἐν τούτῳ ('tum') I 17, 2; 38, 1; 61, 2; II 42, 4; VI 1, 1; ἐν τούτῳ ('interim') II 10, 4; V 28, 3; ἐν ταὐτῷ IV 34, 5; ἐν μέσῳ ('inzwischen') V 32, 7; ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ('apud posteros') I 36, 2; ἐν ἀκαριαίῳ I 57, 3. Huc pertinet etiam V 40, 4 τοὺς ἐν τῇ πρεσβείᾳ γενομένους ἀπήγγειλαν λόγους (οἱ πρέσβεις). — Conf. praeterea I 5, 4; 32, 1; 48, 2; 57, 1; 58, 3; 64, 2; II 5, 2 et 4; 9, 1; 19, 2; 27, 1; III 4, 4; 7, 4; IV 9, 1; 16, 6; 18, 2; 29, 1; V 2, 1; 24, 6; 34, 5; VI 3, 1. Aliquot locis invenimus

---

[1]) Conf. Golisch, De praepositionum usu Thucydideo, Schweidnitz I—V 1859/77. Scheftlein, p. 23. Rüger, Mal., p. 48. Schmid, III. p. 58. Krüger, Gram. § 68, 12, 12. Leidig, p. 11.

ἐν cum infinitivo coniunctum pro enuntiato temporali vel participio: ἐν τῷ πλεῖν I 61, 1; ἐν τῷ φεύγειν I 53, 3; II 48, 2; ἐν τῷ διαδρᾶναι III 22, 6; ἐν τῷ ταῦτα γενέσθαι V 34, 5; ἐν τῷ ταῦτα πράττεσθαι IV 53, 1; ἐν τῷ μάχεσθαι III 9, 1.

d) Denotatur, in qua condicione aliquid sit vel qua in re aliquis versetur: ἐν ἀναρχίᾳ εἶναι III 36, 3; ἐν ἀσφαλείᾳ πάσῃ εἶναι III 9, 7; ἐν ῥαστώνῃ πάσῃ εἶναι VI 10, 2; ἐν ἡσυχίᾳ εἶναι (βιῶναι) III 8, 3; IV 4, 3; 25, 4; ἐν εὐφροσύνῃ πολλῇ VI 7, 4; ἐν παρασκευαῖς τὸν βίον ἀπέλιπεν I 3, 2; εἶναι ἐν παρασκευαῖς II 22, 1; 43, 2; IV 12, 1; ἐν λαθραίαις ἦν λῃστείαις V 25, 4; τὴν ἐν ταύτῃ (τῇ πολιορκίᾳ) τριβήν I 69, 2; ἐν μὲν τοῖς πλεονεκτήμασι τῆς τύχης θρασύς, δειλὸς δὲ ἐν περιστάσεσιν II 54, 1; ἐν ἐσχάτῃ τοῦ πρακτέου κατέστησαν ἀπορίᾳ III 16, 1; ἐν οὐδεμιᾷ τύχῃ βελτίονι καταστάντων V 45, 1 (ubi exspectaveris εἰς; vide supra); τῶν ἐν μεγίστοις ἀξιώμασιν ἄνδρα II 46, 2; πεντήκοντα τῶν ἐν μεγίστῃ δυνάμει σατράπας III 29, 2. — Ἐν τούτοις εἶναι: α) de rebus (terris), quae sunt in aliqua condicione I 27, 1; 30, 3; 37, 1; IV 9, 1; 13, 1; 20, 3; 33, 1; 35, 2; 42, 1; V 3, 6; 13, 1; β) de hominibus II 14, 4; III 28, 3; 31, 1; V 32, 1; intentum esse alicui rei III 8, 2; IV 7, 3; 46, 2; V 20, 1; 20, 3.

e) Nonnunquam designatur adiumentum, quo efficitur aliquid: μᾶλλον ἐν ὀλίγοις ἢ παντὶ κινδυνεύειν τῷ πλήθει IV 23, 2 (cf. Thuc. II 35); τὴν ἀνθρωπίνην εὐδαιμονίαν ἐν τούτοις ὁρίζεσθαι IV 33, 4; ἐν δὲ φαινομένῃ τῶν Χριστιανῶν εὐλαβείᾳ πολλὴν ἀποκρύπτων ἐν ἑαυτῷ πονηρίαν (‚unter') V 32, 1. Hic adscribam II 36, 2 χρόνον ἐν τῷ περὶ τούτου ἀπορεῖν δαπανήσας ‚tempore his dubitationibus contrito' (‚durch'); cf. Krapp, p. 21.

f) Indicatur modus, quo quid fit, quibus locis ἐν cum nomine saepe abit in adverbii notionem: ἐν τάχει II 18, 3; ἐν ἐπιδρομῇ I 57, 1; ἐν προφανεῖ III 21, 4; ἐν ἀδέσμῳ φυλακῇ IV 10, 1; δωρεαῖς οὐκ ἐν δέοντι γενομέναις II 38, 1; ἐν εὐπαθείᾳ τρεφόμενον III 7, 7; ἐν κόσμῳ III 12, 1; IV 3, 2; ἐν ἀπορρήτῳ IV 53, 3; ἐν παραβύστῳ IV 26, 6; 38, 4; 39, 5; V 1, 4; 32, 3. Ἐν μέρει (‚teilweise'): ὅπερ μάλιστα τῆς νίκης ἐν μέρει γέγονεν αἴτιον I 53, 2; χορηγεῖν ἐν μέρει εὐπόρει I 69, 3; ἐν μέρει τὸν κίνδυνον ἐλαττοῦν I 30, 3.

g) Semel denotatur materia: εἴ τί περ ἦν ἐν χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ ἄλλαις ὕλαις I 58, 2; cf. Mal. 431, 4 σκευῶν διαφόρων ἐν ἀργύρῳ.

h) Compluribus locis ἐν idem valet atque ‚quod attinet':

ἐν ἅπασι πειθήνιος III 5, 4 (II 10, 7 πρὸς ταῦτα); ἐν πᾶσι σπουδαῖον IV 45, 1; τοὺς ἐν ἰσχύι μέσην τάξιν ἔχοντας IV 38, 5; τὸ ἐλλεῖπον ἐν φρονήσει IV 47, 2; ἡ ἐν ὅπλοις ἄσκησις IV 10, 3; ἐν τούτῳ („hierin") IV 45, 2; καὶ ἐν τούτῳ τὸ προσταχθὲν ἐπλήρου IV 37, 3 (V 37, 5 ἐπί cum dat.).

i) Aliquoties praepositione ἐν adhibita significatur praedicatum quod vocant grammatici: ὅσα ἦν αὐτοῖς ἐν οὐσίᾳ V 35, 5 (cf. Plat. ἐν οὐσίᾳ κτᾶσθαι Legg. XI, 913 b); ἐν δευτέρῳ ποιεῖσθαι VI 7, 6; ἐν εὐτυχήματι μεγίστῳ ποιεῖσθαι II 51, 3; ἐν πολλῷ ποιεῖσθαι III 20, 4; ἐν οὐδενὶ ποιεῖσθαι IV 18, 3; ἐν οὐδενὶ τίθεσθαι III 35, 2; ἐν τοῖς ἐπιτηδείοις ἔχειν III 14, 4; cf. IV 54, 1; ἐν ὀνείδους μέρει διεξελθών IV 46, 3; ἐν ἀσεβείας τίθεσθαι μέρει V 45, 3; ἐν ὁμήρου τάξει ἔχειν II 42, 1; cf. III 7, 7; ἐν αἰχμαλώτου τάξει καταστάς I 36, 2. (Conf. etiam Schmid IV 627.)

k) Sequantur denique eiusmodi locutiones, quibus exprimatur notio unius verbi: ἐν μεταμελείᾳ εἶναι I 13, 3; ἐν ὑποψίᾳ γίγνεσθαι I 11, 3; ἐν ὑποψίᾳ ἔχειν II 29, 4; III 1, 1; ἐν πολιορκίᾳ καθίστασθαι I 20, 1; ἐν φόβοις εἶναι I 21, 2; II 1, 2; ἐν ἀπόροις εἶναι I 30, 3; ἐν ἀπογνώσει εἶναι I 39, 1; ἐν ἐγχειρήσεσιν εἶναι II 11; ἐν ἐλπίσιν εἶναι V 5, 8; 19, 2; ἐν φυλακῇ εἶναι VI 4, 4; ἐν ἀσφαλεῖ εἶναι VI 8, 3 (ποιεῖν III 20, 5; ἔχειν III 10, 3); ἐν ὀχυρῷ εἶναι I 18, 1 (cf. IV 37, 1); ἐν φροντίδι ἔχειν III 8, 1; V 4, 3; ἐν ἀτιμίᾳ ἔχειν III 19, 2; ἐν θεραπείᾳ πάσῃ ἔχειν IV 56, 1; ἐν ἀμελείᾳ κεῖσθαι IV 31, 2; IV 59, 3; ἐν ἀδήλῳ κεῖσθαι VI 7, 6; ἐν ἐκπλήξει εἶναι III 10, 3; ἐν τιμῇ ἄγειν IV 51, 1.

Aliae circumlocutiones sunt hae: οἱ ἐν τῇ πόλει II 17, 1; III 7, 2; V 46, 4; οἱ ἐν τέλει I 13, 3; 19, 2; 63, 2; III 30, 1; IV 18, 3; V 9, 2; οἱ ἐν τῷ φρουρίῳ III 21, 1; 21, 3; τὰ ἐν Ἰλλυριοῖς (λῄσασθαι) I 30, 2; τὰ ἐν Κελτοῖς IV 34, 2 (ἀπολιπεῖν); III 8, 4 (ἠξιοῦτο πάσης ἐπιμελείας); cf. VI 1, 1; τὰ ἐν Λιβύῃ II 14, 2; VI 9, 3; τὰ ἐν Θρᾴκῃ V 22, 3; τὰ ἐν εἰρήνῃ I 11, 2; τὰ ἐν χρείᾳ IV 30, 3.

§ 17.

Εἰς (660), ἐς (41), ὡς (18).

Formae εἰς et ἐς adhibentur a Zosimo promiscue, multo saepius tamen εἰς, quod praefertur etiam ab Aristotele, Polybio, Josepho,

Plutarcho, Xenophonte Ephesio, cum ἐς adametur ab Herodoto, Thucydide, Pausania, Appiano, Procopio (cf. Krumbholz, p. 32; Schmid IV 12, 579; III 17).

a) Indicatur εἰς praepositione saepissime locus, quo quis tendit vel quid dirigitur (conf. πρός et ἐπί); εἰς τὴν Ῥώμην ἀπήγαγον I 1, 1; διαβάντες εἰς τὴν Ἀσίαν I 5, 2; εἰς τὸ τεῖχος ἀπιόντας I 33, 2; ἀποθορὼν εἰς τὸν ἵππον I 40, 3 (ἐπί II 18, 4, IV 48, 3); εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβλέπειν IV 33, 4; συμπίπτειν τοῖς Πέρσαις εἰς χεῖρας I 4, 1; ἐλθεῖν εἰς χεῖρας III 26, 5; 29, 1; 32, 3; V 37, 4; εἰς τοὐπίσω (ὑπέστρεψεν) I 36, 1; εἰς τὸ πρόσω I 33, 1; III 10, 2; IV 22, 3; V 37, 2; εἰς τὰ πρόσω III 16, 1 (cf. ἐπί c. acc.); εἰς ταὐτὸν συνειλεγμένους III 26, 4 (γίγνεσθαι II 50, 4); εἰς ταὐτὸ συνιέναι III 27, 1; ἐς ταὐτὸ συνελθεῖν V 35, 6; ἐκτείνεσθαι εἰς τὸ μῆκος III 16, 1 (cf. IV 25, 2; 39, 3); translate: συνδραμεῖν εἴς τι ποσόν IV 38, 4; εἰς μνήμην ἀνατρέχειν I 25, 2; εἰς ἀνάμνησιν ἐπανελθεῖν II 51, 3.

Διὰ τῶν ἑσπερίων Ἰβήρων εἰς Μαυρουσίους διαβῆναι II 53, 3; μετοικήσας εἰς Λετούς, ἔθνος Γαλατικόν II 54, 1; χρυσὸς εἰς αὐτοὺς ἔρρει V 12, 2; translate: φήμη εἰς ἅπαντας ᾔει V 9, 7; τό γε ἧκον εἰς αὐτούς III 3, 5.

De hominibus, ad quos aliquis se confert, ab Atticis scriptoribus in prosa oratione vel proprie vel translate εἰς (pro πρός vel ἐπί vel παρά c. acc.) poni non solet nisi in frequentia hominum. In libris autem Appiani, Procopii, Malalae haec praepositio saepissime etiam singulis hominibus apponitur; cuius usus, a quo Polybius abhorret, apud Zosimum haec occurrunt exempla: τούτων ἐς τὸν βασιλέα κεχωρηκότων V 45, 5 (confer singularem locum Thucydideum I, 137) et translate: ψῆφος εἰς ἕνα συνῄει III 36, 1; εἰς μόνον Σεβῆρον τὰ τῆς ἡγεμονίας περιίστατο I 8, 1; τῆς τῶν ὅλων ἀρχῆς εἰς μόνον Κωνστάντιον περιστάσης II 55, 1. Duodevicies ab eo pro εἰς adhibetur ὡς cum accusativo (III 8, 3; 8, 4; IV 6, 3; 26, 6; 30, 1 (bis); 30, 2; 33, 3; 34, 4; 42, 4; 48, 5; 54, 2; 58, 5; V 4, 3; 11, 3; 40, 3; 45, 5; VI 5, 2).

Aliquo modo miri videntur hi loci: συναντῶσι σφισιν εἰς Θυάτειρα τὰ στρατεύματα IV 8, 1; εἰς Θυάτειρα συνέμιξαν ἀλλήλοις V 18, 5; τὰς σκηνὰς εἰς Ἠμῶνα πόλιν ἐπήξατο V 29, 1 (conf. ἐν II 48, 5; V 42, 2); sed συναντᾶν, συμμιγνύναι, πηγνύναι (conf. εἰς γῆν

IV 20, 4) significant, quo quid dirigatur, et apud Atticos quoque cum praepositione *εἰς* coniunguntur.

b) Nonnullis locis significatur, ubi aliquis sit vel aliquid fiat: *τῆς Ῥώμης εἰς ἔσχατον οὔσης κινδύνου* V 26, 4; *εἰς τὴν Ῥάβενναν ἦν* (fortasse hiatus fugiendi causa) V 31, 4; *ταῖς εἰς τὰ βασίλεια γυναιξὶν συνήθης γενόμενος* II 29, 3; *τὴν μάχην εἰς Ἄρβηλαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος* I 4, 3; *εἰς τὸν μεταξὺ πορθμὸν Βυζαντίου ἁλίσκεται* I 10, 3; *ἐς ἃ (χωρία) τρισχιλίους ἀποβαλόντες* I 43, 2; *ἅμα τοῖς εἰς Ἴστρον φυλάττουσι στρατιώταις* IV 11, 1.

c) Denotatur tempus his tantum locis: *εἰς καιρὸν ἐπιθέσθαι* I 64, 3 (cf. Polyb. 1, 77, 6; 2, 26, 1); *ἐς τὰ μετὰ ταῦτα* II 37, 2; *τῆς εἰς τὸ μέλλον ἀσφαλείας* IV 12, 1; *αἰσχύνην εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον ἐπάγειν* IV 9, 3; *εἰς πέμπτον καὶ εἰκοστὸν τῆς ἡλικίας ἐνιαυτὸν προελθών* III 5, 3.

d) Designatur, in quem statum aliquis (aliquid) perveniat vel alterum redigat: *ἐλθεῖν εἰς ἔσχατον* I 36, 2; *ἐλθεῖν εἰς ἔσχατον κακοῦ* II 48, 2; IV 32, 1; (*εἰς ἔσχατον κινδύνου* I 8, 1; III 8, 2; 9, 1; 33, 3; V 6, 3); *ἐλθεῖν εἰς φιλίαν* III 18, 1; *ἐλαύνειν εἰς ἔσχατον κακοῦ* I 37, 2 (*εἰς ἔσχατον ἀπωλείας* IV 25, 4); *ἐκβαίνειν εἰς ἔργον* (‚in den Zustand der Verwirklichung', ‚succedere') I 19, 1; 21, 2; II 29, 4; 45, 1; 48, 3; III 15, 6; 17, 2; V 17, 2; 38, 5; *ἰέναι εἰς ἔργον* IV 15, 2; *προελθεῖν εἰς ἔργον* V 18, 5; 29, 8; *ἄγειν εἰς ἔργον* V 26, 2 (conf. II 50, 1 *τοῦτο πρὸς ἔργον οὐκ ἤχθη*); *ἐκβαίνειν εἰς τέλος* V 14, 3; *προελθεῖν εἰς τύχης ἐπίδοσιν* I 18, 3 (*ἐπιδιδόναι εἴς τι* IV 26, 7); *παρελθεῖν εἰς τὴν ἀρχὴν* I 24, 1; *εἰς τοὐναντίον ἀπέβη* I 53, 1; *εἰς ἐμφύλιον κατέστη τὰ πράγματα ταραχὴν* I 64, 1; *εἰς ἐρημίαν πολλὴν περιστῆναι* III 32, 6; *εἰς ὀλίγον τι περιέστη* I 58, 4; *εἰς τὸ μηδὲν περιίστατο* IV 29, 1; *εἰς εὐχομένης μεταβέβληται σχῆμα* II 31, 3; *ἐς τὸ νῦν δρώμενον σχῆμα κατενεχθῆναι* I 1, 2; *εἰς τοσαύτην κατενεχθέντος διαφθορὰν τοῦ πολιτεύματος* IV 33, 4 (conf. IV 41, 1 *τῶν ὑπὸ τὴν Θεοδοσίου βασιλείαν οὕτω διεφθαρμένων*); *εἰς τοσοῦτον μέγεθος ἤρθησαν* I 1, 1.

Τοῦτο μὲν εἰς τοῦτο κατέστησεν IV 28, 1; *καταστῆσαι τὸν βίον εἰς ἀμφίβολον* IV 34, 4; *καταστησάντων αὐτὸν εἰς τοῦτο* I 7, 3; *μεταστῆσαι εἰς οἶκτον* I 15, 1; *περιστῆσαι εἰς χρημάτων ἀπορίαν* I 3, 1.

Saepe eiusmodi locutiones exstant pro uno verbo: *εἰς ἔννοιαν ἐλθεῖν* I 66, 1 (*λαβεῖν* IV 7, 2; *ἔρχεσθαι* VI 9, 1); *εἰς ἐπιθυμίαν ἐλθεῖν* I 34, 1; II 43, 1; *εἰς μετάμελον ἐλθεῖν* V 50, 2; *εἰς κρίσιν ἄγειν*

I 56, 2; III 23, 4; *εἰς ὀργὴν ἀναστῆναι* III 18, 1; *εἰς ὑποψίαν ἐλθεῖν* II 29, 2 (*ἐμπίπτειν* VI 10, 1); *εἰς διαφορὰν ἐλθεῖν ἀλλήλοις* II 18, 1. Saepissime apud *καθιστάναι*: *εἰς ἀνάγκην* I 69, 4; III 7, 4; IV 34, 2; VI 5, 2; *εἰς δέος* I 25, 2; 34, 3; *εἰς ἐπιθυμίαν* II 8, 2; *εἰς θρῆνον* III 7, 7; *ἐς κύκλωσιν* II 19, 3; *εἰς μάχην* I 49, 1; *εἰς πεῖραν* III 33, 2; *εἰς πολιορκίαν* I 15, 1 (*ἐν* I 20, 1); 33, 2; V 38, 1; VI 2, 3; *εἰς στενοχωρίαν* III 7, 6; *εἰς τοῦτο σχήματος* IV 59, 3; *εἰς φόβον* I 63, 2; 62, 1 (*ἐς*); *εἰς χρείαν* III 26, 2.

Cum infinitivo: *καταστήσας τοὺς στρατιώτας εἰς τὸ λέγειν τι βουλόμενον αὐτὸν ὑπομεῖναι* II 47, 1; *εἰς τὸ μὴ γεγενῆσθαί ποτε δοκεῖν περιέστη* III 22, 7; *ἀρχῆς ἐς τὸ μηκέτι λοιπὸν εἶναι σαλευομένης* I 37, 3.

e) Denotatur gradus, ad quem aliquid pervenit, vel modus, quo fit aliquid: *ηὔξησε τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰς μέγεθος πόλεως σφόδρα μεγίστης* II 35, 1; *τὸν ἱππόδρομον εἰς ἅπαν ἐξήσκησε κάλλος* II 31, 1; *τῶν εἰς μέγεθος καὶ κάλλος ἐξησκημένων πόλεων* II 48, 5; *εἰς πᾶν κάλλος καὶ φιλοτιμίαν ἐξησκημένον* V 24, 5 (cf. Luc. D. Mort. 24, 1 *μνῆμα εἰς κάλλος ἐξησκημένον*; Zos. I 33, 3 *πᾶν ὅ τι πρὸς κάλλος ἢ μέγεθος ἤσκητο*); *εἰς πᾶσαν ἀκρίβειαν* IV 32, 2; *εἰς τοσοῦτον ὀργῆς ἠνέχθη* (*ὥστε* c. inf.) III 9, 4; cf. I 1, 1; VI 11, 2; *ἐς τοσοῦτον ἐπετώθασαν* (*ὥστε* c. inf.) V 7, 6; *ἐς τοσοῦτον ἐνίκησε* V 2, 3 (*ὥστε* c. inf.); *ἐς τὸ μάλιστα* I 66, 1; IV 54, 2 (cf. Herodot. I 20; VI 89); *εἰς* (*ἐς*) *δέον* III 3, 5; 35, 3 (saepius apud Aelianum; conf. Schmid III 281); *εἰς τὸ ἐμφανές* (*ἔδειξεν*) III 9, 4; *εἰς τὸ σαφέστερον* IV 15, 1; *ἀντικρὺς εἰς ἐπήκοον* III 9, 4; V 49, 1.

f) Indicatur, quid aliquis praeparet vel quo quem adducat (apud verba commovendi et incitandi): *α*) *ἀπαντᾶν εἴς τι* I 49, 1; *ἐλθεῖν* I 36, 2; *δρᾶν* VI 12, 2; *ὁρμᾶν* IV 58, 5; *παρασκευάζεσθαι* I 64, 2; II 15, 1; 24, 1; IV 7, 4; 25, 2; *τρέπεσθαι* I 13, 1; 40, 1; 50, 3; II 16, 4; 55, 1; III 29, 4; V 31, 3; VI 9, 3 (*ἐκτρέπεσθαι* I 6, 2); *χωρεῖν* I 12, 1; 13, 3; II 33, 5; *φέρεσθαι* V 18, 4; 29, 6; — *β*) *ἐγείρειν εἴς τι* III 28, 4; *ἐπαίρειν* II 55, 2; *ἐρεθίζειν* I 14, 1; *ἐξερεθίζειν* III 9, 2; IV 2, 1; *κινεῖν* II 13; IV 16, 2; 35, 3; V 17, 5; 23, 3; *παράγειν* I 7, 3; 17, 1; II 20, 2; *παρακαλεῖσθαι* II 27, 1; *παραθαρσύνειν* V 32, 3; *προκαλεῖσθαι* I 68, 2; *τρέπειν* I 4, 1; 51, 2; III 15, 6; 19, 2.

Cum infinitivo: *ἐξαναστῆναι εἰς τὸ πολεμεῖν* II 48, 1; *ἐπιρρεπεῖς εἰς τὸ νεωτερίζειν* I 18, 3; *προτρέπειν εἰς τὸ αὐτομολῆσαι* IV 39, 5; *τραπῆναι εἰς τὸ νεωτερίζειν* I 18, 3; 23, 2; 40, 1; *ἐτράπησαν εἰς τὸ θεραπεῦσαι τὸν βάρβαρον* V 41, 3.

Hic addere liceat: *τῆς γερουσίας εἰς τὸ διασκοπῆσαι ἀναβαλλομένου* I 8, 1; *τοῦ δ' εἰς τὸ διασκέπτεσθαι τὸ πρακτέον ἀναβαλλομένου* I 60, 1; *τοῦ βασιλέως εἰς τὸ διασκέψασθαι καὶ προσηκόντως ἀποκρίνασθαι ἀναβαλλομένου* IV 55, 4 (cf. IV 20, 6 *εἰς τὴν τοῦ βασιλέως γνώμην ἀναβαλλομένου τὰ περὶ τούτου*).

g) Huc referendi sunt loci significantes, quo consilio aliquid fiat vel quo quid pertineat: α) *εἰς ναυτιλίαν χρησάμενοι* I 33, 1; *γῆν λαβόντες εἰς γεωργίαν* I 46, 2; *εἰς τοῦτο τεταγμένος* II 4, 1; V 19, 5; *εἰς τιμὴν τῆς θεοῦ ἀφεῖναι* I 58, 2; 58, 3; *εἰς τοῦτο σταλῆναι* II 42, 5; cf. V 9, 7; *ὡς ἐς μάχην συνέταττε* II 26, 2; III 10, 1; IV 7, 3; *εἰς βοήθειαν μεταπεμφθείς* II 54, 2; *εἰς κατασκοπὴν ἐκπέμπει* III 15, 4; *εἰς τὴν δημιουργίαν ὑπουργησάντων* I 34, 1; *εἰς χρῆσιν ὕδωρ ὠχέτευον* III 17, 4; *τὰ εἰς ἱκεσίαν προσενεχθέντα* III 33, 4; *δαπάνης εἰς τὴν πρὸς Πέρσας δεήσονται μάχην* III 33, 4 (*δαπανᾶν εἴς τι* II 32, 1); *διδόναι εἰς τοῦτο* IV 26, 8 (*εἰς οἴκησιν* VI 8, 1); *εἰς τὴν ἀρχόντων ἐκενοῦτο πλεονεξίαν* IV 29, 1; — β) *ἀρκεῖν εἴς τι* I 2, 2; II 17, 3; V 19, 4; 36, 2; 39, 3; *πρᾶγμα εἰς κοινὸν ὄφελος φέρον* I 72 (*πρός* c. a. IV 20, 6); cf. IV 41, 1; V 40, 4; 46, 4; *συνοῖσον εἰς ἐπικουρίαν* IV 42, 5; *ἀξιόχρεως εἴς τι* III 18, 2; *ἐπιτήδειος* II 16, 1; 48, 3; V 9, 2; *ἕτοιμος* V 5, 4; VI 12, 2; *ἱκανός* IV 23, 3; *πρόχειρος* I 40, 2; IV 15, 2.

Cum infinitivo: *ἤρκεσεν εἰς τὸ καὶ τροφῇ χρήσασθαι καὶ σπεῖραι* III 5, 2; cf. V 16, 2; *ἀπολυθέντες εἰς τὸ κατασκοπεῖν καὶ βοηθεῖν* III 20, 5; *εἰς τὸ τὴν μηχανὴν ἀποκρούσασθαι συστραφέντων* III 22, 4; *ἀνακωχῆς εἰς τὸ μεταστῆσαι τυχόντες* III 34, 1; *ἐπήρκουν εἰς τὸ μεταδιδόναι τῶν ἀναγκαίων* V 39, 4; *ἐπιτήδειος εἰς τὸ πληρῶσαι* II 48, 3; *ἱκανὸς εἰς τὸ δεῖσθαι* V 31, 5.

h) Multis locis *εἰς* indicat, in quem vel quid actio quaedam hostili vel benevolo animo fiat: *ὑβρίζειν εἰς τοὺς ἐν τέλει* I 13, 3; *πράξας εἴς τινας τὰ ἀνήκεστα* I 70, 5; *πράττειν εἰς αὐτοὺς ὅ τι βούλοιντο* III 34, 1; IV 31, 5; 37, 1; V 17, 5; *δωρεαῖς οὐκ ἐν δέοντι γενομέναις, ἀλλὰ ἐς ἀναξίους καὶ ἀνωφελεῖς ἀνθρώπους* II 38, 1; *εἰς αὐτοὺς ἐπαρῴνησε* II 47, 3; *εἰς τὸ πολίτευμα παρηνόμει* II 47, 3; *νεωτερίζειν εἰς τὰ πράγματα* I 25, 2 (cf. Thuc. II 3, 1); *εἰς τοσοῦτον*

ὅρκον ἐξαμαρτεῖν V 51, 2. *Τῶν εἰς ἕκαστον ἀδικημάτων* I 14, 1; *τὴν εἰς τὸν ἀδελφὸν ὕβριν* I 18, 1; *τῆς εἰς τὸν βασιλέα τῶν στρατιωτῶν εὐνοίας* I 18, 2; cf. IV 40, 8; *εἰς αὐτὸν τὸν βασιλέα λόγους αἰσχρούς* I 54, 2; *ἡ εἰς Ῥωμαίους εὐμένεια* I 58, 4; *τὰς εἰς αὐτοὺς τιμάς* IV 40, 2; *τῇ εἰς τὸν ἄρχοντα ὑπεροψίᾳ* IV 40, 2; *τῶν εἰς τὰ θεῖα δυσσεβημάτων* V 38, 2.

i) Saepius praepositio idem valet ac nostrum ‚in Hinsicht': *παραβάλλεσθαί τινι εἰς εὐδαιμονίαν ἢ μέγεθος* II 36, 1; *τὸ λεῖπον εἰς φρόνησιν* IV 57, 4 (*ἐν* IV 47, 2); *ἐς πᾶν ὁτιοῦν ἕτερον τῆς ἑαυτοῦ κυριεύοντα γνώμης* IV 57, 4; *εἰς πᾶν ἀρετῆς εἶδος εὖ πεφυκώς* V 46, 2; *κοινωνήσαντος εἰς τὸν πόλεμον Ἰουλιανῷ* IV 30, 5 pro mero genitivo, fortasse hiatus vitandi causa; *συμμαχήσαντος εἰς τὸν κατὰ τῶν Περσῶν πόλεμον* II 41, 1; *τὴν εἰς ἅπαντα εὐπορίαν* I 35, 1.

Cum infinitivo: *ἐχόντων τοὺς στρατιώτας ὑποχειρίους εἰς τὸ δίκας ὑπέχειν* II 33, 4.

k) Nonnunquam designat convenientiam quandam (‚gemäß'): *ἅπερ ἦν εἰς τύπον τῶν βασιλέως γραμμάτων αὐτὸς μιμησάμενος* I 62, 2; *εἰς τὸν Ῥωμαικὸν μεγαλοπρεπῶς ἐξησκημένα (βασίλεια) τύπον* III 23, 2.

l) Apud verba dividendi legitur tribus locis: *ἀρχῆς εἰς σατραπείας διαιρεθείσης* I 5, 1; *εἰς δύο διελόμενος μέρη* II 15, 3; *ἐς τέσσαρας διεῖλον ἀρχάς* II 33, 1.

m) Postremo notemus eos locos, ubi *εἰς* coniunctum est cum numeralibus eodem sensu quo ‚circiter', ‚ad': *τῶν μονομάχων ἐς ὀγδοήκοντα συστάντες* I 71, 3; *Ῥωμαίων μὲν καὶ Ἰταλῶν εἰς ὀκτὼ μυριάδας αὐτῷ συνεμάχουν* II 15, 2; *συναχθέντος δὲ τοῦ στρατεύματος ἐς ἑπτὰ μυριάδας* I 44, 1; *εἰς ἐννέα που μυριάδας πεζῶν ἅπαντας καὶ ὀκτακισχιλίους ἱππέας (συναγαγών)* II 15, 1; *ἐς τεσσαράκοντα συναγαγὼν μυριάδας* V 26, 3 (conf. Krebs, p. 110).

Conclusio.

Disputatione ad hunc finem perducta haud alienum videtur, quae in usurpandis praepositionibus Zosimi maxime sint propria, sub uno conspectu ponere paucisque complecti hac ratione:

a) Zosimus praepositionum frequentia multo superat scriptores superioris aetatis, velut Herodotum aut decem oratores Atticos. Quae frequentia oritur inprimis ex magno numero circumlocutionum, quae adhibentur pro nomine, verbo, adverbio, pro mero casu.

b) Usitatissima est εἰς praepositio, deinde ἐν. Hae praepositiones compluribus locis ita mutantur[1]) inter se, ut inveniatur apud verba movendi ἐν, apud verba quiescendi εἰς, nonnunquam apud idem verbum modo ἐν modo εἰς. Quae inconstantia inferiore aetate magis magisque increscit, dum εἰς solum usurpatur, ἐν prorsus e sermone vulgari evanescit (conf. Mullach, p. 380).

c) Singulorum casuum frequentiam si observamus, ratio quam vocant arithmetica efficitur haec: gen. : dat. : acc. = 1, 1 : 1 : 2, 1. Unde apparet frequentissimum esse accusativum, qui in sermone vulgari apud praepositiones primum locum obtinere coepit, cum dativus ceteris casibus cedat. Hic saepissime coniungitur cum ἐν, nusquam cum περί aut ἀμφί; item genitivus nusquam additur praepositioni ἀμφί, creberrime autem sequitur ἐκ praepositionem, rarissime (tribus locis) exstat apud πρός.

d) In praepositionibus quoque usurpandis Zosimus hiatui vitando operam dat, non vero tanta diligentia, ut hiatus taedium ei

[1]) Huius usus exempla affert Mullachius (p. 380) ex Dionysio Halic. et N. T., Schmidius (III p. 58, IV p. 60) ex Aeliano et Philostrato Secundo, Rueger (p. 45 et 48) ex Malala, Fritzius (p. 138) ex Synesio Cyr. — De adverbio ἐκεῖσε apud Zosimum pro ἐκεῖ posito conf. Leidig p. 41.

esse ‚supremam legem' iure dici possit, praesertim cum constet Zosimo non contigisse, ut librum suum perficeret eique summam manum imponeret.

e) Notemus denique, quae in adhibendis singulis praepositionibus maxime videantur esse commemorabilia:

1. Ἀμφί: Coniungitur omnibus locis (15) cum accusativo; locutione οἱ ἀμφί τινα semper designantur comites vel milites alicuius vel dux cum militibus, nusquam is solus, qui nominatur (ut haud raro apud scriptores inferioris aetatis). Conf. περί cum acc. (§ 3.)

2. Ἀνά: Semel occurrit ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν II 38, 2. (§ 1.)

3. Ἀντί: Usus localis nusquam legitur. — Ἀνθ' ὧν II 40, 3; ἀνθ' ὅτου (‚cur') V 29, 7; 47, 1. (§ 2.)

4. Ἀπό: Nusquam usurpatur ad indicandum intervallum (‚in einer Entfernung von'); saepe exstat cum suo casu pro nomine; indicat semel, unde pars dematur; dicitur de instrumento et materia; significat apud verba passiva auctorem. — Τὸ ἀπὸ τῆς τύχης αὐτόματον V 11, 2. (§ 6.)

5. Διά: Cum genitivo coniunctum in rebus bellicis describendis usurpatur vi instrumentali de copiis; denotat materiam. — Διὰ τῆς θαλάσσης II 24, 3 (‚auf der Seeseite'). (§ 11.)

6. Εἰς: Apponitur nonnunquam apud verba veniendi singulis hominibus pro πρός c. acc.; exstat quaerentibus nobis ‚ubi?' compluribus locis; haud crebro invenitur notione temporali; creberrime occurrunt circumlocutiones velut εἰς μετάμελον ἐλθεῖν, εἰς διαφορὰν ἐλθεῖν sim. pro uno verbo; frequens est usus locutionis εἰς ἔργον ἐκβαίνειν (ἰέναι, ἐλθεῖν sim.); haud raro coniungitur cum infinitivo; ponitur pro genitivo: κοινωνεῖν τινι εἴς τι. — Εἰς κάλλος cf. pag. 62. (§ 17.)

7. Ἐκ: Ponitur pro dativo instrumentali; apud verba passiva exstat pro ὑπό c. gen.; coniungitur cum infinitivo pro enuntiato causali. — Ἐκ τοῦ βελτίονος γνώριμος IV 42, 3. (§ 12.)

8. Ἐν: Apud verba movendi significat, quo quid dirigatur; designat adiumentum (μᾶλλον ἐν ὀλίγοις ἢ παντὶ κινδυνεύειν τῷ πλήθει IV 23, 2); de materia dicitur; exstat apud praedicatum; usurpatur similiter atque εἰς in circumlocutionibus. (§ 16.)

9. Ἐπί: Cum genitivo semel pro περί c. gen. positum videtur (V 7, 4). — Cum dativo raro dicitur de loco, raro de tem-

pore; idem valet quod *περί* c. gen. (‚de'); nonnunquam indicat hostilem animum. — Accusativo additum bis respondet nobis ubi? quaerentibus. (§ 15.)

10. *Κατά*: Cum genitivo significat hostilem mentem etiam apud ea verba et substantiva, quae Attici cum aliis praepositionibus vel cum genitivo coniungunt. — Accusativo additum saepe usurpatur in circumlocutionibus velut *οἱ κατὰ Ῥώμην*, *τὰ κατὰ Ἰουλιανόν*, *τὰ καθ' ἑαυτόν* (‚se'), semel occurrit *τοῖς κατὰ Μαγνέντιον* (II 43, 1) pro *Μαγνεντίῳ*; pro mero genitivo velut V 27, 2 *ἡ κατὰ τὸν βασιλέα Μάρκον ἱστορία* (cf. II 27, 2, IV 4, 2; 15, 3); mirum videtur etiam V 20, 1 *ὁ κατὰ Ταίνην πόλεμος*, I 32, 1 *ὁ κατὰ Πιτυοῦντα πόλεμος*, II 2, 3 *ἐπὶ τοῦ κατὰ Τάραντα Ἀρείου πεδίου*, V 8, 2 *εἰς τὴν κατὰ Ἱεροσόλυμα πόλιν* (cf. Adnot.); ponitur pro gen. ‚chorographico' I 10, 3 e. a. Conf. *ἐν* pag. 56. — *Κατ' ὄναρ* III 9, 6; *κατ' ἐξαίρετον* IV 2, 2 e. a. (§ 14.)

11. *Μετά*: Cum genitivo eodem sensu ponitur quo nostrum ‚außer'; coniungitur cum infinitivo (‚außer daß'); exstat apud nomina, quae spectant ad rem militarem, instrumentalem tenens vim; accedit ad notionem temporalem (‚simul cum'). — Cum accusativo idem fere valet quod ‚trans': *τὰ μετὰ τὰς Ἄλπεις* IV 42, 7. (§ 7.)

12. *Παρά*: Cum genitivo saepissime occurrit apud verba passiva; invenitur nonnunquam pro mero genitivo; locutio *οἱ παρ' αὐτοῦ*, *τὰ παρ' αὐτῶν* nusquam exstat. — *Παρὰ πόδας* II 33, 4 (‚praesens'). (§ 9.)

13. *Περί*: Cum genitivo ponitur pro nomine (*τὰ περὶ κάλλους* V 3, 2). — Cum dativo nusquam adhibetur. — Cum accusativo creberrimum est in locutionibus per *παράφρασιν* dictis velut *τὰ περὶ τὴν Ἰταλίαν* (‚Italia'), *τὰ περὶ ταῦτα* (‚haec'); formula *οἱ περί τινα* nusquam eum solum designat, qui nominatur; cf. *ἀμφί*. (§ 10.)

14. *Πρό*: Latinam dicendi consuetudinem imitatur Zosimus: *τῇ πρὸ δέκα καλανδῶν Σεπτεμβρίων ἡμέρᾳ* V 34, 7; cf. II 5, 1. (§ 4.)

15. *Πρός*: Cum genitivo occurrit tribus locis. — Cum dativo coniunctum ponitur ad exprimenda numeralia composita; cum infinitivo invenitur (‚außerdem daß'). — Accusativo additum nonnunquam indicat causam (*συνταραχθεὶς πρὸς τοῦτο* I 40, 1); cum infinitivo coniungitur pro enuntiato finali; semel exstat usus tempo-

ralis; tales locutiones quales sunt *τὰ πρὸς πόλεμον* sim. non occurrunt, semel *τὰ πρὸς Πέρσας*. (§ 13.)

16. *Σύν*: Aliquoties coniungitur cum nominibus ad rem militarem spectantibus: *σὺν παντὶ τῷ στρατεύματι* (similiter adhibetur *ἅμα*); accedit ad notionem temporalem („simul cum"); exstat cum suo nomine pro adverbio; *μονόξυλα σὺν αὐτοῖς ἀπώλετο τοῖς ἀνδράσιν* IV 39, 3. (§ 7.)

17. *Ὑπέρ*: Cum genitivo semel indicat locum; usurpatur pro genitivo, pro *ἀντί*; semel (V 1, 2) cum infinitivo exstat pro *ἕνεκα* vel pro enuntiato finali. — Cum accusativo crebro significat gentium sedes (e. g. *τὰς ὑπὲρ τὰς Ἄλπεις Κελτούς* II 33, 3). (§ 5.)

18. *Ὑπό*: Dativo additum uno loco denotat causam (*ὑπὸ καύματι* II 2, 1). Localis usus nusquam occurrit. — Cum accusativo coniunctum significat idem ac „prope" (*τὴν ὑπὸ Καρχηδόνα Λιβύην* II 39, 2, Latine „Carthagini subiectam", „vicinam"); notio temporalis semel invenitur (IV 38, 1). (§ 8.)

19. *Ὡς*: Duodevicies adhibetur idque omnibus locis apud homines (e. g. *ὡς ἑαυτόν*, *ὡς Θεοδόσιον*). (§ 17.)

20. *Ἄνευ* et *χωρίς* apud Zosimum nusquam occurrunt. Conf. pag. 9.

Adnotationes criticae.

Ad § 5 (ὑπέρ).

IV 17, 2 ἔστελλον πρὸς αὐτὸν οἱ Κουάδοι πρεσβείας λόγους ὑπὲρ τὸ μέτρον φέροντας. Mendelssohnius vult πρέσβεις, id quod necessarium non videtur, si conferas IV 29, 1 τῶν ἐπιτεθέντων εἰσφορῶν, ὑπερβαινόντων τὸ μέτρον; praeterea πρεσβείας idem valet quod πρέσβεις (constructio est, quae dicitur κατὰ σύνεσιν).

Ad § 6 (ἀπό).

III 17, 1 ἀπαντησάντων δὲ κατὰ νοῦν αὐτῷ καὶ τῶν ἀπὸ τῆς τύχης συμβάντων: sic V; Bekker conicit συμπάντων eique assentitur Mendelssohnius. Nihil equidem mutaverim; nam τὰ ἀπὸ τῆς τύχης συμβάντα non est alienum ab usu dicendi Zosimeo, cf. τὸ ἀπὸ τῆς τύχης αὐτόματον V 11, 2.

Ad § 7 (μετά).

I 1, 2 θεοῦ βούλησιν τοῖς ἐφ' ἡμῖν μετὰ τὸ δίκαιον ἀκόλουθον οὖσαν. Exspectaveris μετὰ τοῦ δικαίου, quod Stephanus vult (Plat. Ap. 32 c μετὰ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου); tamen illam lectionem non reiciam, cum ἀκόλουθον εἶναι (ἀκολουθεῖν), quamquam dativus iam praecedit, similiter atque ἕπεσθαι (cf. Hom. Il. 13, 492; 10, 516) cum μετά cum acc. coniunctum esse videatur, idem valens quod nostrum ‚hinter her', ‚nach'. Ex hac autem locali significatione efficitur notio translata ‚gemäß' (conf. Hom. Il. 15, 52 μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ). Praeterea addam et δικαίου ἀκόλουθον efficere hiatum vix ferendum et posteriore aetate μετά cum gen. commutari cum μετά cum acc. (conf. libellum Ruegeri, ‚Studien zu Malalas' p. 44).

Ad § 8 (*ὑπό*).

II 48, 1 *ὑπὸ ἑαυτῶν ὠθουμένους*. Quamquam legitur in omnibus codicibus, tamen scribam *ὑφ' ἑαυτῶν* collatis I 1, 1; 28, 1; II 7, 1; III 32, 5; IV 14, 1.

IV 57, 2 *τοὺς βαρβάρους ὑπὸ Γαίνῃ ἔταξε καὶ Σαούλ*. ‚Mirum, ni *Γαίνην* ε. scripsit' (Mend.). Zosimus autem apud *τάττειν* novies adhibet *ὑπό* cum dativo, quinquies *ὑπό* cum accusativo, e. g. *τοῖς ὑπὸ Ὁρμίσδην τεταγμένοις* III 29, 2; *ὑπὸ Γαίνην* igitur alienum non est a sermone Zosimi, sed cum in omnibus codicibus legatur *ὑπὸ Γαίνῃ*, nihil mutandum puto.

Ad § 9 (*παρά*).

III 4, 6 *παρὰ μὲν τῶν βαρβάρων παραγενέσθαι τοὺς αἰχμαλώτους ἐκέλευε*. Mend. conicit *παράγεσθαι*, quod quidem necessarium non crediderim. Procedere enim iubentur captivi ex barbaris et singillatim progrediuntur (*τῶν δὲ καθ' ἕνα παριόντων*).

IV 10, 1 *ταῖς παρὰ τὸν Ἴστρον αὐτοῦ πόλεσιν*. Hoc loco *περί* scribendum est, ut iam Sylb. voluit. Conf. *τὰ περὶ τὸν Σάον χωρία* II 49, 2; *τοὺς περὶ τὸν Ἴστρον τόπους* IV 16, 4; *ἐκ τῶν περὶ τὸν ποταμὸν ὑλῶν* III 5, 2; *τοὺς περὶ τὸν Ῥῆνον βαρβάρους* I 67, 1; II 53, 3.

Ad § 10 (*περί*).

IV 16, 4 *τοὺς περὶ τὸν Ἴστρον ἐλῄζοντο*. Reitemeier conicit *τοὺς π. τ. Ἰ. τόπους* idque recte; nam Zosimus aut dicit *τὰ περὶ τὸν Ἴστρον* (I 20, 1) aut apponit *τόποι* (I 49, 1; 57, 3) vel *χωρία* (I 23, 1; II 49, 2). Conf. B § 10.

IV 39, 3 *τοῖς περὶ τὴν ᾐόνα τοῦ ποταμοῦ πεζοῖς*. Mend. conicit *παρά*. Cui assentior; nunquam enim Zosimus usurpat *περί* eodem sensu quo ‚secundum'. Confer etiam IV 38, 2 *συμπαρατείνας ἐπὶ μήκιστον τῇ ᾐόνι τοῦ ποταμοῦ τὰ στρατόπεδα*. Vide B § 9 III a.

Ad § 11 (*διά*).

II 10, 1 *διὰ τῶν Μαυρουσίων ἐλθόντα ταγμάτων*. Mend. confert II 1, 1; IV 14, 1. Aptius conferre potuit III 7, 4 (VI 4, 3). Vide B § 11, I a et c.

II 38, 2 scribit Mend. *διὰ πενίας ἔσχατον*. V habet *διὰ πενίας ἐσχάτην*. Puto legendum esse cum Sylb. *διὰ πενίαν ἐσχάτην*;

nam Zosimus genitivum in eiusmodi locutionibus non interponit, sed dixisset *δι' ἔσχατον πενίας*. Confer *πρὸς ἔσχατον κινδύνου* III 4, 3; *εἰς ἔσχατον κινδύνου* V 6, 3; *εἰς ἔσχατον κακοῦ* II 42, 1; IV 32, 1; *εἰς ἔσχατον ὠμότητος* I 6, 2; *εἰς ἔσχατον ἀπωλείας* IV 25, 4.

Ad § 12 (*ἐκ*).

II 19, 3 *ἐξ ὑπερδεξίου τόπου*. Mend. *τόπου* recte vult deleri. Conf. III 21, 1; 30, 3.

IV 23, 6 *οὐδὲ γὰρ εἶναι ῥᾷστον πλήθει τοσούτῳ πόλεμον ἐκ τοῦ προφανοῦς ἐπάγειν, ἀλλ' ἐκ περιδρομῆς καὶ λαθραίαις ἐπιθέσεσι τρίβειν τὸν χρόνον*. Mend. conicit *ἐκπεριδρομαῖς* vocabulo novo formato. Quod equidem comprobare nequeo, cum *ἐκ περιδρομῆς* ad *ἐπάγειν* referri possit: *ἀλλ' ἐκ περιδρομῆς* (*ἐπάγειν δεῖν*) *καὶ* .... Ceterum *ἐκ περιδρομῆς* etiam cum *τρίβειν* potest coniungi, cum sicut aliae eiusmodi locutiones (*ἐξ ἐπιβουλῆς, ἐξ ἐφόδου, ἐξ ἐπιδρομῆς*) in adverbii notionem transierit. Conf. B § 12 h.

V 21, 3 *πλοῖον δὲ χαλκέμβολον ἔχων ἐξ ὑπερδεξίων ἐπῄει*. *Ἐξ* Sylb. recte addit collatis II 21, 2; V 16, 1; sim. II 19, 3; III 21, 1; 30, 3.

Ad § 13 (*πρός*).

IV 7, 1 *πρὸς τοῦτο δὲ αὐτοὺς ἐπεσπάσατο* ... Malim *πρὸς τούτῳ* (‚praeterea'), quamquam Zosimus *πρὸς τούτοις* usurpare solet; nunquam enim *πρός* accusativo additum idem valet atque ‚praeter'. Conf. etiam p. 43 b.

VI 8, 1 scribendum est *πρὸς τῷ καὶ μέρος* ... ut coniciunt Sylb. et Mend. Conf. II 33, 5 et B § 13, 2 b.

Ad § 14 (*κατά*).

I 69, 1 *κατὰ μέρος χαράδραις βαθυτάταις ὠχυρωμένην* ... V habet *κατὰ το* (sine accentu) *μέρος*; puto scribendum esse *κατά τι μέρος* ut legimus I 53, 1.

IV 23, 6 *τοῖς Οὔννοις ἐκδιδόντες τὸ καθ' ἑαυτούς*. Mend. recte conicit *τὰ καθ' ἑαυτούς*. Conf. I 6, 3; 72; II 43, 2.

II 2, 3 *ἐπὶ τοῦ κατὰ Τάραντα Ἀρείου πεδίου* (Mend.). V habet *ἐπὶ τοῦ κατὰ τάραντον αρείου* (sine spir.) *παιδείου*, codd. vulg. *ἐπὶ τοῦ Ἀρείου πεδίου*. Retinendum puto *κατὰ Τάραντον*

(Latine ‚Tarentum', i. e. illa pars campi Martii, ubi ludi Tarentini celebrabantur) et scribendum ἐπὶ τοῦ κατὰ Τάραντον Ἀρείου πεδίου. Interpretor: in campo Martio et in ea quidem parte, quae appellatur Tarentum, ut iam Bitschofsky (Zeitschrift für österr. Gymn. 1889, p. 728) recte vertit: ‚auf dem Marsfelde, soweit es Tarentum heißt'. Non magis mutandum est V 8, 2 εἰς τὴν κατὰ Ἱεροσόλυμα πόλιν.

II 43, 1 τοῖς κατὰ Μαγνέντιον ὅμως ἐπεξελθεῖν ἐγνώκει καὶ Βετρίωνι. Hoc loco τοῖς κατὰ Μαγνέντιον potest eodem sensu accipi quo Μαγνεντίῳ solum. Huius usus exempla Polybiana affert Krebsius (p. 146): ὑπὲρ τῶν κατὰ τὸν Σωσίβιον καὶ Βῶλιν ἀνακρινόμενος, πολλάκις δὲ περὶ Νικομάχου καὶ Μελαγκόμα, μάλιστα δὲ περὶ τῶν κατὰ τὸν Καμβύλον 8, 19, 4—7; τὸ δὲ παραπλήσιον ἄν τις εἴποι καὶ περὶ τῶν κατ' Ἀννίβαν 9, 9, 1; διασαφῆσαι περὶ τῶν κατὰ τὸν Εὐμένη καὶ τὸν Ἀντίοχον 31, 6, 7 (conf. διαπιστοῦσα τοῖς περὶ τὸν Εὐμένη καὶ τὸν Ἀντίοχον 31, 6, 6); ὅτι περὶ Καρχηδονίων καὶ περὶ τῶν κατὰ τὸν Ψευδοφίλιππον πολλοὶ λόγοι διεφέροντο, τὰς μὲν ἀρχὰς περὶ τῶν κατὰ Καρχηδονίους, μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ὑπὲρ τῶν κατὰ τὸν Ψευδοφίλιππον 37, 1, 1. Quaerat tamen quispiam, nonne his locis potius nominativus τὰ κατά τινα sumendus sit quam οἱ κατά τινα; ergo τὰ κατὰ τὸν Σωσίβιον καὶ Βῶλιν, ut Zosimus similiter dicit τὰ καθ' ἑαυτόν, τὰ καθ' ἑαυτούς (conf. B § 14). Quod autem loco Polybiano (4, 71, 5) οἱ κατὰ τὸν Εὐριπίδαν καὶ πάντες οἱ κατὰ τὴν πόλιν Hultschius περί pro κατά posuit, recte videtur fecisse.

Sed haec hactenus, ne nimis accrescat hic libellus. Occasione autem oblata fore ut alias de dicendi usu Zosimeo quaestiones in lucem edere possim spero.

Vita.

Natus sum Joannes Rheinfelder, fidei addictus catholicae, die XIV. mensis Aprilis anni 1869 Bambergae patre Joanne et matre Maria de gente Saar. Primis litterarum elementis imbutus per novem annos frequentavi gymnasium patriae urbis. Maturitatis testimonium quod dicunt anno 1889 adeptus cum in Lyceo Bambergensi per annum philosophiae studiis me dedissem, Monachium me contuli, ut ad philologiae studia incumberem. Docuerunt me Bambergae et Monachii viri illustrissimi Hess, Katzenberger, Keck, Schrüfer, Weber; Brenner, Carriere, Christ, Golther, Grauert, Muncker, Oehmichen, Schoell, Woelfflin. Anno 1893 principale examen, anno 1898 alterum examen philologicum superavi. Mense Januario anni 1894 primum docendi munus in gymnasio Ratisbonensi mihi est mandatum, anno 1898 attributus sum gymnasio Landavino, anno 1910 gymnasio veteri Virceburgensi, ubi professoris munere fungor.

Examen quod dicitur rigorosum die IX. mensis Novembris anni 1915 subii.